

Fysioterapeuters brug af psykologisk sparring i en elitesport kontekst

Jonas Thorøe Olesen & Torben Hein Andersen
AAU Idræt, 11. semester kandidat, Gruppe:10607. d.03/01 2022

Titel: Fysioterapeuters brug af psykologisk sparring i en elitesport kontekst

Tema: Idræt

Projektperiode: d.01/09-2021 – d.03/01-2022

Projektgruppe: 10607

Deltagere:

Jonas Thorøe Olesen (20165632)

Torben Hein Andersen (20165712)

Vejleder: Kenneth Kruse Larsen

Sideantal: 87

Bilagsantal og -art: 9

Afsluttet: d.03/01-2022

Abstract

Psychological strategies play an important role for the physiotherapist in his treatment of elite athletes since an injury can lead to psychological consequences such as anxiety, stress, and a lack of self-confidence among the athletes. These psychological issues are related to the concept of mental health regarding the rehabilitation of elite athletes, which is an essential part of the rehabilitation process for an elite athlete's return to his/her sport. This case study aimed to investigate how physiotherapists work with psychological strategies regarding injured elite athletes and how it can be optimized in clinical practice. The case study made use of a qualitative analytical approach by using a multi comparative case study design. Six physiotherapists, affiliated with various elite sports clubs, participated in individual semi-structured interviews. Empirical data were collected using Braun & Clarke's (2006) thematic analysis. An inductive approach was subsequently applied in relation to generating results based on the received empirical data. By applying the thematic analysis this case study found three themes: The impact of the injury on mental health, Psychological strategies, and the Physiotherapist's role in an elite context. Consequently, these themes were analysed in a discussion by using Axel Honneth's two spheres, rights, and solidarity, from his theory of recognition as an analytical tool to clarify how to optimize the physiotherapist's clinical practice within the implementation of psychological strategies. This analytical approach formed four recommendations regarding how physical therapy of injured elite athletes can be optimized in clinical practice: 1. Actively ensuring the elite athlete's participation in team meetings, 2. Partner-based knowledge sharing among the injured and non-injured players on the team, 3. Rehabilitation through interpersonal interactions with the team and 4. Social support for injured elite athletes through the involvement with non-injured players. In addition, the case study showed that physiotherapists in their work with injured elite athletes recognized the importance of the psychological aspect during the rehabilitation process in the form of a prioritization of a holistic approach. Moreover, this case study provided indications that the physiotherapists in their work with the injured elite athletes unconsciously acted in accordance with Honneth's understanding of the two spheres, rights and solidarity, to ensure a stable identity development in the elite athlete's rehabilitation process. In this way, the risk of an identity crisis as a result of a lack of inclusion and the elite athlete's opportunity to express his/her opinion on the team was actively, but apparently unconsciously, minimized by the majority of the physiotherapists' treatment practices.

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	5
2	Teori	8
2.1	<i>Eliteatleten som behandlingsgruppe</i>	8
2.2	<i>Axel Honneth og anerkendelsesbegrebet</i>	11
2.3	<i>Honneth's anerkendelsesbegreb i en sportslig kontekst</i>	15
2.4	<i>Videnskabsteoretisk positionering</i>	20
2.4.1	Ontologi	21
2.4.2	Epistemologi	23
2.4.3	Hermeneutik	25
3	Metode	28
3.1	<i>Casestudie design</i>	29
3.2	<i>Forskningsdesign</i>	32
3.3	<i>Reliabilitet, Validitet og Generaliserbarhed</i>	34
3.4	<i>Det semistrukturerede interview</i>	36
3.5	<i>Online interview</i>	37
3.6	<i>Udvælgelse af fysioterapeuter</i>	37
3.7	<i>Interviewguide</i>	38
3.8	<i>Transskription</i>	39
3.9	<i>Tematisk analyse</i>	40
4	Resultater	44
4.1	<i>Tema 1: Skadesforløbets indvirkning på mental sundhed</i>	44
4.2	<i>Tema 2: Psykologiske værktøjer</i>	47
4.3	<i>Tema 3: Fysioterapeutens rolle i en elitekontekst</i>	50
5	Diskussion	54
5.1	<i>Skadesforløbets indvirkning på mental sundhed</i>	54
5.2	<i>Psykologiske værktøjer</i>	60
5.3	<i>Fysioterapeutens rolle i en elitekontekst</i>	68
6	Konklusion	75
7	Anbefalinger	78
7.1	<i>Den retslige sfære som psykologisk værktøj</i>	78
7.2	<i>Den solidariske sfære som psykologisk værktøj</i>	79
8	Perspektivering	81
9	Litteraturliste	83

1 Indledning

Fysioterapi indtager en vigtig rolle i rehabiliteringsforløb af skadede eliteatleter i sport via en klinisk vurdering af helbredstilstand og diagnosticering i forhold til (ift.) bl.a. mobilitetsbegrænsninger, muskelfunktion, udholdenhed, kognition og ledbevægelighed vedrørende genoptræning af en idrætsskade (Annear et al. 2019; Harding et al. 1995; Opstrup, 2019). Det er specielt i den første fase af skadesforløbet, hvor tilpasning til smerter og uvished er højest for eliteudøveren, hvor fysioterapeuten har en vigtig rolle (Arvinen-Barrow et al. 2014). Fysioterapeutens primære opgave er at sikre, at eliteudøveren kan vende tilbage til sin sportsgren med bedst mulig funktionsevne så hurtigt og sikkert som muligt (Hemmings et al. 2002). Et dansk studie synliggør en generel problematik, som har vist, at på baggrund af idrætsskader kan symptomer på stress og depression være mulige følelsesmæssige reaktioner i motionisters mentale tilstand, hvilket kan lede til dårligere livskvalitet (Lichtenstein et al. 2017). Nærværende casestudie har dog fokus på eliteatleter, hvor et studie af Hamson-Utley et al. (2008) derudover indikerer, at psykologiske færdigheder ikke kun er vigtige, men essentielle igennem et rehabiliteringsforløb af skadede eliteatleter. Heraf kan det være vigtigt, at fysioterapeuter besidder en række psykologiske evner indenfor rehabilitering af eliteatleten, da et skadesforløb kan føre til flere psykologiske konsekvenser som angst, stress og mangel på selvtillid (Hamson-Utley et al. 2008; Hsu et al. 2017). Psykologiske problemstillinger vedrørende mental sundhed ved eliteatleternes genoptræning er således en væsentlig del af rehabiliteringsprocessen for en eliteatlets tilbagevenden til sin sportsgren (Wadey & Evans, 2011). Et studie af Harding & Williams (1995) har derudover undersøgt, hvordan den kognitive adfærdsmodel kan forbedre en fysioterapeuts kommunikation ift. praksis og heraf forbedre rehabiliteringsforløbet af en skade. Her fandt man, at et af redskaberne der havde en virkning, var den psykologiske sparring, som fysioterapeuter kan gøre brug af i deres praksis (Harding og Williams, 1995). Dette har relation til eliteatletens mentale sundhed, som er beskrevet af Sundhedsstyrelsen som følgende:

”Mental sundhed er en tilstand af trivsel, hvor det enkelte menneske kan udfolde sine evner, håndtere dagligdags udfordringer og stress og indgå i fællesskaber med andre mennesker” (Sundhedsstyrelsen.dk, 2019).

I ovenstående definition af mental sundhed bruger Sundhedsstyrelsen trivsel som et begreb til at afklare, hvad mental sundhed er. Trivsel er derfor vigtig at afklare, da dette begreb kan have forskellige definitioner (Aaen et al. 2006; Lystbæk Tang, 2011). Trivsel kan ses som en væremåde, hvor individet lever op til sine egne forventninger til sig selv og fravælger heraf de mål, der ikke kan udleves (Aaen et al. 2006). Ved denne definition har eliteatleten mulighed for at forbedre sin trivsel

ved hjælp af justering af forventninger. En anden definition af begrebet trivsel er, at det kan ses som en personlig og social konstruktion, som er en del af den enkelte eliteudøvers personlighed og perspektiv, samt evnen til at kunne opfylde personlige og sociale behov (Aaen et al. 2006). Trivsel ift. mental sundheds begrebet involverer således ikke kun et fravær af psykisk sygdom, men også de psykologiske ressourcer en eliteatlet har og hans/hendes mulighed for at anvende disse i sociale fællesskaber, som leder til meningsfuldhed for den enkelte (Sundhedsstyrelsen, 2012). Idrætsskader kan her være en stor omvæltning og kan påvirke den mentale sundhed hos eliteudøvere og lede til psykiske vanskeligheder i et behandlingsforløb, da de i en periode ikke kan dyrke deres sport (Hassmén et al. 2003). Fokus på inddragelse af det førnævnte psykiske aspekt af et skadesforløb i en rehabiliteringsproces vha. fysioterapi er derfor en vigtig faktor i rehabiliteringsprocessen for eliteudøvere (Crossman, 1997). Det er bl.a. pga., at de kan opleve psykiske op- og nedture ift. skader, såsom angst, stress, forvirring, tristhed, frustration og social tilbagetrækning (Lichtenstein, 2017; Annear et al. 2019; Crossman, 1997). Dette kan ændre på en udøvers selvopfattelse via tab af status, identitet i miljøet og socialt netværk (Crossman, 1997), som følgende citat pointerer:

”En idrætsskade er ikke bare en skade på muskler, led eller sener. Det er en belastning for hele den måde, personen opfatter sig selv på” (Lichtenstein, 2017, s.17)

Som citatet antyder, er det således en udfordrende omstillingsproces på det mentale plan for eliteudøveren at kunne håndtere de psykologiske effekter af en skade i et rehabiliteringsforløb, hvilket kan forlænge forløbet, da eliteudøveren ikke har tiltro til sine evner til at vende tilbage til sportsgrenen (Annear et al. 2019; Smith, 1996). Det psykologiske aspekt i et rehabiliteringsforløb i fysioterapi spiller derfor en vigtig rolle, hvis et genoptræningsprogram i fysioterapi skal implementeres succesfuldt. Fysioterapeuter repræsenterer ofte eliteudøverens første kontakt ift. planlægningen af et rehabiliteringsforløb efter en skade, hvilket tillægger fysioterapeuten en central rolle i tilpasningen for eliteudøveren til den nye situation (Crossman, 1997). En holistisk tilgang med fokus på både fysiske og psykologiske problemstillinger kan hjælpe med dette (Hemmings et al. 2002). Studier indikerer dog, at fysioterapeuter har behov for flere faglige kompetencer via uddannelse (Annear et al. 2019). På fysioterapiuddannelsen modtager de ifølge Uddannelsesministeriet- og Forskningsministeriet ikke nogen specifikke kurser i eliteatleternes mentale sundhed og heraf uddannelse af fysioterapeuternes færdigheder indenfor det psykologiske felt (Retsinformation, 2016). Dette kan skabe komplikationer, da det er vigtigt at kunne håndtere psykologiske problemstillinger hos sårbare eliteudøvere i et rehabiliteringsforløb, så de påtager sig mere ansvar ift. progression (Hemmings et al. 2002; Arvinen-Barrow et al. 2014; Crossman, 1997; Hamson-Utley et al. 2008).

Dette indebærer bl.a. forståelse for basale psykosociale rådgivende strategier, og hvornår en eventuel intervention via anvendelse af dem skal implementeres i behandlingsforløb af eliteudøvere (Arvinen Barrow et al. 2014).

Derved har fysioterapeuten også bedre faglige forudsætninger for at kunne afgøre om både fysisk og psykologisk parathed hos eliteudøveren ift. at vende tilbage til sport er sammenfaldende (Crossman, 1997). Mere viden mht. inkorporering af psykosociale strategier i genoptræningsprogrammer i kliniske rehabiliteringsforløb i fysioterapi med fokus på skadede eliteudøveres psykiske trivsel kan bidrage til, at eliteudøvere kan komme bedre og hurtigere igennem deres skadesforløb via et positivt mindset (Lichtenstein, 2017; Wadey et al. 2011). En tidlig tværfaglig inddragelse og højere prioritering af en psykologisk vurdering kan hjælpe fysioterapeuten til en bedre forståelse for effekten af eliteudøverens følelsesmæssige respons på de fysiske fremskridt i rehabiliteringsperioden (Smith, 1996; Annear et al. 2019).

På baggrund af ovenstående beskrivelse af problemstillingen findes det relevant at undersøge, hvorvidt mental sundhed i form af psykologiske færdigheder hos fysioterapeuten er implementeret i rehabiliteringsforløb hos praktiserende fysioterapeuter. Denne problemstilling understreges af et studie af Annear et al. 2019 via følgende citat:

“There appears to be a gap between wanting to implement psychological strategies, and having the knowledge to successfully do so” (Annear et al. 2019, s.97)

Citatet betoner således en mulig problemstilling ift., at en bedre forståelse af den fysioterapeutiske praksis tilgang til at arbejde med psykologiske værktøjer og behandlingsstrategier kan medvirke til at hjælpe i behandlingen af eliteatleter i rehabiliteringsforløb. Hvordan denne psykologiske sparring med atleter i praksis skal foregå, er dog uklar og vil derfor blive belyst i dette projekt, hvilket leder frem til følgende problemformulering:

“Hvordan arbejder fysioterapeuter med psykologisk sparring i forhold til skadede eliteatleter og hvorledes kan det optimeres i den kliniske praksis?”

2 Teori

Dette afsnit er koncentreret om Honneths anerkendelsesteori, hvor det er anvendt på en mere konkretiseret analytisk facon via to ud af de tre anerkendelsesformer, ift. hvorledes en fysioterapeut i praksis kan arbejde med anerkendelse af eliteatleten som en mulig behandlingsmulighed vedrørende psykisk sparring omkring en eliteatlets identitetskrise under et rehabiliteringsforløb.

Honneths anerkendelsesteori er valgt på baggrund af, at hans tre anerkendelsesformer kan være med til at belyse, hvilke områder i psykologisk sparring der er vigtige for en fysioterapeut, der arbejder med en skadet eliteatlet. Mangel på anerkendelse kan således medføre en negativ mental udvikling ift. identitetsdannelse:

“In order to acquire a successful relation-to-self, one is dependent on the intersubjective recognition of one’s abilities and accomplishments” (Koesling et al. 2021, s.5)

Som citatet indikerer, har de interpersonelle relationer i form af de andre eliteatleter på holdet en vigtig gensidig social indflydelse ift. at minimere risikoen for en manglende udvikling af identiteten hos individet. Dette har relation til de tre anerkendelsesformer, den private, den retslige og den sociale sfære, som her kan anlægges som en overordnet analytisk ramme til at identificere relevante psykologiske problemstillinger, som en fysioterapeut kan finde problematisk at inkorporere i en holistisk behandling pga. manglende viden om klinisk praksis ift. skadede eliteatleters psykologiske respons (Covassin et al. 2015; Annear, 2019):

“But I think as time went on, you start to realise that the person is the integral part of the problem, and if you’re not understanding how they’re individually responding to the situation, then you can’t understand the problem fully either” (Annear, 2019, s.101)

Citatet understreger vigtigheden af den holistiske tilgang fra fysioterapeutens perspektiv, hvor Honneths tre anerkendelsesformer kan anlægges som en hjælpende analytisk ramme i en bedre forståelse for en helhedsorienteret behandling, hvor fysioterapeutens arbejde med eliteatletens mentale sundhed i form af de bagvedliggende psykologiske responser på skader tages i betragtning.

2.1 Eliteatleten som behandlingsgruppe

I denne sektion klarlægges hvad en eliteatlet er med udgangspunkt i litteraturen. Dernæst vigtigheden af de psykologiske faktorer og deres betydning for eliteatletens progression i et rehabiliteringsforløb. Derudover skitseres mulige behandlingsmæssige psykologiske egenskaber, som kan hjælpe med at

skabe et grundlag for en god psykologisk sparring i interaktionen mellem eliteatleten og fysioterapeuten. Efterfølgende beskrives de mulige identitetsmæssige udfordringer for eliteatleten, der kan være forbundet med et skadesforløb.

I indeværende casestudie er eliteatleter i en holdkontekst inddraget for at få et indblik i fysioterapeuters samarbejdsrelationer med eliteatleter i forbindelse med rehabiliteringsforløb. En eliteatlet kan defineres således:

“The definition of elite encompasses professional and semiprofessional athletes and amateurs competing at the state, national, or international level” (Logan et al. 2009)

Eliteatleter indgår således i elitemiljøer, hvor deres sportsgren udøves på et højt konkurrencemæssigt niveau med krav om en ekstraordinær indsats via en disciplineret og målrettet adfærd af deres gøremål i hverdagen. Deltagelse i miljøer, hvor talentudviklingsprocesser er i centrum, er derfor vigtigt for dem. Skadesperioder repræsenterer her en stor udfordring i deres sportslige og personlige udvikling (Hassmén et al. 2003):

“It is during this period that the majority of injured athletes will face the greatest number of challenges as they try to expedite their recovery and successful return to competitive sport” (Wadey et al. 2011, s.114)

Citatet henviser til det efterfølgende rehabiliteringsforløb for eliteatleter, hvor flere psykologiske faktorer har betydning for progressionen i forløbet (Annear et al. 2019). Det er bl.a. frustration, vrede, benægtelse, depression, glæde og spænding, som svinger som reaktion på fremgangen i rehabiliteringsforløbet (Arderne et al. 2012). I et typisk forløb følger atleternes progression en Uformet kurve, hvor negativ respons dominerer umiddelbart efter en skade, hvorefter den gradvis falder i takt med en forbedring hos eliteatleten (Arderne et al. 2012). Ligeledes er frygt for en tilbagevenden af skaden en faktor med stor indflydelse, som fysioterapeuter er nødt at være opmærksomme på ift. udvikling af den emotionelle respons hos atleten (Hsu et al. 2017). Podlog et al. (2014) fremhæver ligeledes, at sociale faktorer kan have positiv indvirkning på progressionen i et rehabiliteringsforløb (Podlog et al. 2014). Det omhandler interaktionen mellem fysioterapeuten og eliteatleten, hvor nærvær og positiv adfærd af fysioterapeuten via accept, empati, effektiv kommunikation, rådgivning og forventningsafstemning er i fokus. Dette indebærer, at fysioterapeuten er i stand til at afklare sin rolle i rehabiliteringsforløbet ved at give eliteatleten gennemsigtig information om behandlingen, så

det giver mening for eliteatleten, da eliteatletens indstilling til skaden er vigtig for en stabil progression (Wadey et al. 2011).

Et emne i interaktionen mellem parterne med betydning for forløbet er den psykologiske sparring, som kan være vigtig for at vende tilbage fra en skade (Heaney et al. 2014). I et systematisk review af Brewer (2010), der inkluderede 26 studier, blev en signifikant korrelation fundet mellem psykologisk sparring og resultatet af rehabilitering for eliteatleter. Den psykologiske sparring indeholdt kognitive strategier i form af bl.a. målsætning og visualisering. Resultatet af anvendelsen af disse strategier beskrev eliteatleterne som værende en følelse af kontrol, autonom motivation, og at det gav en positiv attitude i forhold til rehabiliteringen og selvtillid. Denne psykologiske sparring frembragte ifølge studiet en mulighed for at forbedre rehabiliteringen og dermed bedre resultater for skadesforløbet. Herudover belyste studiet, at en af de aspekter, som kunne påvirke rehabiliteringen negativt, bl.a. var identitetsproblemer, som var relateret til skadens forløb (Brewer, 2010). Da majoriteten af eliteatleter bruger størstedelen af deres fokus i hverdagen på træning og konkurrencer i deres sport, bliver sporten herved en stor del af den enkeltes identitet, da det er her, de opnår anerkendelse for, hvem de er i deres talentmiljø (Honneth, 2003; Andersen, 2015). For at forstå problemstillingen omkring identitet vedrørende eliteatleter, er det således nødvendigt at inddrage en beskrivelse af denne, da en eliteatlet har inkorporeret præstationer omkring sin sportsgren i tæt samspil med sin personlige succes omkring mange sociale relationer i tilværelsen. En definition på en atletisk identitet er følgende:

“The degree to which an individual identifies with the athlete role” (Brewer et al. 1993, s.237)

Citatet hentyder til atletens sociale rolle via et bestemt tilhørsforhold og medlemskab af et talentmiljø (Newton et al. 2020; Fraser et al. 2008). En stærk atlet identitet kan således beskrives som en kompleks social rolle med fordele såsom sundhed centreret omkring passion af en sport og udvikling af sociale relationer via sportsgrenen som referencepunkt. Associationen med atletrollen kan dog ligeledes blive for dominerende, da atletens andre sociale roller i tilværelsen kan blive tilsidesat på grund af manglende mulighed for at udforske andre sider af atletens personlighed. Dermed har eliteatleten gradvist forpligtet sig til en tidlig referencemæssig identitet afhængig af sin fysiske formåen (Fraser et al. 2008; Brewer et al.1999). En skade kan således være en stor omvæltning, hvis atletens præstationsbaserede måde at anskue sin personlige udvikling på bliver forstyrret via et langvarigt fravær fra involveringen i sportsgrenen (Brewer et al. 1993; Sparkes, 1998). Det kan påvirke problematikker omkring eliteatletens identitetsmæssige udvikling på en negativ facon via en tilbagegang i deres mentale sundhedstilstand vha. en negativ selvopfattelse i form af stress, angst og

vrede (Hassmén et al. 2003). Det kan på sigt blive et problem for udviklingen af den enkeltes selvidentitet, hvis der for en lang periode ikke opstår mulighed for at indgå i sportslige fællesskaber, hvor de oplever identitetsbekræftelse i form af anerkendelse af deres sportslige kompetencer (Honneth, 2003). Dette har relation til begrebet om atletisk identitet, som ifølge Brewer et al. fungerer som en kognitiv struktur i form af en social rolle, som kommer fra en individuel følelsesmæssig forbindelse og feedback fra individets kontekst via holdkammerater, forældre, tilskuere og trænere (Edison et al. 2021). En skade kan være udslagsgivende for et muligt tab af den atletiske identitet (Brewer et al. 1999), som kan føre til større tilpasningsvanskeligheder ift. ændring af deres selvidentitet og evt. en mulig depression (Brewer et al. 1993).

Herved rejser der sig en problemstilling mht. hvordan fysioterapeuten i praksis kan arbejde med skadede eliteatleter i form af psykologisk sparring for at undgå en mulig identitetskrisen i eliteatletens personlige trivsel.

2.2 Axel Honneth og anerkendelsesbegrebet

Formålet med denne sektion er at belyse casestudiets forståelse af Axel Honneth's anerkendelsesteori, heriblandt den private, retslige og den solidariske sfære.

Det overordnede mål med denne teori er at uddybe forholdene angående forløbet af et individs identitetsmæssige udvikling ift. til dets mulige selvrealisering i samfundet, dvs. at medvirke til at motivere til positiv forandring hos den enkelte eliteatlet (Honneth, 2006). Anerkendelse er således en grundlæggende betingelse for at få "et meningsfuldt liv", hvilket er tæt forbundet med en stabil udvikling af en identitet (Honneth, 2003). Anerkendelsesteorien er primært funderet på en socialpsykologisk forståelse, hvor sociale relationer indtager en principiel rolle vedrørende identitetsdannelse. Honneths måde at anskue anerkendelse på er inspireret af Hegel ift. begrebet anerkendelseskamp, hvilket refererer til, at de opsatte forventninger til individet i samfundet opleves som ufuldstændige set fra individets synsvinkel, hvorved individet derved skal kæmpe for at bibeholde sin atletiske identitet (Honneth, 2003). Den gensidige følelse af anerkendelse mellem individet og andre individer angående deres egenskaber og præstationer understøtter dermed udviklingen af personlige karakteristika ved en identitet, som et individ gradvist lærer at stifte bekendtskab med. Anerkendelse kan herved i en sportslig sammenhæng relateres til, at den enkeltes præstationer og evner indenfor den givne sport har betydning for den enkeltes udvikling af sin atletiske identitet (Honneth, 2003; Andersen, 2015). Manglende anerkendelse pga. et skadesforløb for eliteatleten kan endvidere relateres til anerkendelsesteoriens begreb om en mulig identitetsmæssig

konsekvens i form af en figurativ kamp for bevarelse af eliteatletens karakteristika ved sin personlighed på grund af manglende social anerkendelse fra omgivelserne. Dette medfører dermed en uforudsigelig identitetsmæssig følgevirkning hos et individ, da skiftende faser fra et bredt spektrum mellem konflikt og forsoning som yderlinier kan påvirke individets selvforståelse af sin identitetsmæssige udvikling. Hvis disse forventninger således ikke opfyldes, foregår der en kontinuerlig vekselvirkende revurdering af individet selv og omgivelsernes opfattelse af den enkelte (Larsen, 2018). Sociologen Axel Honneth (1949-) har opstillet tre anerkendelsesformer, der danner et grundlag for sociale udviklingsbehov hos et individ i en given kontekst (Honneth, 2003). Disse tre anerkendelsesformer beskriver Honneth som tre sfærer, henholdsvis den private, retslige og solidariske sfære (Honneth, 2003). Nedenfor er Honneths tre sfærer nærmere introduceret, hvor fokus primært vil tilgå den solidariske og den retslige sfære, idet at dette casestudie inddrager eliteatleter fra holdsport. Den solidariske sfære er her særligt relevant at inddrage, da den fokuserer på individets relation til fællesskabet i form af deres unikke bidrag til holdet.

En mulig skade kan herved i et elitemiljø få stor betydning for den sociale anerkendelse af eliteatleten i den givne holdkontekst i den solidariske sfære, da en atlet ikke på samme måde kan bidrage med noget unikt til fællesskabet. Heraf finder dette projekt det interessant at se på, hvorledes fysioterapeuter kan understøtte eliteatletens fortsatte unikke rolle på et hold, selvom de gennemgår et rehabiliteringsforløb.

Den private sfære er den mest grundlæggende form for anerkendelse af individet og drejer sig om kærlighed og omsorg via intime relationer, såsom forbindelsen mellem familie og tætte venner, hvilket uddybes i følgende citat:

”Alle primærrelationer, der består af stærke følelsesmæssige bånd mellem få personer” (Honneth, 2006, s.130)

Citatet pointerer dermed, at kærligheden således er fundamentet for, at et individ kan indgå i sociale kontekster i samfundet, da de intime relationer giver individet en basis for at give og opnå gensidig emotionel støtte i forhold med andre individer. Dette skaber en form for balanceret individualitet, hvor individet både kan agere selvstændigt, men også har udviklet følelsesmæssige egenskaber til at indgå i en relation med andre. Man har dermed en følelse af at være elsket af ens nærmeste, hvilket kan medvirke til at skabe en basal selvtillid, som er et resultat af anerkendelse i den private sfære

(Honneth, 2003). Den private sfæres indflydelse på eliteatleter i en holdkontekst vil i dette casestudie dog ikke blive undersøgt yderligere, da den private sfære ikke ses at have en særlig stor relevans i en sportslig elite holdkontekst.

Den retslige sfære er central, når individet får anerkendelse via:

“Lovmæssige relationer, der foreskriver de rettigheder, som subjektet har positiv adgang til”
(Honneth, 2003, s. 16)

Citatet beskriver, hvorvidt individet kan anses for at være en moralsk tilregnelig karakter i samfundet via anerkendende forventninger til deres rolle med evner til at agere selvstændigt via et fornuftigt ræsonnement ift. mulige handlingsalternativer vedrørende en given social kontekst.

Moralsk tilregnelighed handler dermed om, hvorledes individet kan træffe acceptable beslutninger baseret på samfundets gældende etiske normer (Honneth, 2006).

Derudover forventes det også, at individet er i besiddelse af grundlæggende universelle rettigheder i det fællesskab, som det indgår i udtrykt ved en ligeværdig beskyttelse af sin mulighed for at kunne anvende sin stemmeret og blive hørt i en holdkontekst. Individet oplever dermed en vis form for ophævelse af sin selvrespekt ved et muligt tab af disse rettigheder, uanset sine egenskaber eller personlige adfærd (Honneth, 2003). Den retslige sfæres indflydelse på eliteatleter i en holdkontekst vil således i dette casestudie blive undersøgt, ift. hvordan disse rettigheder kan blive påvirket negativt af eliteatletens fravær fra holdkonteksten via et skadesforløb. Eliteatleten har dermed ikke mulighed for at anvende sine rettigheder via sin stemme, da individet ikke optræder på holdet i samme kontekst under et skadesforløb.

Den solidariske sfære har fokus på individets relation til fællesskabet på baggrund af dets unikke bidrag, hvilket sikrer individet en position som et værdsat medlem af et hold udtrykt ved dette citat:

”Man kan kun kan føle sig værdifuld, når man føler sig anerkendt med hensyn til de præstationer man ikke forskelsløst deler med andre” (Honneth, 2006, s. 168)

Citatet fremhæver, at denne form for social anerkendelse opstår via de individuelle handlinger fra individet, som understøtter det værdimæssige tankesæt, der ligger til grund for fællesskabets overordnede målsætning. Det individuelle unikke bidrag er således i fokus i denne sfære (Honneth 2003). Med andre ord så opnår den enkelte eliteatlet anerkendelse på baggrund af sine sportslige præstationer og evner. Dette skaber et efterfølgende gensidigt tillidsbaseret forhold mellem spillerne

ift. individets egenskaber til at være i stand til at bidrage med noget unikt på holdet, som har en positiv indflydelse på fællesskabets udvikling (Honneth 2003). Eliteatleten opnår dermed en større social værdsættelse og respekt fra sin holdkontekst, som leder til et tættere tilhørsforhold med sine holdkammerater. Det enkelte individs selvudvikling afhænger dermed af disse tre typer, privatsfæren, den retslige og den solidariske sfære. Først når de alle er opnået, kan individet gennemføre sin mulige intentionelle selvrealisering om en sund atletisk identitet (Honneth, 2003).

Dette har relation til begrebet selvværdsættelse, ift. om individet opfatter sine egne egenskaber som værende værdifuldt for fællesskabet, hvilket opstår i den solidariske sfære. Et individs positive vurdering af sit eget bidrag er dermed en indikation på en høj grad af selvværd, som kan defineres som:

“Generalized feelings of self-acceptance, goodness, and self-respect” (Lyubomirsky et al. 2005, s.366)

Via dette citat kan selvværd således beskrives som en følelse af tilpas tilfredshed med sig selv, hvor man har accepteret sine egne begrænsninger. En anerkendelse af et individs unikke evner har derfor en vigtig betydning for selvopfattelsen hos individet, hvilket lægger til grund for en højere grad af selvværdsættelse (Honneth, 2003; Lyubomirsky, 2005; Leary et al. 1995). Et øget selvværd kan af individet opleves som, at det besidder flere specifikke kvaliteter, der leder til en fornemmelse af selvkontrol og unik mestring af kompetencer i eksempelvis holdsport, der værdsættes af de andre holdmedlemmer i form af positiv omtale omkring individets person, hvilket individet forstår gennem refleksion som en bekræftende social anerkendelse af sine egenskaber (Lyubomirsky, 2006; Leary et al. 1995). På baggrund af denne opadgående selvværdsudvikling opstår der en gradvis social inklusion af individet i fællesskabet via accept af de unikke præstationsmæssige bidrag, hvilket ses ved en eliteatlets team position på et hold under træning og kamp. Der er dermed en sammenhæng mellem individets egen selvforståelse af sin oplevede selvværdsættelse relateret til dets aktuelle status af inklusion i fællesskabet via dets præstationer på holdet. Individet skal således være i stand til at reflektere over omgivelsernes indtryk af den præstationsmæssige adfærd via en vis form for situeret holdmæssig situationsfornemmelse over gruppedynamikken i fællesskabet i en sportslig sammenhæng. En eksklusion fra en given social kontekst i holdsport kan være en mulig skadelig faktor for individets selvværd, hvor omvendt inklusion i forskellige sociale relationer i en holdmæssig kontekst kan bidrage til et højt selvværd. For nogle individer kan et ustabil selvværd have en tendens til at have en indflydelse på deres emotionelle respons i form af stress og angst i forskellige situationer

i diverse sociale kontekster, hvilket kan skabe en form for anspændthed i samarbejdsrelationer. I modsætning til dette kan et øget selvværd medvirke til mere stabile reaktioner vha. øget motivation, optimisme og engagement i samtalen, hvilket kan lede til mindre kommunikativ nervøsitet (Leary et al. 1995).

2.3 Honneth's anerkendelsesbegreb i en sportslig kontekst

Det nærværende afsnit har til formål at belyse projektets anvendelse af Axel Honneths teori om anerkendelse ift. sport. I første del af afsnittet klarlægges relationen mellem sport og anerkendelsesteori. Dernæst uddybes anerkendelsesteori som værende i tæt relation med identitetsdannelse for en eliteatlet. Efterfølgende bliver de tre anerkendelsesformer ift. en sportslig kontekst klarlagt, hvilket dernæst sættes i relation til identitetsdannelse vedrørende en eliteatlet i holdsport.

Grundlæggende er Honneth's teori og perspektiv omkring anerkendelse udviklet indenfor de gældende normer og værdier, der er relevante indenfor en demokratisk nationalstat. Andersen påpeger dog i sin fortolkning af Honneth ligeledes:

“Sports can be viewed as an arena for the recognition of athletic skills, thereby placing itself within the area of recognition that Honneth refers to as “solidarity” (Andersen, 2015, s. 26)

Citatet viser, at anerkendelsesteori ligeledes er relevant indenfor sportens verden, hvor solidaritet som et bredt favnende begreb dækker fælles værdisæt indenfor mange kulturelle områder, heriblandt sport. Ifølge Andersen (2015), som undersøger sport's potentiale for identitetsdannelse via anerkendelse, heraf relationen til Honneths tre sfærer, kan sport identificeres som en separat sfære med egne regler og logikker. De tre sfærer, den private, retslige og den solidariske sfære kan dog stadigvæk identificeres som værende essentielle dele af eliteatleters sociale praksis af deres sportsgren (Honneth, 2006; Andersen, 2015). Målet for Honneth's anerkendelsesteori i relief til dette casestudie er via et analytisk vindue at pointere de grundlæggende udviklingsbehov for individets personlige identitet og dermed den mulige selvrealisering (Honneth, 2006).

For mange eliteudøvere er behovet for konkurrence med ligestillede konkurrenter i elitemiljøer et centralt udgangspunkt for deres sociale velvære (Fraser, et al. 2008). De får emotionel stimulans fra dette specifikke fællesskab, som er kendetegnet ved en lukket kreds af individer med en fælles forståelse for en præstationsorienteret levevis med fokus på en konstant udvikling, hvor målet er at blive den bedste indenfor sit felt (Fraser et al. 2008; Edison et al. 2021). Dette indebærer forventninger

om en vilje til at opfylde et konstant og helt centralt udviklingsbehov, hvor konkurrenceperspektivet er altdominerende (Newton et al. 2020). Derved sikres en social status i form af anerkendelse fra miljøet. Således er eliteatletens udviklingsbehov af sit talent nødvendigt:

“Hence recognition is not only conceptualized as something positive, but even further, something necessary for the individual” (Koesling et al. 2021, s.7)

Det ovenstående citat understøtter ligeledes, at anerkendelse af et individ endvidere er nødvendigt for, at denne får dækket sit vækstbehov mht. præstation og selvrealisering (Fraser, 2008). Den enkelte er nødt til at være i stand til at kunne forholde sig til sin egen identitetsmæssige udvikling via tryghed baseret på selvtillid, selvværd og selvrespekt (Honneth, 2003). Honneth's tre sfærer, den private, retslige og den solidariske sfære danner således tilsammen et grundlag for, at den enkelte på sigt kan danne sig en personlig identitet med en stærk integritet, hvor han handler i overensstemmelse med sine værdier og tanker om et godt liv (Honneth, 2003; Andersen, 2015). Dette casestudie har dog fokus på fysioterapeutisk behandling af en eliteatlets identitetsmæssige udvikling i en holdkontekst, hvor den retslige sfære via basale stemmerettigheder og den solidariske sfære vha. social anerkendelse i en holdkontekst er mere i fokus end den private sfæres fokus på de primære relationer (Honneth, 2003; Andersen, 2015). Den private sfære vil derfor ikke blive yderligere uddybet i analysen af problemstillingen.

Den retslige sfære, ift. sportsligt regi, drejer sig om de almene sportslige rettigheder såsom stemmeret, som eliteatleten har via medlemsskab af en klub i forbundsregi i konkurrencer (Honneth, 2003; Andersen, 2015). Den retslige sfære baseret på et sportsligt perspektiv omhandler således eliteatletens rettigheder på holdet, hvor en gradvis manglende anerkendelse på baggrund af en skade kan medføre en mindre betydningsmæssig social funktion på holdet ift. at ytre sig på diverse holdmøder osv. I en konkret sportslig kontekst er det ensbetydende med, at alle er lige for reglerne i sport ved, at spillets regler overholdes på baggrund af en enslignende straf i konkurrence uden mulighed for særregler (Honneth, 2006; Andersen, 2015). Hvis eliteatleten derimod får frataget sit medlemsskab eksempelvis pga. et skadesforløb, kan det påvirke hans sociale integritet ift. gruppetilhørsforhold med de andre, da eliteatleten er taget ud af en team kontekst. Derved kan det påvirke eliteatletens rettigheder ift. at influere holdet, f.eks. at ytre sig ift. spillestrategi hos træneren, da eliteatletens status som moralsk tilregneligt og fuldgyldigt holdmedlem er ændret.

Eliteatletens adskillelse fra holdet kan medføre en negativ påvirkning på eliteatletens selvforhold i form af den enkeltes selvrespekt, da eliteatleten på grund af sin skade ikke føler sig moralsk

kompetent til at indgå på lige fod med sine medspillere ved ikke at kunne give sig selv hen til holdet i både et fysisk, taktisk og socialt henseende (Honneth, 2003; Andersen, 2015). Fysioterapeutens rolle under et rehabiliteringsforløb er herved at forsøge at hjælpe en eliteatlet til at bevare en funktionsdygtig rolle på holdet, som kan sikre eliteatletens værdi for holdet og således bevare sin sociale status i form af gensidig social anerkendelse fra sine medspillere på trods af den aktuelle situation med en skade (Annear, 2019).

Den solidariske sfære omhandler individets relation til fællesskabet via den enkeltes unikke bidrag til holdet i form af sine sportslige præstationer, som frembringer social respekt og gensidig samhørighed som et værdifuldt medlem på et hold med andre eliteatleter (Honneth, 2006; Andersen, 2015). Det skaber et stærkt sammenhold med tætte relationer til holdkammerater i miljøet, hvilket styrker eliteatletens selvværd vha. samværet med andre til træning og kampe. Et øget selvværd kan dermed medvirke til at fastholde eliteatleten i sin sportsgren, da holdkammeraterne anser eliteatleten som en solidarisk person med en form for unikhed vha. specielle sportslige evner, hvis indsats i høj grad værdsættes af holdet og bidrager til udviklingen af eliteatletens identitet på længere sigt. En identitet kan således ud fra et psykologisk perspektiv forstås som en oplevelse af en selvstændig psyke, som befinder sig i et gensidigt afhængighedsforhold baseret på social anerkendelse fra andre identiteter på holdet på baggrund af eliteatletens unikke sportslige præstationer (Honneth, 2003).

Denne forudsætning for en individuel identitetsdannelse giver dermed den enkelte mulighed for at indgå i et socialt fællesskab med andre. Dette er dog betinget af omgivelsernes anerkendelse af individets fysiske kompetencer (Honneth, 2003). Anerkendelsesformerne bidrager således i sportslige sammenhæng til eliteatletens gradvise identitetsskabelse i en given social kontekst via en funktion som integrationsmekanismer i elitemiljøet. Dette fundamentale udviklingsbehov er ifølge Honneth karakteriseret ved en konstant kamp for anerkendelse, hvilket ligeledes ses ved en eliteatlets skadesforløb med fravær fra sin spilleposition i holdsport. Under normale omstændigheder uden skader er eliteatleten sikret en identitetsmulighed via en social rolle i fællesskabet på holdet, men et fravær fra holdkonteksten kan resultere i en ufuldstændig anerkendelse, hvor eliteatletens mulighed for at bidrage med en unik præstation og den efterfølgende sociale værdsættelse fra holdkammeraterne er blevet reduceret (Andersen, 2015; Honneth, 2006). Eliteatleten kan således ikke bidrage til holdets værdier og målsætninger i samme grad som før skaden, hvilket påvirker hans følelsesmæssige tillid i form af manglende social anerkendelse via den solidariske sfære. Eliteatleten er dermed i en vis grad mindre betydningsfuld i hans holdkammeraters opfattelse af ham ift. før skaden indtraf. Denne identitetsmæssige konsekvens via en kamp for bevarelse af sin personlighed

hos eliteatleten, kan således via fravær fra en holdkontekst påvirke et kontinuerligt integreret medlemskab af et hold negativt, hvor eliteatleten førhen kunne genkende sin specifikke rolle som værende værdsat af holdkammerater med et positivt selvværd til følge (Andersen, 2015; Larsen, 2018). Anderson & Honneth (2005) definerer i forlængelse af dette individets autonomi som en identitetsdannelse, der er gensidigt afhængig af sociale relationer i form af fællesskaber i en holdkontekst:

“Autonomy is a capacity that exists only in the context of social relations that support it” (Anderson et al. 2005, s.129)

Citatet understøtter dette casestudies socialpsykologiske perspektiv ift. en forståelse af identitetsdannelse som værende en social proces blandt individer i en holdkontekst skabt via et spektrum af relationer med kommunikative indbyrdes tilknytninger. Ifølge Honneth har et individ derved brug for anerkendelse i en form for afhængighedsskabende forhold via feedback fra sine omgivelser til at konstruere en veludviklet identitet, hvilket kan anskues analytisk vha. de tre anerkendelsesformer (Honneth, 2003).

Manglende anerkendelse i den solidariske sfære kan således udtrykkes i en sportslig kontekst via en eliteatlets gradvise marginalisering på holdet i takt med et rehabiliteringsforløb. Eliteatletens sociale forbindelse til fællesskabet kan vha. en mindre integration på holdet få betydning for relationen mellem spilleren og holdkammeraterne i form af et mindre tæt sammenhold, da samværet som en naturlig konsekvens af skaden er mindre. Eliteatletens betydningsmæssige funktion ændres derved, da eliteatletens sociale værdi for holdet er afhængig af hans fysiske præstationer. Han kan derved ikke tillægges nær så meget social vigtighed for medspillerne. Da indflydelsen i form af hans evne til at påvirke dem spillemæssigt og moralsk til træning og kampe er minimeret i flere facetter af medspillernes forståelse af eliteatletens sportslige funktion omkring holdet (Honneth, 2003; Andersen, 2015). Den manglende anerkendelse fra holdkammeraterne via en marginaliseret position på holdet kan resultere i mindre selvværd hos eliteatleten, hvor en mere solidarisk adfærd fra medspillerne i form af anerkendelse af eliteatletens kvaliteter vedrørende hans unikke bidrag til holdet er nødvendigt for at ændre på eliteatletens identitetsmæssige krise forårsaget af skadesforløbet. Derved kan eliteatleten opretholde sit grundlæggende selvværd via en værdsættelse af sig selv som en værdifuld spiller for det sportslige holdfællesskab. .

En mulig konsekvens af den marginaliserede position via mindre anerkendelse på holdet kan således påvirke eliteatletens psykiske udvikling i løbet af skadesforløbet, hvilket derved er noget

fysioterapeuten skal tage stilling til for at sikre en stabil tilknytning af eliteatleten til fællesskabet på holdet (Honneth, 2006; Andersen, 2015; Crossman, 1997). I rehabiliteringsforløbet skal det på denne baggrund således være socialt funderet træning vha. interpersonelle interaktioner med holdkammeraterne, som er et centralt midtpunkt, hvilket gør eliteatleten til en del af holdet. Dette kan gøres vha. at eliteatleten giver input, som kan bidrage til de generelle samarbejdsrelationer med den skadede atlet og de ikke-skadede spillere. Dermed kan eliteatletens selvværd muligvis blive udviklet, selvom eliteatleten befinder sig i en svær periode med en skade med minimal fysisk og mental fremgang (Annear, 2019). På baggrund af ovenstående er anerkendelse med til at opfylde det grundlæggende behov for personlig udvikling hos eliteatleten i mange henseender i og udenfor sporten. Talent for en respektiv sportsgren kan udover at give glæde og tilfredshed for en eliteatlet medføre anerkendelse fra omverdenen. Dette er en nødvendighed for at kunne indgå i et sportsligt fællesskab, således at eliteatleten dermed bliver bekræftet i, at hans præstationer har en form for betydning for andre i miljøet (Honneth, 2003; Andersen, 2015). Vha. dette kendskab til egne evner kan eliteatleten gradvis forme en identitet. Da dette casestudie primært gør brug af holdsports eliteatleter sker identitetsdannelsen derfor ikke alene, men i fællesskab mellem holdkammerater, da idræt udover konkurrencer er funderet på et understøttende kollektivt fællesskab, hvor et individ deler et udviklingsbehov med andre på holdet i form af social samhørighed via anerkendelse af sine sportslige evner.

Axel Honneth's anerkendelsesteori kommer dermed i spil ved at bidrage med, at casestudiet kan komme frem til nogle anbefalinger til fysioterapeutens fremtidige praksis ift. den psykologiske sparring med eliteatleters fravær fra en holdkontekst. Anerkendelse af eliteatleten fra fysioterapeutens perspektiv er vanskeligt at beskrive i dybden pga. fysioterapeuten ikke er til stede på selve holdet og dermed ikke kan beskrive udførligt den specifikke sociale gruppedynamik, der foregår i holdrelationer. Dvs. det er ikke en bestemt undersøgelse af anerkendelsens betydning for mental sundhed hos skadede eliteatleter i en holdkontekst, men hvorledes fysioterapi kan implementere og optimere anvendelsen af psykologisk sparring i et rehabiliteringsforløb for eliteatleter. Fysioterapeuten skal således ikke blot være opmærksom på eliteatletens fysiske skade, men ligeledes konsekvensernes effekt på den ramte eliteatlets personlighed ift. at håndtere udfordringerne i rehabiliteringsforløbet (Covazzin, 2015). Dette kan ske via en anerkendende tilgang, der kan rumme alle facetter af eliteatletens kompetencer, herunder opmuntre eliteatleten til at redefinere sin selvopfattelse via mere indsigt i sin identitetsdannelse udover sport. Det er herved vigtigt, at fysioterapeuten prøver at anerkende et positivt selv billede af eliteatleten ved bl.a. at bruge forskellige

psykosociale teknikker såsom positiv kommunikationsstil, korte og lange målsætninger og positiv selvtale (Covassin et al. 2015; Crossman, 1997).

Anerkendelsesteori er således inddraget som en analytisk teoretisk ramme i casestudiet ved at kunne bidrage til mulige anbefalinger til, hvorledes fysioterapeuten er bevidst om, at der kan udvikles en tættere social relation for eliteatleten til sin holdkontekst i løbet af rehabiliteringsforløbet.

2.4 Videnskabsteoretisk positionering

Denne sektion har til formål at klarlægge casestudiets videnskabsteoretiske orientering angående ontologi og epistemologi vedrørende videnskabsteorien kritisk realisme og Axel Honneths anerkendelsesteoris relation til denne.

Dette casestudie har gjort brug af kritisk realisme, som opstod i 1970'erne, som videnskabsteoretisk udgangspunkt. Filosofen Roy Bhaskar (1944-2014) er en central repræsentant for afsættet for denne videnskabsteoretiske retning med værket *A Theory of Realist Science* (1975) og *The possibility of Naturalism* (1979) (Jespersen, 2018; Juul et al. 2012). Kritisk realisme indtager som videnskabsteori et kritisk syn på en konsekvent brug af forskellige paradigmatisk analytiske tilgange bl.a. positivisme og hermeneutik ift. opnåelse af videnskabelige resultater:

“Der er ikke og kan heller ikke logisk set være én og kun én rigtig fremgangsmåde til opnåelse af ny viden” (Jespersen, 2018, s.171)

Citatet betoner således, at der ikke ubetinget er ét passende videnskabsteoretisk paradigme til at udforske et genstandsfelt, men flere anderledes måder at få indsigt i en konkret videnskabelig praksis til at belyse en given problemstilling. En undersøgelse af et genstandsfelt kan således ikke blot reduceres til en konsekvent bestemt analytisk forståelse ved tilegnelse af ny viden (Jespersen, 2018). Kritisk realisme kan opdeles i to dimensioner, den intransitive og den transitive dimension ift. en undersøgelse baseret på et videnskabsteoretisk perspektiv med kritisk realisme i fokus. Den intransitive dimension omhandler det ontologiske aspekt omkring de intransitive erkendelsesobjekter, man søger specifik viden om (Sonne-Ragans, 2019; Juul et al. 2012). I dette casestudie kunne et intransitivt erkendelsesobjekt være, hvorledes fysioterapeuter kan arbejde med psykologisk sparring med skadede eliteatleter i en holdkontekst i den kliniske praksis. Den transitive dimension har fokus på den konkrete viden, som er resultatet af en undersøgelse, hvilket bl.a. er teorier og metoder. Dette uddybes senere i afsnittet.

2.4.1 Ontologi

Det ontologiske ståsted for kritisk realisme berører læren om det værende, dvs. antagelser om hvad der karakteriserer virkelighedens genstandsfelt eller virkelighedsbillede ift. egenskaber, bestanddele og sammenhænge (Jespersen, 2018; Larsen, 2018; Juul et al. 2012). Dvs. hvilke dele af virkeligheden skal man udvælge og undersøge for at klarlægge den specifikke viden om dette genstandsfelt (Ingemann, 2017).

I den kritiske realismes ontologiske optik eksisterer virkelighedens genstandsfelt uafhængigt af observatørens forestillinger om den (Juul et al. 2012). Virkeligheden eksisterer dermed forud for iagttagers bevidsthed, dvs. en "reel" verden er til stede, som er direkte objektivt tilgængelig for den menneskelige empiriske erfaringsevnes forståelsesmæssige rækkevidde. Virkeligheden eksisterer dermed på en objektiv facon uafhængigt af, om den erfares, da den er direkte tilgængelig for observation. Ifølge kritisk realisme eksisterer der dog underliggende mekanismer, som gør virkeligheden tvetydig (Larsen, 2018). For at opnå en forståelse af disse er det nødvendigt at bevæge sig videre fra en ren objektiv registrering af virkeligheden indenfor det empiriske domæne til en mere subjektiv forståelse af virkeligheden, hvilket uddybes i afsnittet om epistemologi (Sonne-Ragans, 2019; Larsen 2018).

På baggrund af dette har den intransitive dimension fokus på denne objektive virkelighed, som eksisterer uafhængigt af, hvilken viden der produceres om den (Juul et al, 2012). Her er målet for den kritiske realisme at komme så tæt på denne virkelighed som muligt. Der skabes derved en skiftende vidensproces, hvor kritisk realisme søger at skabe en forbedring af samfundet via en given vidensproces om et genstandsfelt (Juul et al. 2012). Bhaskar uddyber yderligere det ontologiske aspekt via denne dimension ved at fremhæve, at virkeligheden ifølge et kritisk realistisk perspektiv kan opdeles i en ontologisk tredeling af et bestemt genstandsfelt på baggrund af tre empiriske erkendelsesniveauer udtrykt vha. tre såkaldte stratificerede domæner, som kan karakteriseres som tre overlappende områder af virkeligheden (Juul et al. 2012). Det empiriske domæne omhandler helt direkte objektive observationer såsom data og oplevelser. Derved er det nødvendigt at fokusere opmærksomheden på disse oplevede hændelser, som i dette projekt kan relateres til fysioterapeutens umiddelbare erfaringer med subjektive observationer ift. en praksisnær oplevelse af, hvorledes forskellige behandlinger af eliteudøvere udvikler sig. Det næste er det aktuelle domæne med fokus på objektive hændelser såsom faktiske begivenheder, oplevelser, tendenser og hændelser, der kan sættes i sammenhæng. Dvs. både de synligt observerbare (empiriske domæne) og de objektive

observationer, som vi ikke umiddelbart kan registrere (aktuelle domæne). Dette kan forstås i dette casestudies kontekst ift. fysioterapeuters psykologiske sparring under et rehabiliteringsforløb, hvor det aktuelle lag giver indikationer om mulige mønstre og tendenser af eliteatleternes oplevelser af de psykiske konsekvenser af fravær fra deres holdkontekst via et rehabiliteringsforløb. Det sidste niveau er et dybereliggende niveau, benævnt det reelle domæne, som relateres til underliggende skjulte mekanismer og fænomener, som ikke kan beskrives vha. traditionelle positivistiske termer via observationer med sanserne, da de ikke umiddelbart fremtræder synligt, men i stedet er generative mekanismer, dvs. kræfter der kan forårsage begivenheder og mulige konsekvenser af et kompliceret kausalt net af andre generative mekanismers indflydelse (Juul et al.2012; Larsen, 2018; SonneRagans, 2019). Sat i perspektiv til dette casestudies sammenhæng er fokus her på fysioterapeuternes håndtering af psykologisk sparring, som er med til at klarlægge mulige dele af skjulte mekanismer udtrykt ved underliggende sociale forhold i en holdkontekst, heraf fravær fra holdet. Det kan derved give en mere specifik indsigt i fysioterapiens udfordring med en manglende holistisk tilgang i et rehabiliteringsforløb. Vha. den kritiske realismes ontologiske niveaudeling tages der således højde for, at en empirisk erfaret viden ikke kan anses som værende ufejlbarlig viden, men at der eksisterer bagvedliggende til dels ”usynlige” mekanismer, der har en indvirkning på den umiddelbart observerbare fortolkning af virkeligheden. De tre domæner pointeret af Bhaskar er dermed et udtryk for en relativ uigennemskuelig lagdelt virkelighed af sammenhænge, hvor den kritiske realisme har fokus på synliggørelse af det reelle domænes bagvedliggende strukturers forklaringskraft, der har en reel indflydelse på de umiddelbart observerbare strukturer i de to øverste domæner (Larsen, 2018; Jespersen, 2018). Ifølge et positivistisk videnskabsteoretisk synspunkt vil det empiriske og det aktuelle domæne blot være i spil via en virkelighedsforståelse, hvor denne er reduceret til det observerbare, hvorimod kritisk realisme med det reelle domæne søger efter en “dybere” forståelse af samfundsforhold med til dels ukendte mekanismer, der påvirker forståelsen af virkeligheden hos et individ (Juul et al.2012). Virkelighedens uafhængighed af observatørens bevidsthed er dermed på en objektiv anskuelig måde afhængig af genstandsfeltets specifik gældende kontekst og de historiske betingelser, der knytter sig til dette, hvorved forskningsprocessen i kritisk realisme er trinvis og lagdelt via de tre ontologiske domæner (Larsen, 2018; Ingemann, 2017). I kritisk realisme er hovedvægten således lagt på ontologien, dvs. hvad kan man sige om virkelighedens beskaffenhed (Jespersen et al. 2018; Juul et al. 2012).

2.4.2 Epistemologi

Den epistemologiske tilgang, læren om erkendelsen, dvs. måden, hvorpå det værende erkendes og studeres, er overvejelser om, hvorledes man principielt erhverver gyldig viden om sit genstandsfelt, dvs. synet på viden og videnskab (Fuglsang et al. 2018; Sonne-Ragans, 2019; Juul et al. 2012). I kritisk realisme baserer det ontologiske synspunkt sig som før nævnt på, at virkeligheden eksisterer uafhængigt af bevidstheden i form af en eventuel viden om den. Ift. epistemologi, anerkender kritisk realisme, at viden er socialt frembragt via nogle socialt medierede begreber såsom bestemte beskrivelser af virkeligheden, som til en vis udstrækning er teoretisk bestemte på baggrund af ikke neutrale refleksioner af en given virkelighed (Buch-Hansen et al. 2005). Viden er dermed produceret i en social kontekst på baggrund af eksisterende viden, dvs. vidensproduktion er dermed et socialt produkt, som dog også kan være fejlbarlig ved, at bestående viden erstattes af ny og revideret viden i en given social kontekst (Buch-Hansen et al. 2005). På denne baggrund pointerer den epistemologiske forståelse indenfor kritisk realisme, at der er en stigende grad af subjektivitet til stede i udforskningen af virkeligheden forstået således, at der indenfor det empiriske domæne i det ontologiske udgangspunkt eksisterer sanseindtryk via observationer af helt objektiv karakter. Imidlertid må en fortolkning af oplevelserne af disse observationer i det empiriske domæne forudsætte en individuel forståelsesmæssig tilgang, hvorved forskeren må forholde sig til de dybereliggende mekanismer i det reelle domæne. Derved er det nødvendigt, at forskeren via personlig refleksion og fortolkning af forhold, som ikke er umiddelbart synlige eller forståelige, må være i stand til at generere viden om virkeligheden af subjektiv karakter for at forstå, hvorfor et givet fænomen i et genstandsfelt udspiller sig, som det gør (Larsen, 2018; Sonne-Ragans, 2019).

Denne beskrivelse af den epistemologiske forståelse ift. kritiske realisme er relateret til den transitive dimension, som omhandler den viden, der produceres i en given undersøgelse af de intransitive erkendelsesobjekter, såsom fakta, teorier, metoder, paradigmer, begreber, analyseteknikker og modeller (Sonne-Ragans, 2019, Larsen, 2018). Transitive erkendelsesobjekter i denne dimension kan dermed ikke udvikles uden de intransitive erkendelsesobjekter i en gensidig vidensmæssig idégenerering i en undersøgelse. De medvirker dermed begge til at skabe ny viden i den kritiske realismes forståelse af vidensdannelse. Dvs. der tages udgangspunkt i de intransitive erkendelsesobjekter, som man søger specifik viden om, dette skal dog gennemgås og videreudvikles i den transitive dimension via de transitive erkendelsesobjekter. Et transitivt erkendelsesobjekt skabes via en undersøgelse såsom en teori, metoder og fakta på baggrund af erkendelse, sprogliggørelse og skabelse af viden om de førnævnte intransitive erkendelsesobjekter, der går forud for en videnskabelig

undersøgelse, som objekter der søges viden om (Sonne-Ragans, 2019). Effekten af dette er ikke en endegyldig videnskabelig sandhed om et emne, men en tættere forståelse af sandheden (Juul et al. 2012; Nygaard, 2005). Konkretiseret til dette casestudie kunne et transitivt erkendelsesobjekt være viden om, hvordan konkrete anerkendelsesformer kan medvirke til at belyse, hvorledes fysioterapeuter kan optimere psykologisk sparring med skadede eliteatleter i en holdkontekst i den kliniske praksis (Larsen, 2018). I forlængelse af beskrivelsen af disse to dimensioner, er den intransitive dimension som før nævnt forbundet med kritisk realismes ontologiske grundsyn ift. en uafhængigt eksisterende virkelighed af observatøren. Dette perspektiv deles ligeledes af det videnskabelige paradigme, kritisk teori, som i forskningsøjemed antager et kritisk blik overfor de givne samfundsforhold, som der undersøges via en forankret og virkelighedsnær søgen efter samfundsmæssig relevans, der kan bidrage til øget lighed via bedre livsbetingelser for de svagt stilledes forhold i samfundet (Jespersen, 2018). Kritisk teori er oprindeligt funderet på baggrund af Frankfurterskolen, som havde en væsentlig rolle i anden halvdel af det 20 århundrede, hvor Marxismen blev mere udbredt. Marxismen har således en vigtig indflydelse på udviklingen af den kritiske teoris teoretiske forståelse. Indenfor kritisk teori blev den immanente kritik derudover udviklet, som omhandlede en kritik af det borgerlige samfund på dets egne præmisser (Ingemann, 2017). Jürgen Habermas anses som værende en central skikkelse inden for kritisk teori (Jespersen, 2018). I nyere tid har Axel Honneth indtaget denne position som repræsentant for den tredje Frankfurterskole. Honneth argumenterer eksempelvis, at anerkendelsesbetingelserne for uddannelsessystemet i forskellige befolkningsgrupper i den vestlige verden er udsat for systematisk krænkelse, hvilket kan lede til mere social ulighed. Dette fokus på intellektuel bekæmpelse af samfundsmæssig uret er essentielt for kritisk teori (Larsen, 2018). Dette sker via en indtagelse af et normativt udgangspunkt, dvs. et idealiseret syn om en øget humanisering via en belysning af uretfærdighed i samfundet (Jespersen, 2018). Denne forestilling om en idealtilstand i samfundet i den kritiske teori har som før nævnt relation til kritisk realismes ontologiske antagelse i form af en reel virkelighed uden for bevidsthedens opfattelse, der kan ændres via et normativt idealiseret tankesæt om forandring af objektivt underliggende samfundsmekanismer, som værende kognitive empirisk utilgængelige for individet, hvilket indirekte påvirker dets forståelsesmæssige opfattelse af virkeligheden (Larsen, 2018). Såvel kritisk teori og kritisk realisme pointerer således vigtigheden af at forholde sig til denne indirekte utilgængelige ontologiske virkelighed ved et undersøgt genstandsfelt. Denne ontologiske sammenhæng kan relateres til Axel Honneth, som via anerkendelsesteorien ligeledes indtager et kritisk analyserende syn ift. de underliggende

samfundsmekanismer, der på et dybere niveau forårsager uretfærdighed i samfundet. Honneths ontologiske orientering er dermed sammenfaldende med kritisk realisme, da virkelighedens ontologiske fundament på denne måde sikrer bestemte bagvedliggende realiteters indflydelse på samfundets uretfærdigheder, hvilket er noget Honneth via sin teori forsøger at afdække ud fra sit epistemologiske ståsted på en systematisk måde baseret til dels på en objektiv og subjektiv tilgang vha. sine gensidigt afhængige anerkendelsessfærer, der kan indikere mulige forklaringer og årsager til viden udsprunget fra et dybereliggende niveau i opfattelsen af den ontologiske virkelighed. Ift. Bhaskars ontologiske tredeling, agerer Honneth dermed både indenfor det empiriske og det aktuelle domæne (Larsen, 2018).

Opsummerende, indeholder den intransitive dimension en ontologisk tredeling, først det empiriske dernæst det aktuelle domæne. Det reelle domæne indeholder disse to domæner og de underliggende strukturer og mekanismer, der skaber hændelserne i de andre domæner. Således kan en social virkelighed ikke blive reduceret til blot en empirisk observerbar hændelse uden en form for ontologisk dybde via de andre to domæner. Imellem hver af de tre domæner er der en form for ontologisk slugt, hvor bestemte meningsgivende sammenhænge skal forbindes mellem hvert domæne ved at se på det man erfarer (Empiriske), det der reelt set sker (Aktuelle) og det som får tingene til at udforme sig (Reelle) (Juul et al. 2012; Sonne-Ragans, 2019). Udgangspunktet for dette er kritisk realismes ontologiske tanke mht. den empirisk utilgængelige virkelighed for bevidstheden, som er uafhængig af mulige begreber om den, hvilket gør den til et intransitivt erkendelsesobjekt, der kan gøres til et muligt analytisk genstandsfelt. Den epistemologiske transitive dimension kommer dermed i spil via en intention om at komme så nær på denne ontologiske virkeligheds beskaffenhed som muligt via dannelsen af teorier, modeller, analyseteknikker og forestillinger om det intransitive erkendelsesobjekt vha. bl.a. erkendelse og sprogliggørelse af virkeligheden (Juul et al. 2012).

2.4.3 Hermeneutik

Hermeneutik betyder grundlæggende fortolkning og kan relateres til antikkens Grækenland (Fuglsang et al. 2018). I nyere tid har bl.a. Martin Heidegger (1989-1976) og Hans-Georg Gadamer (1900-2002) stået som centrale repræsentanter med henholdsvis værkerne *Væren og tid* (1927) og *Sandhed og metode* (1960) med fokus på mennesket som et fortolkende væsen (Juul et al. 2012). Formålet med hermeneutik er grundlæggende at kunne være i stand til at forstå et oplevet fænomen via fortolkninger af bestemte fysioterapeuters udsagn (Smith et al. 2007). En hermeneutisk fortolkning har således fokus på mulighedsbetingelserne for forståelse og fortolkning af verden via analyse og fortolkning af

at udrede, udlægge og begribe noget meningsfuldt i et budskab i en dialog (Østergaard, 2015). Denne fortolkende dimension anser kritisk realisme ligeledes som en nødvendig forudsætning for frembringelse af viden (Andersen, 2007). Ingemann pointerer yderligere i forlængelse af dette:

- Fortolkning handler om at finde ud af, *hvad* den anden er ude på, dvs. få styr på budskabets *substans*
- Forståelse handler om, *hvorfor* den anden netop er ude på dette, dvs. få styr på budskabets *motiv* (Ingemann, 2017, s.112)

I forlængelse af ovenstående argumenterer Gadamer, at fortolkning og forståelse kræver en vis åbenhed og intellektuel modtagelighed mht. informantens mening, hvilket kan ske ved, at man relaterer dennes mening ift. til sin egen mening, hvorved en horisontsammensmeltning, der åbner op for en udvidet forståelse, kan finde sted. Dette leder dermed frem til en ny erfaringshorisont og forforståelse af fænomenet (Østergaard, 2015; Højberg et al. 2018). Så hermeneutik beskriver grundlæggende, hvorledes mennesket erkender, tolker og producerer verden. Dvs. i centrum er fortolkningen af en given mening, hvor en informant i et genstandsfelt påvirker forskeren, der fortolker hans udsagn (Sonne-Ragans, 2019). På denne måde er fortolkeren en aktiv medspiller i meningsudlægningen, hvor fokus ikke blot er på at udforske det meningsfulde hos informanten, men ligeledes at inddrage ens eget perspektiv på emnet. Dette sker i samspil med en endelig meningsdannelse af de to forståelser af et givet fænomens betydning for en informants måde at være til stede i verden på, som fortolkeren også er en del af (Østergaard, 2015; Juul et al. 2012).

Da dette casestudie har en kvalitativ analytisk tilgang, er målsætningen således at få indsigt i sociale aktørers livsverden, dvs. fysioterapeuter, for dermed at kunne opnå en forståelse for deres praksis, handlinger og mulige forståelsesperspektiv. Dette gør anvendelse af hermeneutikken relevant i denne undersøgelse, hvor studiegruppen er i en fortolkende tilstand i det øjeblik, der observeres og interageres med en informant om, hvilken betydning psykologisk sparring af skadede eliteatleter i et fysioterapeutisk rehabiliteringsforløb, dvs. fænomenet, har for fysioterapeutens ontologiske væren-iverden og interaktion med den (Østergaard, 2015).

På baggrund af den videnskabsteoretiske positionering via kritisk realisme som ontologisk og epistemologisk ståsted anvender dette casestudie således hermeneutikken ift. i epistemologisk henseende at erhverve mulig gyldig viden i form af en hermeneutisk forståelsesproces i fortolkningen og meningsudlægningen af interviews via genstandsfeltet omkring fysioterapeuters psykiske sparring

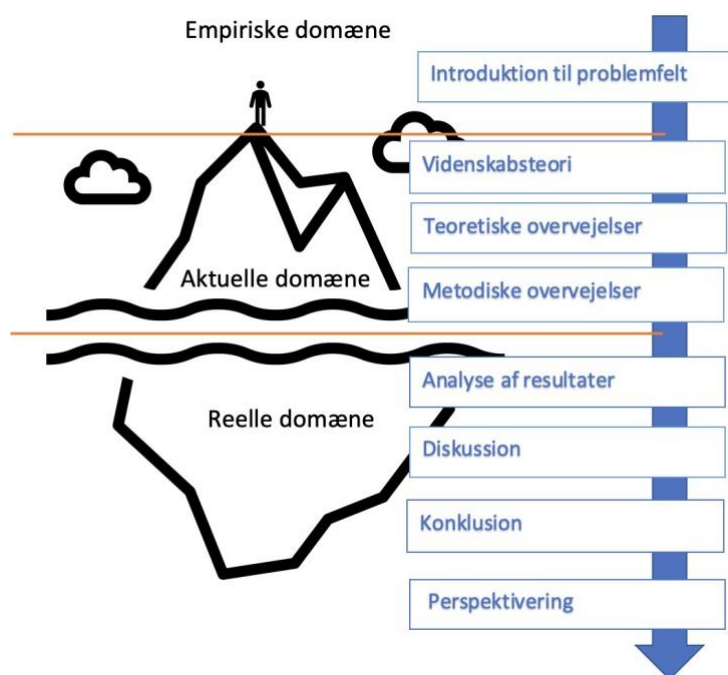
med skadede eliteatleter (Østergaard, 2015). Denne hermeneutiske arbejdsproces indebærer en vis form for bestræbelse på at komme frem til en forståelse af den mening, der fremkommer i et interview. Her kommer princippet om den hermeneutiske cirkel i spil. Det omhandler den vekselvirkning, som finder sted mellem del og helhed. Dvs. at delene kan kun forstås baseret på helheden omvendt kan helheden kun forstås vha. inddragelse af delene (Højberg et al. 2018). Dette cirkulære strukturelle princip er et udtryk for et grundlæggende træk ved den menneskelige erkendelsesproces ift. erhvervelse af gyldig viden, som ikke har en definitiv afslutning via en objektiv/sand forståelse, hvilket står i kontrast til den positivistiske tilgang (Juul et al. 2012). Konkret handler dette dermed om at undersøge fysioterapeuternes meningsindhold ved at udføre sammenligninger mellem de enkelte dele af den transskriberede tekst og helheden af den, hvilket giver en mere dybtgående forståelse for de enkelte deles indbyrdes forhold til hinanden. Via sådan en fortløbende proces uden start/afslutning mellem del-helhedsrelationer kan en kohærent dvs. mere sammenhængende og modsigelsesfri fortolkningsproces af interviewets substans danne grundlaget for en bedre forståelse af motivet bag informantens intentioner i hans aktuelle måde at være til stede i væren-i-verden (Juul et al. 2012). Forståelsen ligger således ikke i hverken tekst-helheden eller tekst-delen, men i samspillet mellem dem, hvor forskeren via en cirkelbevægelse bevæger sig frem og tilbage mellem tekst-delene og teksten som helhed, hvilket inkluderer forskerens forforståelse via dennes specifikke baggrund (Sonne-Ragans, 2019). Dette danner gradvist tilsammen en given mening for forskeren på baggrund af tekstens oprindelse, såsom informantens motiver, planer og ønsker og sammenhæng, hvilket refererer til de mange kontekster, som informanten er til stede i. Forforståelsen kan dog virke distraherende hos forskeren, så bevidsthed om betydningen af empati og nærvær kan lede til en mere åben og fordomsfri indlevelsesevne, hvilket kan forbedre forskerens sensitivitet ift. subjektive fordomme overfor informantens livsverden (Sonne-Ragans, 2019).

Opsummerende, kan der dermed opnås en indsigt i de udvalgte fysioterapeuters virkelighed på baggrund af bevidstheden om en sensitiv indlevelsesevne mht. inddragelse af vores forforståelse via antagelser og holdninger til de specifikke fænomener i analysen, som vi har truffet i løbet af interviewene af fysioterapeuterne (Fuglsang et al. 2018).

3 Metode

De metodologiske overvejelser omhandler den handlingsplan, som ligger bag valget af og brug af metode ift. den endelige konklusion.

Der er taget udgangspunkt i en eksplorativ kvalitativ analyse, da studiegruppen søger en forståelse af et underliggende kontekstuel fænomen (Watt Boolsen, 2017), hvor den videnskabsteoretiske indgangsvinkel er funderet på teorien omkring kritisk realisme (Sonne-Ragans, 2019). I dette afsnit gennemgås først undersøgelsesdesignet på baggrund af en detaljeret beskrivelse af den anvendte metode. Yderligere beskrives den analytiske fremgangsmåde via Braun & Clarke's (2006) tematiske analyse ift., hvorledes de empiriske data er anvendt mht. de videnskabsteoretiske overvejelser. Den følgende figur 1 giver et overblik over, hvordan casestudiets tilblivelse er foregået via den videnskabsteoretiske position som guideline ved at bevæge sig fra det empiriske ned til det reelle domæne for endelig at nå til perspektivering:

Figur 1: Metodisk procesdiagram (Egenproduktion, 2021).

I den ovenstående figur forsøger vi at svare på problemformuleringen via en introducerende beskrivelse af vores genstandsfelt. Denne sektion tilhører det empiriske domæne, som omhandler helt direkte observationer af genstandsfeltet, såsom en introducerende beskrivelse af fysioterapeutens rolle i rehabiliteringsforløb af skadede eliteatleter i sport ift. psykologiske problemstillinger

vedrørende eliteatleters mentale sundhed. Efterfølgende bliver den videnskabsteoretiske positionering klarlagt. Dernæst bliver den teoretiske baggrund for analysen af de indhentede empiriske data beskrevet. Denne del dækker det aktuelle domæne med fokus på objektive hændelser såsom faktiske tendenser og oplevelser, hvor de videnskabsteoretiske og teoretiske tilgange kan guide til at skabe en bestemt analytisk retning for en sammenhæng af mulige mønstre. De metodiske overvejelser omkring casestudiets udformning kan understøtte denne retning ift. planlægningen af analysen af disse observerede mønstre og oplevelser. På dette fundament kan den analyserende diskussion af den tematiske analyse finde sted, hvilket leder til den afsluttende konklusion med tilhørende perspektiverende overvejelser som det sidste punkt for dette casestudies skriftlige tilblivelse. Dette har relation til det dybe domæne ift. at få en dybere forståelse for de underliggende skjulte mekanismer, som ikke fremtræder synligt, men kan forårsage mulige konsekvenser ift. fysioterapeutens inddragelse af psykologiske problemstillinger i et rehabiliteringsforløb med skadede eliteatleter.

Den ovenstående figur 1 er således baseret på kritisk realisme som videnskabsteori, hvor undersøgelsesdesignet er udformet med udgangspunkt i at opnå en bedre forståelse af de underliggende generative mekanismer, mht. anvendelsen af psykologisk sparring af eliteatleter, hvor formålet er at undersøge dette som fænomen i den fysioterapeutiske praksis (Fuglsang et al. 2018). Dette udføres i casestudiet ved at se på, hvorledes fysioterapeuter arbejder med psykologisk sparring med skadede eliteatleter i en holdkontekst i den kliniske praksis og heraf en mulig optimering af denne. De følgende sektioner i metodeafsnittet vil kortlægge, hvorledes vi vil besvare problemstillingen metodisk.

3.1 Casestudie design

Ordet case stammer fra latin, "Casus " og betyder tilfælde. Dvs. det henviser til studiet af en given hændelse, som kun forekommer en enkelt gang uden at være planlagt (Ramian, 2012), hvilket henleder til følgende definition af casestudiet:

"En strategi til empirisk udforskning af et udvalgt nutidigt fænomen i dets naturlige sammenhæng ved anvendelse af forskellige datakilder, der case for case kan anvendes i bevisførelse" (Ramian, 2012, s.16)

Den ovenstående definition af casestudiet indikerer, at det som metode kan anvendes til at opnå en detaljeret viden om et bestemt genstandsfelt. Vha. en empirisk undersøgelse forsøges der at opnå en dybdegående forståelse for et særligt tilfælde. Dette kan resultere i en indsigtsfuld analyse, hvor et givet genstandsfelt bliver undersøgt på baggrund af de omstændigheder, der gør sig gældende i genstandsfeltets naturlige sammenhæng. Dvs. casestudiet kan medvirke til at belyse et givet emne og på baggrund af resultatet give en indikation på, om der muligvis er behov for mere forskning på området (Watt Boolsen, 2017; Thisted, 2018; Harboe, 2006). Valget af casestudie som undersøgelsesstrategi ift. casestudiets videnskabsteoretiske positionering er derudover relevant med et kritisk realistisk standpunkt, hvor fokus er på, via en subjektiv meningsfortolkning i den videre analytiske fremgangsmåde, at opnå en indsigt og forståelse for et givet intransitivt erkendelsesobjekt, dvs. hvorledes fysioterapeuter arbejder med psykologisk sparring med skadede eliteatleter i en holdkontekst i den kliniske praksis via anvendelse af den transitive dimension i form af belysning af emnet vha. konkrete anerkendelsesformer udformet af Axel Honneth (Honneth, 2006). Denne tilgang nødvendiggør en undersøgelsesstrategi, som kan tage højde for konteksten og ikke mindst en mulighed for at kunne indhente empirisk data, som er underbygget af en dybdegående analyse af konkrete interaktioner, som finder sted blandt de sociale aktører i det undersøgte genstandsfelt. Dette casestudie er i forlængelse af dette bygget op omkring et multipelt case design via en komparativ analyse af cases for at undersøge inddragelsen af psykologisk sparring i fysioterapeutisk praksis i en elitekontekst. Bryman pointerer i forlængelse af dette:

“The main argument in favour of the multiple-case study is that it improves theory building”
(Bryman, 2008, s.60)

Citatet sætter således fokus på, at inddragelse af flere cases sætter forskeren i en bedre position til at vurdere den anvendte teori i form af anerkendelsesteori til at belyse inddragelsen af den psykologiske sparring af eliteatleter i et skadesforløb i en fysioterapeutisk praksis. Bryman påpeger dog ligeledes, at en ulempe kan være en tendens til at være mindre opmærksom på den specifikke kontekst i hver case og i stedet have mere fokus på de forskellige kontraster, der gør sig gældende fra case til case. Dette kan medvirke til et mere dynamisk samspil med den teoretiske refleksion over casenes forskelligheder (Bryman, 2008). Disse overvejelser om et multi-case studie understøttes ligeledes af Gustafsson og Gerring, som understreger muligheden for tilegnelse af en dyb forståelse ved en enkeltstående case, hvilket dog kan svække repræsentativiteten, som er en styrke ved et multi-case studie (Gustafsson, 2017; Gerring, 2004):

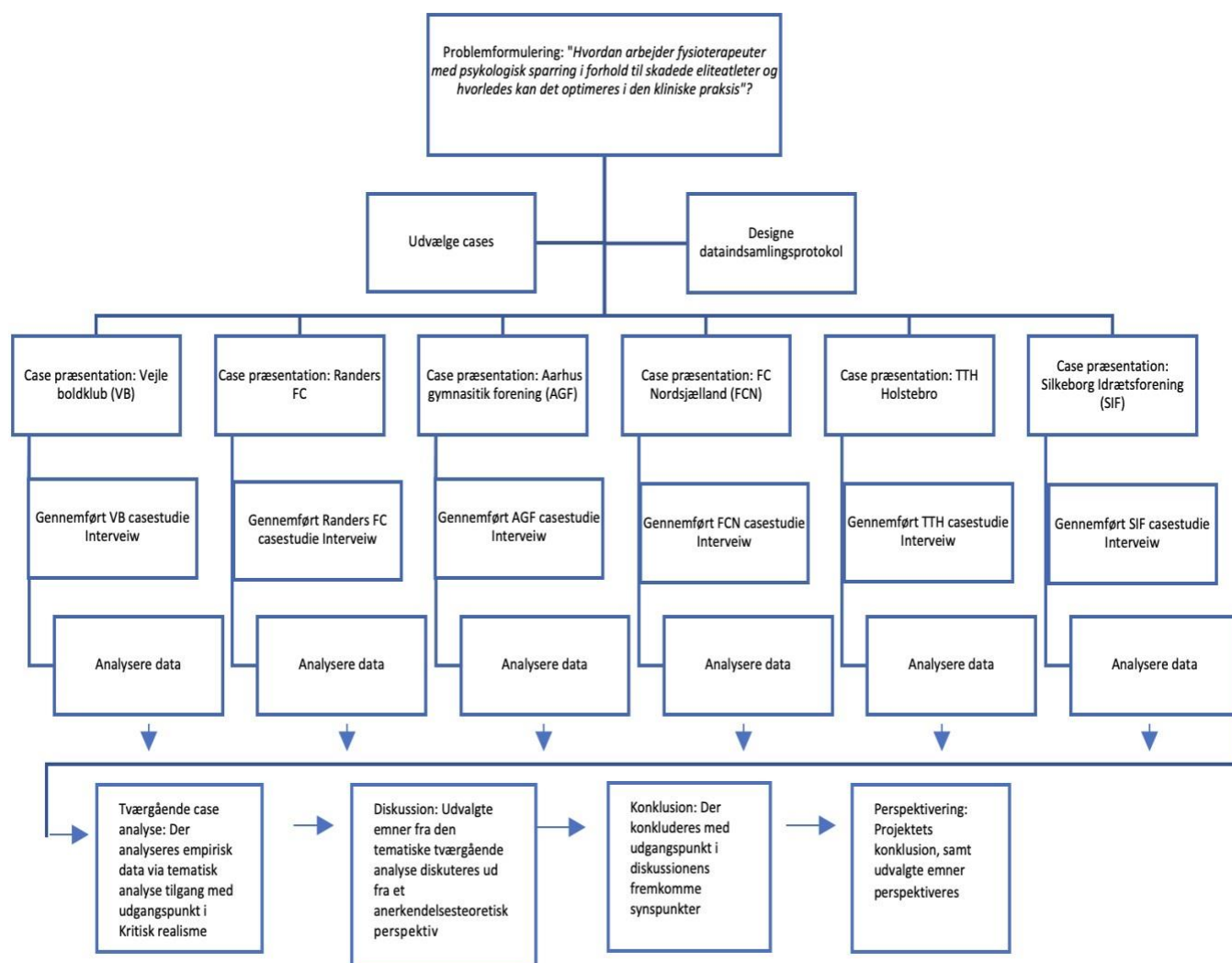
“The more case studies a scientific article has, the more likely it is that it is confident in its representativeness but the less observation time the researcher has studied the cases” (Gerring, 2004, s.345)

I forlængelse af det ovenstående citats påpegelse af en mulig højere repræsentativitet via anvendelse af et multi-casestudie, pointerer Gustafsson ligeledes vigtigheden af en forståelse for forskelle og ligheder mellem lignende cases indenfor et givet genstandsfelt, som et multi-casestudie har mulighed for at give og dermed mulige meningsfyldte analytiske mønstre for forskeren (Gustafsson, 2017). Dette casestudie omfatter konkret flere cases i form af interview med fysioterapeuter, hvor anvendelse af tematisk analyse som analytisk værktøj, skal hjælpe med at finde mulige lignende mønstre i de forskellige cases. Dvs. multi-case designet i dette casestudie kan karakteriseres således:

Multi-case design	Beskrivelse	Typiske forskningsspørgsmål
Komparativt casestudie	Nogle cases udvælges på samme tid for at kunne udvikle nye formodninger/antagelser på tværs af casene.	Udforskende og hypoteseudviklende: Hvordan kan man bedst forstå det undersøgte fænomen?

Figur 2: Multi-case design (Ramian, 2012).

Det ovenstående skema i figur 2 giver et overblik over det komparative casestudie design, hvor der udvælges et mindre antal cases og resultaterne efterfølgende sammenlignes, hvilket vil ske via beskrivende cases med en gruppe af fysioterapeuter, hvor det unikke og hidtil ukendte ved fænomenet søges for at opnå en mere dybtgående forståelse af det (Ramian, 2012). Dermed kan der ved et multikomparativt casestudie design udvikles en forståelse for genstandsfeltet, der er skabt på tværs af flere cases, hvor betydningen af mulige tematiske mønstre er lettere at dokumentere og sammenligne ift. ligheder, forskelle og mulige parvise sammenligninger (Braun et al. 2006). Dette casestudies multi-case studiedesign er udformet som vist i figur 3:

Figur 3: Procesdiagram over casestudiets tilblivelse (Ramian, 2012; egenproduktion, 2021).

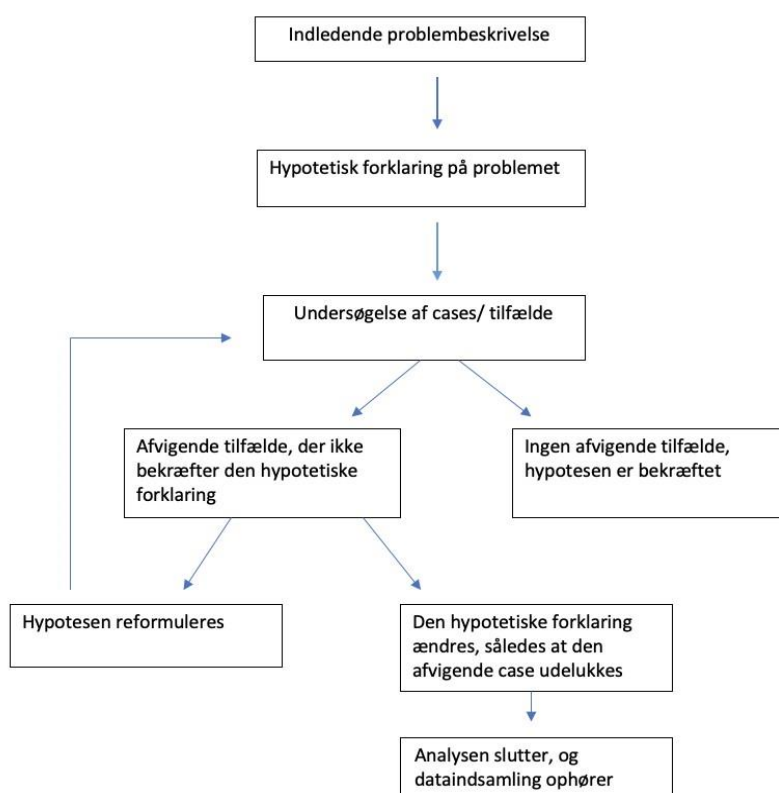
Som det ovenstående procesdiagram viser, forsøger casestudiet via et komparativt casestudie design at søge efter ny viden i form af forståelse af og årsagerne til ligheder og forskelle mellem de forskellige casestudier.

3.2 Forskningsdesign

Analysestrategisk vil casestudiets problemformulering blive belyst via den induktive metode på baggrund af empirisk materiale fra semi-strukturerede interviews med udvalgte fysioterapeuter, hvilket defineres således:

“An approach to the relationship between theory and research in which the former is generated out of the latter” (Bryman, 2008, s.694)

Citatet giver således udtryk for, at der via den teorigenererende induktive tilgang indsamles observationer og erfaringer, som søges generaliseret på baggrund af de indkomne data (Fuglsang et al. 2018). Der tages således udgangspunkt i empiri for at se, om de er i overensstemmelse med tidligere resultater, dvs. man bevæger sig fra data-niveau til teori-niveau (Watt Boolsen, 2017; Bryman, 2008). Man formulerer dermed en indledende hypotetisk forklaring på problemstillingen, som er udgangspunktet for undersøgelsen af data. På grundlag af den foreløbige introducerende analyse bliver der indsamlet mere empirisk data ift. en mulig forklaring eller yderligere belysning af disse antagelser, der igen kan betragtes som “foreløbige” og lede til endnu en indsamling af empiri osv. (Watt Boolsen, 2017). Det følgende diagram i figur 4 illustrerer dette:

Figur 4: Analytisk induktion - en grafisk fremstilling (Watt Boolsen, 2017).

Diagrammet pointerer den konkrete fremgangsmåde for induktion som metode ved at observere enkelttilfælde og efterfølgende lave en generel antagelse om disse observationer. Man starter derved undersøgelsen i empirien og forsøger at udlede en mulig generel sammenhæng via de enkelte udsagn

fra eksempelvis fysioterapeuter. I relation til casestudiet forsøger vi via enkeltstående semistrukturerede interview på i alt seks stk. at afklare og opnå forståelse for vigtigheden af psykisk sparring fra en fysioterapeuts side. Dette sker ved at inddrage anerkendelsesteori som teoretisk analyseredskab til at belyse betydningen af fraværet af anerkendelse i en holdkontekst for eliteatleter, der gennemgår et rehabiliteringsforløb. Dvs. hvorledes kan fysioterapeuten på basis af en række endelige anbefalinger i casestudiet, som er grundlagt via en intention om at udforske et generelt mønster i det reelle domæne via disse seks enkeltstående interview, blive mere bevidst om at kunne bidrage til, at eliteatleten bibeholder sin unikke position på holdet i den solidariske sfære, samt opretholdelse af sine almene sportslige rettigheder i den retslige sfære. Dermed kan eliteatleten fastholde motivationen for at gennemføre rehabiliteringsforløbet planmæssigt. Der tages således udgangspunkt i de forskellige udsagn fra interviewene for at finde et muligt generelt sammenhængende mønster til at udforme disse anbefalinger.

3.3 Reliabilitet, Validitet og Generaliserbarhed.

I en kvalitativ undersøgelse er der hovedsageligt en subjektiv vurdering i spil i relation til det empiriske datagrundlag angående dataindsamling og analyse (Watt Boolsen, 2017), hvilket stiller nogle krav til de metodiske overvejelser omkring reliabilitet validitet og generaliserbarhed. Reliabilitet refererer til, i hvor høj grad casestudiets metodik er veldefineret, således andre forskere med en lignende intention i princippet kan gentage denne undersøgelse og nå frem til det samme resultat (Thisted, 2011). I dette casestudie har studiegruppen forsøgt at højne reliabiliteten vha. dokumentation ift. fremgangsmåden for casestudiet, hvilket bl.a. omhandler en udførlig beskrivelse af de forskellige analytiske skridt i den tematiske analyse, og hvorledes interviewguiden er udformet, hvilket kan findes i bilag 9.

Vedrørende validitet, gyldigheden af resultaterne, så har dette fokus på, hvorledes casestudiet undersøger det emne, som det har til formål at undersøge (Kvale, 2009). Dvs. hvorvidt casestudiets fund reelt set belyser problemformuleringens spørgsmål. Så er casestudiets konklusion fremkommet via de resultater, som den anvendte analytiske tilgang er nået frem til, eller er der mulige andre uforudsete forhold, som har gjort sig gældende mht. den endelige konklusion, hvilket kan svække gyldigheden (Watt Boolsen, 2017). Ift. et kvalitativt forskningsøjemed fremhæver Justesen & MikMeyer (2010) at graden af validitet skal vurderes ud fra et pragmatisk kriterie, håndværksmæssig kvalitet (Justesen & Mik-Meyer, 2010). Derved afhænger gyldig viden af denne studiegruppes håndværksmæssige kunnen, samt troværdighed. Forskeren skal så at sige anlægge et kritisk

perspektiv på tilblivelsen af undersøgelsen via løbende kontrol med bl.a. forskningsproceduren og den løbende fortolkning ift. den empiriske dataanalyse ud fra bl.a. en anerkendelsesteoretisk forståelsesramme osv. På denne måde udsættes alle faser i casestudiets tilblivelse for et kritisk syn, hvilket derved kan sikre en korrekt validering af de fremkomne resultater (Kvale, 2009; Olsen, 2002, 2003). Således kan en systematisk og ikke mindst stringent kvalitetssikring af forskningstilgangen i casestudiet ses som en validering i sig selv ift. gyldigheden af den kvalitative forskning i dette casestudie (Kvale, 2009). Ift. den ovenstående beskrivelse af kriteriet for gyldigheden af dette casestudies resultater har studiegruppen forsøgt løbende at forholde sig kritisk til den indkomne empiriske dataanalyse. I diskussionsafsnittet har man forsøgt at forholde sig bevidst ift. den analytiske tilgang i form af anerkendelsesteori. Dvs. fortolkningen er så vidt muligt udført via de forskellige udsagn fra informanterne på baggrund af både den hermeneutiske og den teoretiske forståelsesramme. Yderligere har der været fokus på intersubjektivitet i fortolkningsprocessen af den empiriske data, dvs. hvorvidt studiegruppen har kunnet opnå en konsensusopfattelse i deres forståelse af sandheden i løbet af den analytiske fortolkningsproces, hvilket er i modsætning til en ensidig subjektivitet. Begge medlemmer af studiegruppen havde således forsøgt at opnå viden om den teoretiske baggrund i form af Axel Honneths anerkendelsesteori, den videnskabsteoretiske positionering, hermeneutik osv. Derved havde begge medlemmer en forudsætning for via et intersubjektivt fællesskab at nå frem til en gyldig fortolkning af mulige meningsfulde sammenhænge (Thisted, 2018). Derudover øvede begge medlemmer interviewguiden igennem sammen i et forsøg på at nå frem til en fælles forståelse og interviewteknik i løbet af de afholdte interview. Dog har det været svært angående niveauet af intersubjektivitet i forskellige henseender af casestudiet, da en given fortolkning kun kan anses som valid via enighed blandt medlemmerne, hvilket kan have ført til en tendens til en trivialisering af de forskellige tolkninger (Kvale, 2009). På trods af dette vurderer studiegruppen, at anvendelsen af intersubjektivitet har medvirket til, at der har været en stringent udførsel af den fremlagte kodningsmetode via Braun & Clarke's tematiske analyse, hvorved reliabiliteten er højnet ift. at kunne opstille et nyt casestudie med afsæt i denne analytiske kodningsmanual med en mulig forventning om måske at udlede lignende resultater (Braun et al 2006).

Generaliserbarheden af denne kvalitative analyse, dvs. anvendeligheden af den mulige konklusion i andre kontekster, er anderledes sammenlignet med en kvantitativ undersøgelse, da der grundlæggende er tale om en konkret subjektiv overvejelse af det indhentede empiriske datagrundlag. Fokus er på, om den konkrete udvælgelse af et repræsentativt udsnit af en population af fysioterapeuter kan generaliseres ift. at give mulige indikationer og beskrivelser af eksistensen af et givet fænomen vha.

en specifik teori. Her er det kvalitative casestudies force ikke en statistisk generaliserbar rækkevidde, men en teoretisk generalisering forstået således, at det er vanskeligt at generalisere til andre lignende tilfælde end de cases, som er inddraget i dette casestudie (Kvale, 2009; Ramian, 2012). Således kan den anvendte teori i form af anerkendelsesteori i en sportsmæssig sammenhæng muligvis nuanceres i løbet af analysen af den indkomne empiriske data. Casestudiet medvirker dog til at skabe praktisk og ikke mindst ny detaljeret kontekstafhængig viden på et dybtgående plan om det undersøgte genstandsfelt ift. psykologisk sparring i fysioterapeutisk behandlingspraksis, hvilket kan hjælpe til at fremme nytænkning i lignende undersøgelser omkring forståelsen af et givet socialt fænomen i et genstandsfelt (Ramian, 2012).

3.4 Det semistrukturerede interview

I dette casestudie er det semistrukturerede interview valgt som led i den kvalitative analytiske fremgangsmåde ift. indsamling af empiri. Bryman definerer det således:

“A term that covers a wide range of instances. It typically refers to a context in which the interviewer has a series of questions that are in the general form of an interview schedule but is able to vary the sequence of questions” (Bryman, 2008, s.196)

Citatet påpeger, at det semistrukturerede interview har inkorporeret en vis fleksibilitet i sin tilgang. Interviewformen er valgt, da den bidrager med en relativt nuanceret og dybdegående indsigt i fysioterapeuternes livsverden og dermed deres egen opfattelse af genstandsfeltet og derfor er en hensigtsmæssig metode til at anskaffe førstehåndsberetninger for at kunne kortlægge problemstillingen (Watt Boolsen, 2017). Interviewguiden sikrer en rød tråd i interviewene med plads til, at fysioterapeuterne har mulighed for at snakke frit samtidig med et fokus på det centrale emne (Kvale et al. 2009). Netop i dette casestudie, hvor formålet er at klarlægge, hvorledes fysioterapi kan implementere og optimere anvendelsen af psykologisk sparring i et rehabiliteringsforløb for eliteatleter, er det vigtigt med en mulighed for at opnå en forståelse for fysioterapeuternes oplevelser og erfaringer. Dermed sikrer det et indblik i de underliggende strukturer, som befinder sig i det reelle domæne i kritisk realisme. Den semistrukturerede interview tilgang er således valgt som analytisk redskab til at belyse disse komplekse mekanismer via det empiriske domæne, som omhandler den objektive virkelighed såsom konkrete observationer. Inden igangsættelse af interviewene har vi desuden tilstræbt at indhente viden om emnet, så vi er forberedte på at skulle interviewe fysioterapeuterne på bedst mulig vis. Dette sikrer ligeledes en pragmatisk og kommunikativ validitet

via en gyldig viden om fysioterapeuternes livsverden i form af indsigt i deres tænke- og handlemåder vedrørende psykisk sparring i fysioterapi (Brinkmann et al. 2010). Det kan overvejes, om hvorvidt vores baggrundsviden for problemstillingen, som vi på forhånd har tilegnet os, kan begrænse vores udsyn og dermed vores neutralitet i en analyse af svarene fra interviewene. Brinkmann et al. (2010) pointerer dog, at ingen forskningsinterviews er neutrale, men er bestemt af forskerens dagsorden, som bør være teoretisk begrundet. Derimod har vi haft et åbent sind og en bevidst naivitet i løbet af interviewene, så fysioterapeuterne havde mulighed for at udtrykke deres mening med egne ord (Brinkmann et al. 2010). Baseret på den teoretiske viden har vi formuleret interviewspørgsmålene, så fysioterapeuterne har skulle reflektere over, hvorledes den psykiske sparring kommer i spil i deres interaktioner med eliteatleter fra en holdkontekst via bl.a. brug af anerkendelse i rehabiliteringsforløbet. Derudover er der lagt vægt på, at fysioterapeuterne har haft mulighed for at afvige fra retningen, som de præfabrikerede spørgsmål har haft til hensigt. Dvs. deres egne personlige fortællinger har haft plads til at blive udfoldet i interviewene for at opnå en grundig forståelse af deres livsverden (Brinkmann et al. 2010; Watt Boolsen, 2017).

3.5 Online interview

Dette casestudies interview blev udført online vha. anvendelse af Microsoft Teams, dvs. via videoopkald. Fordelen ved disse er den tidsbesparende faktor ift. geografisk placering af interview. Dermed havde fysioterapeuternes inkluderet en vis grad af fleksibilitet ift. afholdelse af interviewene samtidig med deres travle dagligdag ift. at arbejde i både hverdage og ikke mindst i weekender i forbindelse med kampe for klubberne. På denne måde har studiegruppen ikke været begrænset af givne arbejdsmæssige forhold for målgruppen af fysioterapeuter (Salmons, 2014; Janghorban et al. 2014). En svaghed ved online interviews er dog en teknisk faktor, da der kan forekomme mulig støj og afbrydelser, hvilket kan være med til at forstyrre interviewet. En anden problematik forbundet med online interviews er den begrænsede mulighed for at aflæse hinandens kropssprog, da kun ansigterne hos begge respondenter fremgår i løbet af samtalen via Microsoft Teams (Salmons, 2014).

3.6 Udvalgelse af fysioterapeuter

Der er via mail forsøgt at kontakte en række forskellige fysioterapeuter, som har konkret erfaring med at behandle eliteatleter fra en holdkontekst. Seks interview blev foretaget online via Microsoft Teams. De fysioterapeuter, der deltog i dette projekt, var nøje udvalgt, da de skulle repræsentere en klub, der spillede på højst mulige niveau indenfor holdsport. Ligeledes skulle de som minimum have arbejdet

i klubben i et halvt år. Dette var gjort for at sikre, at fysioterapeuterne havde erfaringer, som de kunne trække på ved at arbejde med elitesport. Eksklusionskriteriet var, at fysioterapeuterne skulle arbejde med holdsport og ikke individuel sport, da formålet var at undersøge, hvordan fysioterapeuterne arbejder med den psykologiske sparring i en elitekontekst, hvor hver enkelt spiller bidrager med noget unikt til deres hold. Heraf ville vi se på, hvordan fysioterapeuterne arbejder med psykologisk sparring mht. at sikre en fortsat social tilknytning til holdet for eliteatleten.

3.7 Interviewguide

På baggrund af det foregående afsnit vil dette afsnit have udformning af casestudiets interviewguide som centralt punkt. En sådan guide indeholder forskningsspørgsmål og interviewspørgsmål. Derudover kan der ligeledes være eventuelle uddybende spørgsmål. På denne måde har intervieweren en chance for at planlægge og stille sine spørgsmål på struktureret vis (Brinkmann et al. 2010). Brinkmann et al. argumenterer, at en interviewguide kan være mere eller mindre styrende for interviewet. Dette casestudie har dog valgt at gøre brug af en mindre styrende interviewguide for at få mulighed for en mere fleksibel tilgang vha. af et semistruktureret interview, der har et eksplorativt udgangspunkt. Dette bunder i vores valg af videnskabsteoretisk positionering, hvor vi ønsker at udforske det reelle domæne for at opnå en bedre forståelse for genstandsfeltet (Brinkmann et al. 2010). Interviewguiden er således et værktøj til at frembringe mulig information fra det reelle domæne, som vi ønsker at frembringe i vores interview. I forlængelse af dette pointerer Brinkmann et al.:

“Målet med et interviewstudie er således mere præcist at komme så tæt som muligt på interviewpersonens oplevelser og i sidste ende at formulere et kohærent og teoretisk velinformeret tredjepersons-perspektiv på oplevelsen i en rapport” (Brinkmann et al. 2010, s.31)

Det ovenstående citat illustrerer grundlæggende, hvad vores interviewguide som analyseredskab har til formål at nå frem til. Dvs. en form for aktiv interaktion mellem to personer, som kan lede til en social forhandling baseret på en given kontekst (Brinkmann et al. 2010).

Interviewguiden i dette casestudie er dog ikke udformet med en intention om at kontrollere interviewene med fysioterapeuterne, da den gensidige interaktion mellem de to parter er vigtig for således at give intervieweren en mulighed for at få adgang til informantens givne oplevelse af et oplevet fænomen i sin livsverden vha. en anledning til at udfolde sin personlige fortælling om emnet.

Da dette studie gør brug af det semistrukturerede interview, kommer interviewguiden til at fungere som en form for huskeliste mht., hvad interviewet skal indeholde, hvilket dermed er en måde for interviewerens til at sikre en vis form for brugbarhed ift. at besvare problemformuleringen (Brinkmann et al. 2010).

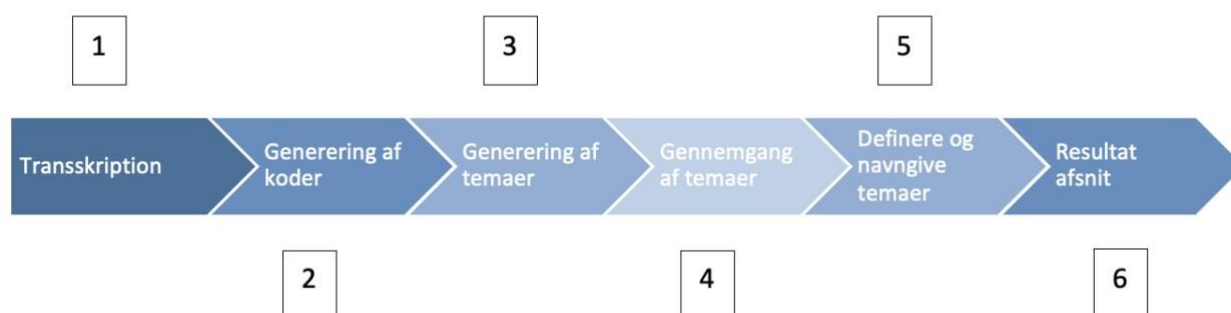
I praksis anvendte vi en interviewguide med hovedspørgsmål med dertilhørende underspørgsmål. Hovedtemaerne for disse spørgsmål var at belyse fysioterapeutens arbejde med eliteatleter fra en holdkontekst som målgruppe, hvordan fysioterapeutens arbejde i praksis er i klubben, og ligeledes hvorledes hans brug af psykologisk sparring tager sig ud i rehabiliteringsforløb. Den semistrukturerede tilgang i interviewene gav en evt. mulighed for at kunne bytte rundt på rækkefølgen af spørgsmål (Brinkmann et al. 2010). Det kunne hænde, at nogle uforudsete spørgsmål blev stillet udenfor interviewguidens fastlagte spørgeskema, hvis det blev vurderet, at informantens besvarelse fordrede en dybere forklaring af et emne. Interviewguiden havde dog stadig en tilrettelæggende funktion for udviklingen af interviewene, dog var rækkefølgen og evt. formuleringer af spørgsmål styret af informantens udtalelser. Dette kunne være med til at åbne op for nye veje i fysioterapeuternes perspektiver i interviewet, som kan blive udforsket (Kvale et al. 2009).

3.8 Transskription

Under interviewene har fysioterapeuterne givet tilladelse til at optage samtalerne, hvorefter vi har udført transskribering manuelt uden et elektronisk program. I løbet af transskriptionen kan der muligvis opstå eventuelle problemer, da de mundtlige udsagn er blevet udskiftet med en skriftlig samtale diskurs (Brinkmann et al. 2010). I et interview kan der forekomme brug af sarkasme, ironi, forhøjet toneleje og kropssprog, som kan blive reduceret i transskriptionen. På dette grundlag er det derfor nyttigt at udarbejde en form for transskriptionsguide mht. hvordan transskriptionen skal nedskrives fra samtalerne. Dette skaber transparens og ikke mindst en ens tilgang for transskriptionen for studiegruppens medlemmer (Kvale et al. 2009). Alle samtaler er blevet foretaget på dansk for at bevare originalsproget og autencitet. Det er valgt ikke at medtage beskrivelser af gestikulationer, pauser og observationer, medmindre det er blevet vurderet til at have en bestemt betydning for fortolkningen af det sagte. I transskriptionen er det ligeledes valgt at skrive alt fra samtalen ned for at minimere eventuelle fejlfortolkninger. Efterfølgende er der blevet foretaget en kodning af interviewene på grundlag af den tematiske analyse som analytisk fremgangsmåde. Der er blevet foretaget transskriberinger af i alt seks fysioterapeuter. Transskriberingsfasen blev foretaget fra d.8. november til d.14. november.

3.9 Tematisk analyse

Analysestrategien for dette projekt foregik ved, at de semistrukturerede interviews blev anvendt på baggrund af brug af Braun & Clarke's (2006) tematiske analyse. Den konkrete analytiske fremgangsmåde blev foretaget på basis af Braun & Clarkes seks faser, som er udformet i den tematiske analyse. Dvs. de seks punkter blev fulgt udførligt i den givne rækkefølge, men samtidig med mulighed for at bevæge sig frem og tilbage, hvilket ligeledes pointeres som værende en vigtig del af deres specifikke version af den tematiske analyse (Braun et al. 2006). ift. den induktive tilgang betyder dette, at de identificerede temaer er relateret til selve dataene. Empirien er således specifikt indsamlet til vores undersøgelse via interview, hvor den teoretiske analyseramme ikke er bestemmende for den efterfølgende tematisering. Dermed er den induktive tilgang via tematisk analyse en kodningsproces, hvor man forsøger at minimere den teoretiske forforståelse ift. inddeling af kodningssegmenter i bredere temaer. I denne induktive optik er tematisk analyse så at sige datadrevet. Dog fremhæver Braun & Clarke, at forskeren ikke kan frigøre sig helt fra deres teoretiske og erkendelsesmæssige fremgangsmåde ift. epistemologi som et tomt og teoretisk neutralt vacuum at analysere empirien ud fra. Dvs. det specifikke forskningsspørgsmål kan dermed udvikle sig via kodningsprocessen i modsætning til en deduktiv tilgang, hvor kodningsprocessen er lavet specifikt ud fra det teoretiske udgangspunkt. Eksempelvis betyder det, at vi vil analysere empirien for temaer relateret til relevansen af psykologisk sparring for fysioterapeuters rehabiliteringsforløb for eliteatleter i en holdkontekst og udføre kodningen med relativ stor åbenhed overfor nye temaer uden specifikt at lægge vægt på temaer, som lignende undersøgelser er nået frem til (Braun et al. 2006). Den tematiske analyse af de seks trin er illustreret via følgende model i figur 5:

Figur 5: Braun & Clarke's tematiske analyse (2006) (Egenproduktion, 2021).

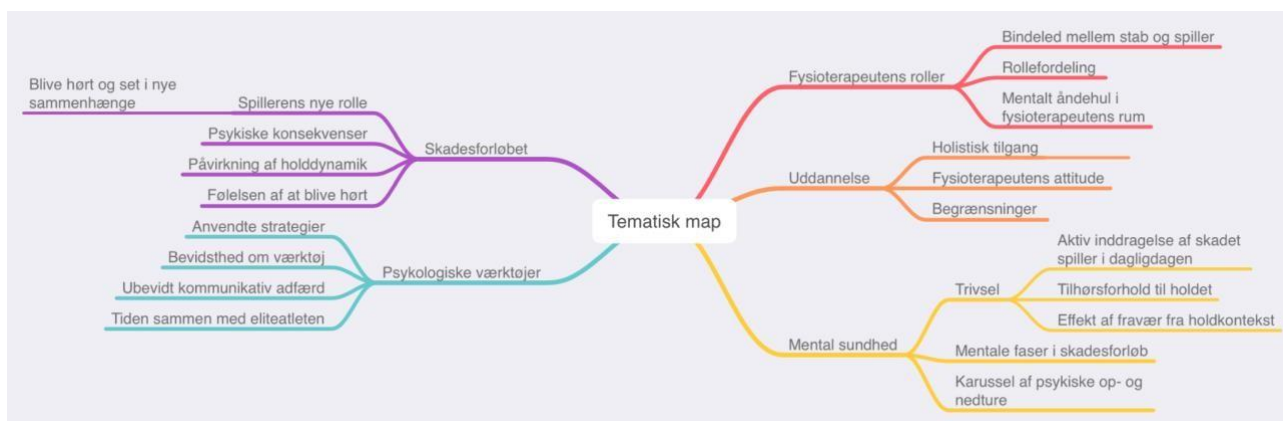
Formålet ved denne analysemetode er således at finde eventuelle sammenfaldende mønstre på tværs af empirien (Braun et al. 2006). Den første del bestod i at transskribere interviewene. Efterfølgende

læste vi hinandens transskriptioner igennem, hvilket gav et overblik over den indsamlede empiri fra interviewene. Yderligere fik vi noteret evt. ideer, der måske kunne bidrage til den videre analyse. Dette gjorde ligeledes, at vi i højere grad blev mere bekendte med en dybere indsigt i vores indsamlede data (**Fase 1**). Det følgende trin i denne form for analyse bestod i, at da transskriptionerne var blevet gennemlæst, kunne vi starte med den reelle kodningsprocedure (**Fase 2**) (Braun et al. 2006). På baggrund af den valgte induktive analytiske tilgang betød det, at hver person i studiegruppen skulle lave sine egne bestemte koder i løbet af den første kodning. Kodning refererer til det mest basale segment af den indkomne empiriske data, som kan blive vurderet til at blive inddelt i meningsgivende tematiske grupperinger ift. studiet af et givet socialt fænomen. Kodningssegmenterne adskiller sig således fra temaerne ved at være enkelte specifikke dele af et fænomen, hvorimod temaerne omfatter en bredere del af de forskellige kodningssegmenter (Braun et al. 2006). I praksis foregik det ved, at vi hver især konstruerede vores egne koder i et Google Docs dokument. Dermed undgik vi at blive påvirkede af hinandens personlige induktive kodningsvalg. På basis af denne fremgangsmåde fik vi etableret en vis form for intersubjektivitet mht. de mest relevante koder. Lignende koder blev derudover sammensat til en større samling af koder. Den tredje fase i dette var generering af temaer. Temaer er grundlæggende mønstre af mening, der kan undersøges vha. at se på tværs af vores data (Braun et al. 2006). Dvs. det empiriske datamateriale blev gennemgået og en tematisering blev fastlagt via et indledende tematisk map:

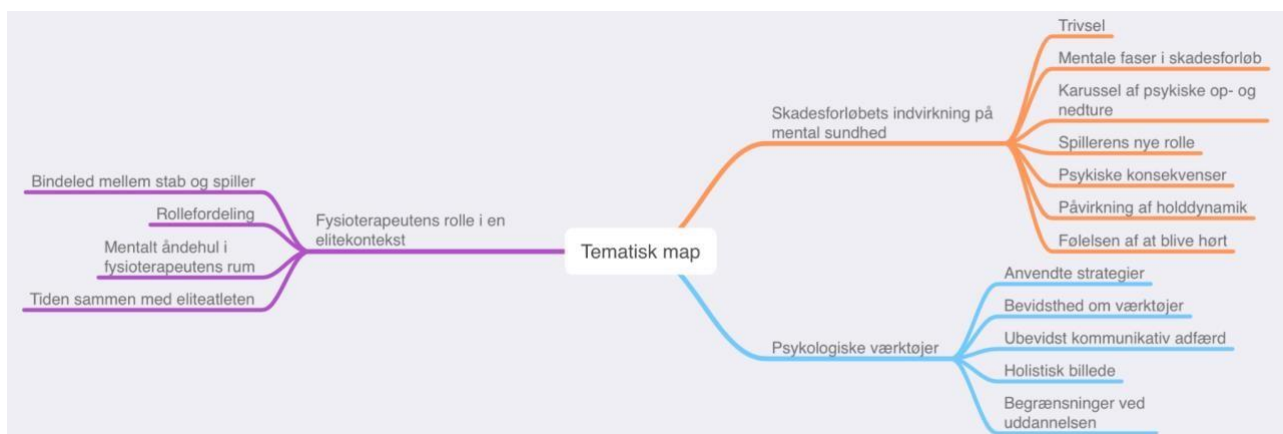
Figur 6: Indledende tematisk kort i fase tre, der viser ni hovedtemaer.

Det første tematiske map på figur 6 blev lavet ved, at vi fik læst samtlige af koderne igennem for derved at kunne farvekode hver specifikke kode vedrørende et bestemt tema. Dermed blev eventuelle temaer genereret, så et overordnet tematisk emne kunne blive repræsenteret i de enkelte temaer (**Fase 3**). Dette ledte til fjerde fase, som har fokus på gennemgang af temaerne. Dvs. bagefter gennemlæsningen af temaerne blev flere af temaerne ændret pga., at nogle koder passede bedre ind under et andet tema, hvor de var mere relevante (**Fase 4**), (Se figur 7):

Figur 7: Udviklet tematisk kort i fase fire der viser 5 hovedtemaer

Fase fem handler om at få defineret og navngivet de endelige temaer (Braun et al. 2006). Dette foregik ved, at vi udvalgte de mest relevante temaer, der understøttede transskriptionerne. Dette ledte til, at vi kunne udvælge følgende temaer (**Fase 5**): Skadeforløbets indvirkning på mental sundhed, psykologiske værktøjer og fysioterapeutens rolle i en elitekontekst, (Se figur 8):

Figur 8: Endeligt tematisk kort i fase 5, der viser tre hovedtemaer

Derefter nåede vi til sidste fase, som omhandler resultatafsnittet, dvs. at få produceret den samlede opgave. I denne fase skal den endelige rækkefølge af temaerne konstrueres og de udvalgte citater

udvælges, der kan give indsigt i problemstillingen (**Fase 6**) (Braun et al. 2006). I praksis blev der her udvalgt citater til den videre analyse. Disse var anset som værende de mest indsigtsfulde mht. at kunne forklare den konkrete problemstilling vedrørende et givet tema i det undersøgte genstandsfelt i dette casestudie (Braun et al. 2006). Vi gjorde dette ved at få udvalgt de mest relevante koder ift. den tematiske rækkefølge og få suppleret med de væsentligste citater til at understøtte hvert enkelt temas emne. Dette kom efterfølgende til udtryk i den tilhørende analyse i resultatafsnittet ift. interviewene i afsnit 4.

4 Resultater

Ud fra den tematiske analyse blev der genereret tre overordnede temaer til at forklare, hvorledes fysioterapeuter arbejder med psykologisk sparring med skadede eliteatleter, og hvordan det kan optimeres i den kliniske praksis. Disse temaer er taget ud fra fysioterapeuternes perspektiv og erfaringer. De respektive temaer er skadesforløbets indvirkning på mental sundhed, psykologiske værktøjer og fysioterapeutens rolle i en elitekontekst

4.1 Tema 1: Skadesforløbets indvirkning på mental sundhed

Dette tema omhandler sammenhængen mellem et skadesforløb og eliteatleters mentale sundhed baseret på fysioterapeutens perspektiv. Eliteatleternes trivsel indtog en central rolle hos majoriteten af fysioterapeuterne i snakken om det mentale aspekt, hvor de pointerede vigtigheden af et inkluderende miljø, så den enkelte eliteatlet føler, at de er del af et socialt tilhørsforhold til fællesskabet:

“Jeg synes, det er vigtigt, at man føler, man stadig er en del af holdet, selvom man er skadet, og ikke bare er en eller anden perifer person”. - Kasper

Citatet illustrerer fysioterapeutens fokus på at bevare den skadede atlet som en del af holdet ift. eliteatleternes identitetsmæssige udvikling under skadesforløbet. Den aktive indblanding i atletens sociale adfærd var dog forskelligartet blandt fysioterapeuterne:

“Man kan sige, at hvis det skal være udenfor fodbold, så er det typisk pigerne selv, der tager initiativ til det, men klubben hjælper nogle gange med økonomi for også at få det sociale med”. - Nicklas

Det ovenstående citat indikerer, at det er forskelligt, hvorledes klubberne prioriterer det sociale tilhørsforhold, hvilket kan påvirke spillerens skadesforløb, da spillerens manglende trivsel kan udmunde i dårligere mental sundhed. Et skadesforløb beskrives derudover af flere fysioterapeuter som indeholdende flere faser hos eliteatleterne. Disse faser blev beskrevet som værende mentale op- og nedture, alt efter hvilken fase eliteatleten befinder sig i ift. progressionen af et rehabiliteringsforløb. Et skadesforløb giver således et varieret spektrum af udfordringer for eliteatleten, da dette sætter atleten i en række nye sociale positioner, som atleten ikke normalt kan genkende sig selv i. I relation til dette er det heraf essentielt, at atletens kompetencer stadig bliver anerkendt af sine omgivelser på trods af den nye marginaliserede rolle på holdet, hvilket ikke er uproblematisk, da en af

fysioterapeuterne tilkendegav i sit udsagn, at trænerstaben ikke udviste faglig interesse for de skadede spillere på samme måde som før skaden indtraf:

“Jeg tror mere, det er det der med, at de føler, at de kommer lidt ud i glemslen fra trænerens side, for man kan sige, træneren har jo fokus på at skulle vinde hver kamp, eller i hvert fald have det som mål, og har fokus på dem, der kan spille, har fokus på dem, der er i spil til at være start 11’eren eller i truppen til kamp efter, hvor man kan sige, at han ikke vil bruge tid på de spillere, som ikke er klar eller som overhovedet ikke er i spil, som en skadet spiller vil være”. - Lars

En mulig manglende anerkendelse af eliteatleten fra trænerens side, gør det, på baggrund af citatet, derfor særligt vigtigt for spillerens atletiske selvidentitet at føle sig anerkendt af nogen i den gældende sportslige kontekst for at bevare deres identitetsmæssige association med atletrollen, hvoraf fysioterapeuten indtræder som en vigtig understøttende brik i rehabiliteringsforløbet, hvor eliteatleten ikke på samme måde kan hjælpe holdet ved at bidrage med sine fysiske præstationer:

“Det er ikke sådan, at de skadede spillere føler, at de ligesom er lidt ved siden af. De ved selvfølgelig, de er velkommen omkring det, men jeg tror, det er deres egen opfattelse af at ikke at være en del af at holdet længere, hvor man skal præstere og så ikke at kunne byde ind med noget”. Mikkel

Citatet antyder, at den skadede eliteatlet i løbet af skadesforløbet ikke opnår den bekræftende sociale anerkendelse af sine egenskaber for sit unikke præstationsmæssige bidrag som førhen, hvilket påvirker eliteatletens selvforståelse på en negativ facon i form af en personlig følelse af en lavere grad af inklusion i det sportslige fællesskab, hvilket sætter krav til eliteatletens selvdisciplin til genoptræning for at sikre en fortsat tillid fra medspillere og trænerstab til at hjælpe med at opretholde hans motivation for en tilbagevenden til sporten:

“Men hvis at der er nogen, der ikke træner ordentligt, altså du ved, ikke tager tingene ordentligt seriøst, ikke lever helt efter de forskrifter, man bør gøre som en professionel eliteidrætsmand, så kan der godt være nogen, der stikker lidt til dem på den hårde måde, men det er ligesom for at fastholde det miljø, man har”. - Mikkel

Citat tydeliggør, at eliteatleten er nødt til at vise dedikation ift. fremskridt i skadesforløbet for at sikre en kontinuerlig anerkendelse fra sine holdkammerater, da de ellers kan udvise manglende respekt for deres hidtidige præstationer på holdet. Kasper pointerer her:

“Der sørger vi egentlig faktisk for, der hvor jeg er, at de har noget at bidrage med, det har de alle sammen. Så selvom de er skadede, så har de måske også nogle erfaringer imod tidligere modstandere, eller hvad det nu måtte være, de kan bidrage med”. - Kasper

Citatet indikerer her vigtigheden af, at fysioterapeuten aktivt tager del i den skadede eliteatlets mulighed for at bevare sin identitet i det sociale fællesskab på holdet, hvilket kan blive forringet via en mindre grad af anerkendelse i form af social værdsættelse fra holdet. Denne manglende mulighed for at bidrage til holdets sportslige målsætninger kan påvirke eliteatletens gruppetilhørsforhold ift. ligeledes at gøre sin indflydelse som fuldgældigt holdmedlem gældende på møder vedrørende eksempelvis ytringer om taktiske dispositioner, hvor fysioterapeuterne udtrykte delte erfaringer mht. skadede eliteatleters deltagelse på diverse møder. Mikkel tilkendegav eksempelvis:

“Når du ikke er med om søndagen til kamp, så er det lidt et andet forløb, de har, og dem får man et lidt mere tæt forhold med, fordi man kan godt mærke, at man mister den her tæthed, de er ikke med til møderne omkring kampene, og de er ikke med efter kampene”. - Mikkel

Citatet illustrerer den mentale afstand, som den skadede spiller får til holdet, og det manglende tilhørsforhold til holdet under et skadesforløb. Dog var der andre fysioterapeuter, som beskrev, at de gjorde meget ud af at få spilleren til at deltage på møder omkring holdet, selvom spilleren ikke kunne deltage i kampe og træning på samme niveau som alle de andre spillere. Eksempelvis var der fokus på at lægge træningen under rehabilitering på samme tidspunkter som de andres træning, og at den skadede spiller skulle hjælpe med, hvad han eller hun kunne til kampene. På denne måde bevares sammenholdet med relationerne til eliteatletens holdkammerater via socialt samvær i dagligdagen på trods af indflydelsen fra skaden. Dette sociale samvær blandt holdkammeraterne og den skadede eliteatlet frembragte yderligere en positiv holddynamik ifølge fysioterapeuternes udsagn. På baggrund af dette oplevede en fysioterapeut, at når en spiller bliver skadet, kunne det påvirke hele holdet:

“Hvis de spillere ikke trives, så har vi ikke et ordentligt træningsmiljø, og det kan hurtigt brede sig til andre, hvis de oplever en af deres medspillere, er skadet, hvis de kan mærke, de ikke kan trives, så påvirker det en hel trup, og det påvirker os alle sammen”. - Mikkel

Citatet pointerer, hvilken påvirkning en skadet spiller kan have på dynamikken omkring holdet, hvor eliteatleten selv har et ansvar for progression af genoptræningen ift. en gensidig respekt fra deres holdkammerater. Dermed har de en mulighed for at sikre, at deres fastforankrede atletiske identitet

ikke ændres til en identitet, som de ikke kan forlige sig med ift. deres egen selvforståelse som bidragsyder af fysiske præstationer, der medvirker til, at den enkelte eliteatlet bidrager med noget unikt til holdet. Relevansen af dette tema bunder i betydningen af eliteatleters mentale sundhed, hvor en række underliggende temaer, såsom social trivsel, holddynamik og mentale faser i et skadesforløb er behandlet.

4.2 Tema 2: Psykologiske værktøjer

Dette tema omhandler de psykologiske værktøjer som fysioterapeuterne gav udtryk for at gøre brug af i deres behandling af eliteatleter i rehabiliteringsforløb, samt hvilke mangler de påpegede ift. at inkludere psykisk sparring med fokus på mental sundhed i deres relation med eliteatleterne i de respektive klubber:

“Jeg synes i hvert fald, at det kan være svært bare sådan at spørge ind til, og så bare sige, nå, men hvordan og hvorledes påvirker det mentale, fordi det nogle gange kan være en Pandoras æske, man åbner”. - Niklas

Citatet fremhæver, at den faglige indsigt ift. det psykologiske aspekt i et rehabiliteringsforløb via en mulig kontinuerlig anvendelse af mentale værktøjer virkede til at være mangelfuld. Heraf antydede flere fysioterapeuter, at der blev handlet på baggrund af personlig intuition og tidligere erfaringer som den primære tilgang ift. inddragelse af psykologisk sparring i rehabiliteringsforløbet for atleterne, hvilket følgende citat indikerer:

“Behandlingsstrategierne er lavet ud fra den viden, vi har fra tidligere skader, og de forløb vi har. Så forsøger vi selvfølgelig at fortælle dem, hvis det er oprigtigt, det vi mener, at tingene forløber og ser rigtige ud og guider dem på den måde, så på den måde bruger vi det ud fra en oplevet praksis”. - Mikkel

Som ovenstående citat beskriver, så bliver behandlingsstrategien ift. psykisk sparring i den fysioterapeutiske praksis blandt fysioterapeuterne udviklet via tidligere tilegnede arbejdsmæssige erfaringer, hvor fysioterapeuterne baserer deres forståelse af en løsning på det psykologiske aspekt via et relativt omfangsrigt ad hoc kendskab til karaktertræk ved personlighedstyper i kraft af deres egen subjektive menneskelige forståelse af dette:

“Nu har jeg jo også en del års erfaringer med det her nu, og det er helt klart, at man bliver bedre til at mærke efter og fornemme, hvor de er henne af”. - Kasper

Baseret på det ovenstående citat kan sådan en håndtering af psykiske problemstillinger via en terapeutisk erfaringsbaseret praksis tilgang med en mindre grad af et understøttende teoretisk grundlag endvidere relateres til det faktum, at en stor del af fysioterapeuterne gjorde det klart, at de var bevidste om den psykologiske sparring som værende et fagligt svært felt at arbejde indenfor i deres behandlingspraksis af eliteatleter:

“Jeg skal også kende min begrænsninger, for der er nogle spillere, der har nogle lidt større ting, som de har behov for at have hjælp til, hvor man skal have fat i en professionel”. - Mikkel

Citatet indikerer tegn på en bevidst afklarethed blandt flere af fysioterapeuterne mht. deres egne begrænsninger ift. inddragelse af psykologiske færdigheder i behandlingsmulighederne for en eliteatlet i den fysioterapeutiske praksis. Som resultat af dette har nogle af fysioterapeuterne indgået et eksternt samarbejde med mentaltrænere som værende tilknyttet klubben på fast basis:

“Jeg fokuserer primært på skaden, men jeg prøver at sparre med vores sportspsykolog, hvordan kommunikationen til dem, der er skadet, skal være, hvad er bedst osv. Hvad er bedst at sige, og hvornår er det bedst at sige det. - Jesper

En sådan kontinuerlig brug af disse eksterne eksperter ift. det psykologiske aspekt af et rehabiliteringsforløb gjorde sig dog ikke gældende for alle fysioterapeuterne. Visse klubber fandt ikke nogen konkret fordel i at have tilknyttet en mentaltræner til klubben for at varetage de skadede eliteatleters mentale sundhed. Heraf kan en vigtig pointe være mht. om de klubber, hvor det ikke var muligt for fysioterapeuterne at sparre med mentaltrænere, dermed gjorde evnen til at håndtere psykologisk sparring via konkrete mentale værktøjer til en endnu vigtigere faglig egenskab som fysioterapeut at besidde for at sikre, at eliteatleten kunne gennemføre rehabiliteringsforløbet planmæssigt:

“Men altså, jeg synes, det er et stort redskab som fysioterapeut, uanset hvilket niveau man er på, og derfor kan man helt sikkert godt blive uddannet bedre eller mere og have i hvert fald en tilgang til det på gulvet, det er jeg slet ikke i tvivl om, fordi du kommer til at stå overfor nogle mennesker, som er udfordret”. - Mikkel

Det ovenstående udsagn understøtter de hidtidige udtalelser omkring tilknytningen af mentaltrænere på baggrund af en klar bevidsthed om en manglende faglig indsigt ift. at inkludere mentale værktøjer som en regelmæssig del af eliteatletens skadesforløb. I forlængelse af dette fremhævede flere fysioterapeuter den kommunikative adfærd som en væsentlig del af deres dialog med eliteatleterne:

“Når man er terapeut, så er meget af det også det psykologiske, så at bruge ens formidling på den rigtige måde, det er i hvert fald også en vigtig ting. Det kan både være på briksen, hvor man snakker om nogle vigtige ting, men det kan også være i træningen”. - Bo

I citatet synliggøres det, hvorledes fysioterapeuterne indtager en kommunikationsstil funderet på et strategisk mindset mht. en bevidst situationsfornemmelse for deres sociale ageren i specifikke tidsmæssige situationer, hvor de skadede eliteatleter har brug for en motiverende håndsækning i deres rehabiliteringsforløb. Fysioterapeuterne betoner dermed en beregnende kommunikativ adfærd med fokus på varsomhed i deres ordvalg udtrykt via følgende citat:

“Det vil jeg, uanset hvem jeg har med at gøre, være varsom på, hvad jeg siger, og hvilke ord jeg bruger. Jeg vil helst ikke gøre noget værre, end det er og helst gerne undgå katastrofetanker på spilleren, og også lige så meget for at bevare motivationen for forløbet, så overvejer jeg også, hvornår jeg får sagt de forskellige ting”. - Jesper

Herved understreges det, at der foregår en til dels ubevidst kommunikativ og kompetencemæssig adfærd, der kan associeres til brug af mentale værktøjer, såsom positiv peptalk/opmuntrende snakke for at bevare en stabil motivation hos eliteatleten, som kan variere ift. skadens progression:

“Jeg forsøger i hvert fald at bevare det positive, vi skal selvfølgelig være realistiske, men også have det positive med, fordi at man jo i hvert fald som langtidsskadet hurtigt kan få et negativt syn på det hele, men så prøve at finde de positive ting i det alligevel ud fra de ting vi nu snakker om og berolige dem på hvordan og hvorledes”. - Niklas

I forlængelse af det ovenstående citat, som understøtter en tilsyneladende ubevidst anvendelse af et konkret mentalt værktøj såsom peptalk gjorde en informant ligeledes brug af målsætninger ift. skaden via deltidsmål som et konkret mentalt værktøj:

“Så hele tiden have delmål, så de får nogle små godbidder og klap på skulderen, og på den måde glemme det lange billede i det, og sørge for at have små deltidsmålbare mål over kort tid. De er jo konkurrencemennesker, så det der med at give dem noget, de kan stile efter, sådan lige nu og her kortvarigt, det, synes de, er fedt. - Kasper

På denne måde illustrerer de to foregående citater, at en bevidst anvendelse af mentale værktøjer blandt fysioterapeuterne er relativt sparsom. Dette kan have flere årsager, såsom brug af mentaltrænere og en manglende prioritering hos trænerstaben af den psykologiske udvikling hos de skadede eliteatleter, hvilket ligeledes påvirker fysioterapeutens praksis vha. et højere fokus primært

på progressionen af den fysiologiske del af skaden. En bagvedliggende årsag til dette kan muligvis skyldes den uddannelsesmæssige baggrund blandt fysioterapeuterne, hvor fysioterapeuterne tilkendegav, at der primært tegnede sig et negativt billede af psykologisk sparring som værende et fokusområde, som ikke havde været prioriteret under deres uddannelse sammenlignet med de naturvidenskabelige fag, såsom anatomi og fysiologi. Fysioterapeuterne pointerede dog, at det er et område, der vil kunne have stor værdi via en større faglig fokusering på uddannelsen omkring det for at forbedre kompetencerne ift. psykologisk sparring af bl.a. eliteatleter. På trods af denne enighed om mere fokus på det mentale aspekt er det dog bemærkelsesværdigt, at ingen af de efteruddannelser, som fysioterapeuterne havde taget, efter de var kommet i arbejde ved en elitesportsklub, omhandler psykologisk sparring. I stedet lå fokus primært på de naturvidenskabelige områder såsom anatomi og fysiologi. I forlængelse af dette kan der sættes spørgsmålstegn ved, om den holistiske tilgang er nedprioriteret i grunduddannelsen til fysioterapeuter. Dog gør størstedelen af fysioterapeuterne det ligeledes klart, at det er særligt vigtigt at have en holistisk indgangsvinkel for at kunne inddrage psykologisk sparring i rehabiliteringsforløbet af eliteatleterne via følgende citat:

“Vi ser på spillerne som en krop og sjæl, og hvor vi ved, at hvis vi ikke kan få sjælen med, så får vi heller ikke kroppen med, jeg synes ikke, at det er todelt på nogen måde, det synes jeg ikke”. -

Mikkel

Det ovenstående citat påpeger, at fysioterapeuterne har et tydeligt billede af at for at give den bedste behandling, så skal de være bevidste om sammenhængen mellem krop og sind. På baggrund af dette afsnit virker det overordnet set til, at fysioterapeuterne har en formodning om vigtigheden af at have en forståelse for ikke blot den naturvidenskabelige tilgang, men ligeledes hvordan det psykologiske aspekt i form af bl.a. bevidsthed om psykologiske værktøjer, den holistiske tilgang og ikke mindst ift. hvorledes motivation har en indflydelse på eliteatleternes progression i et skadesforløb.

4.3 Tema 3: Fysioterapeutens rolle i en elitekontekst

Dette tema udmunder sig i at berøre, at den moderne fysioterapeut i en elitekontekst har flere forskellige roller udover at kunne diagnosticere en skade og lave genoptræningsprogrammer. En af disse roller er at være bindeled på holdet mellem trænerstaben og spillerne. Dette skal forstås som, at fysioterapeuten som et mellemlid mellem spillerne og træneren arbejder meget tæt sammen med spillerne, og dermed får en værdifuld social indsigt i forskellige forhold omkring holdodynamikken, som træneren ikke får på samme måde:

“Jeg har jo tavshedspligt, men jeg kan jo godt sådan fortælle træneren, at der måske er en, der er på vej ud i noget overbelastning, fordi han går og dør med nogle ting derhjemme eller andet”. - Kasper

Citatet understreger, at fysioterapeuten har tillid fra spillernes side via sin position som tovholder, da han har en tæt kommunikation med både trænerstab og spillere. Dette giver fysioterapeuten en stor rolle ift. det mentale aspekt. Fysioterapeuten indtager derved en terapeutisk rolle, som giver spillerne mulighed for at ytre deres utilfredsheder og bekymringer på daglig basis, da han er underlagt tavshedspligt:

“Fys rummet er et rum og et lokale, hvor spillerne har mulighed for at ytre sig omkring nogle ting, som de ikke ville turde sige til træneren eller til assistentrænerne, og som de også godt ved ikke ryger videre til trænerne”. - Lars

Det ovenstående citat fremhæver fysioterapeutens miljø, som et imødekommende mentalt åndehul, hvor spillerne har mulighed for at ytre sig og fortælle, hvad de føler og tænker om deres situation i klubben. Her er det en nødvendighed at have gode empatiske egenskaber ved at kunne sætte sig ind i andre personers følelser omkring deres aktuelle situation, hvilket kan have en stor betydning for fysioterapeutens rolle i den mentale del af et rehabiliteringsforløb med skadede eliteatleter, da han møder personer, som gennemgår en vanskelig position og derfor har brug for hjælp ift. at kunne håndtere en skiftende motivation i løbet af skadesforløbet:

“Der er rigtig mange, som kommer til at føle sig lidt forladt i det her, og der har vi en stor rolle i at sørge for ligesom og være tovholder på, at de har det godt ved at hjælpe dem igennem det her, og det kan være med vores egen hjælp ift. samtaler og motiverende tilgange”. - Kasper

På baggrund af dette kan det derfor ses som essentielt, at den enkelte fysioterapeut besidder en række mentale værktøjer til disse samtaler i fysioterapirummet, hvilket var noget, som de adspurgte fysioterapeuter ikke følte, de havde nok viden omkring ift. at kunne anvende i den daglige praksis. En fysioterapeut udtrykte dog en vis skepsis overfor en kontinuerlig anvendelse af psykologisk sparring i sin praksis, da han følte, at det kunne lede til en for bred varetagelse ift. hans specifikke rollefordeling i klubben:

“Men jeg sidder også og tænker, jeg tror også, man skal passe på med, at vi skal kunne rumme alle rollerne, fordi vi er knivskarpe på genoptræningsdelen og sørger for at få dem godt tilbage igen nu her”. - Kasper

I citatet gør fysioterapeuten opmærksom på et muligt fagligt dilemma, ift. hvor mange roller en fysioterapeut reelt skal påtage sig mht. eliteatleters progression, da den primære antagelse omkring en fysioterapeuts ansvar traditionelt har omhandlet et ensidigt fokus på heling af den fysiologiske skade. Den ovenstående udtalelse giver således en indikation på, at et for bredt fokus i deres behandlingsmetoder kan lede til en mulig usikkerhed blandt de ansatte i klubben mht. hvilke fagområder, der skal være afgrænsede. Denne problemstilling omkring fysioterapeuternes arbejdsmæssige rollefordeling understøttes ligeledes af Bo:

“Så vi har haft nogen mental coaches inde og holde foredrag og bedt spilleren også individuelt have en mental træner, så de ligesom har nogen at gå med problemerne til, fordi der er det ikke altid, man som ansat i staben helt kan varetage den rolle der...eh... selvfølgelig”. - Bo

Dette citat synliggør også, hvorledes der kan herske usikkerhed, mht. hvordan fysioterapeuter egentlig skal inkorporere psykologisk sparring i deres behandlingstilgang, da de gør brug af det på en anderledes facon uden en decideret teoretisk baggrund i modsætning til mentaltrænere. På denne baggrund tegner der sig et billede af, at fysioterapeuter indirekte er i berøring med psykologisk sparring via deres behandlingsmetoder, som kræver en tæt daglig kommunikation med eliteatleterne til trods for fysioterapeuternes begrænsede uddannelsesmæssige baggrund indenfor dette fagfelt.

Yderligere pointerer en fysioterapeut vigtigheden af, hvordan en mulig berøring har en bestemt positiv indflydelse på eliteatleterne, som de ikke på samme måde ville have mulighed for at opleve via samarbejdet med en mentaltræner:

“Når man rører ved nogen og giver nogen massage på et ben, der er lidt spændt eller noget, så får man nogle gange, noget at vide, som man ikke vil få at vide, hvis man bare sad og snakkede med dem, så det er tit, at briksen fungerer som en lille skriftestol, hvor der kommer ting frem til mig, som jeg kan bruge til at arbejde videre med”. - Kasper

Citatet benævner berøring som værende et værktøj til at åbne op for en eventuel samtale for personer, der ikke på samme måde vil åbne sig op i en samtale ansigt til ansigt. Fysisk berøring som værktøj er således unikt for en fysioterapeut og kan derfor være af stor værdi for både atleten, men også fysioterapeuten. Det er herved vigtigt, at fysioterapeuten besidder egenskaber til at kunne tackle vanskelige emner, der eventuelt kunne dukke op, og derved vide hvordan han eller hun skal håndtere disse samtaler. Dette tema er vigtig for denne opgave da det giver et indblik i de unikke rollerpositioner, som fysioterapeuten indtager i de professionelle idrætsklubber. Dermed har temaet en

understøttende funktion ift. at klarlægge konteksten omkring mulighederne for psykologisk sparring og dens påvirkning af eliteatleterne ift. anvendelsen af psykologiske værktøjer og den uddannelsesmæssige baggrund vedrørende et fokus på den mentale sundhed i skadesforløbet for eliteatleten.

5 Diskussion

Formålet med dette studie var at få en dybere forståelse af fysioterapeuters psykologiske sparring med skadede eliteatleter og heraf få et mere nuanceret syn på, hvordan fysioterapeuter tager psykologisk sparring som værktøj i brug, og hvor der kan optimeres på disse områder. Dette blev undersøgt via en kvalitativ deskriptiv analytisk tilgang for at få mere indsigt i betydningen af mental sundheds relevans i en elitekontekst. Diskussionsafsnittet er opdelt på baggrund af de tre fremkomne temaer fra Braun & Clarke's tematiske analyse. I det første tematiske diskussionsafsnit, skadesforløbets indvirkning på mental sundhed, belyses skadens indvirkning på det mentale, og hvorledes det er fundet vigtigt at lægge fokus for at kunne hjælpe på dette område. Den følgende tematiske diskussion ser nærmere på kendskab til psykologiske værktøjer, og hvilke der bliver gjort brug af. Den sidste tematiske sektion, omfatter, hvilken rolle fysioterapeuten har i en klub, og hvorledes påtagelsen af forskellige roller kan være med til at hjælpe den kliniske praksis med at blive bedre. Til sidst vil Honneths anerkendelsesteori blive diskuteret mht. mulig optimering i den kliniske praksis ift. til den mentale sundhed.

5.1 Skadesforløbets indvirkning på mental sundhed

Dette afsnit har fokus på indflydelsen af det mentale aspekt ift. en given skade hos en eliteatlet. I forbindelse med dette har mental sundhed en tæt relation til eliteatleters personlige trivsel, som kan relateres til deres gældende psykologiske ressourcer, som de kan anvende i sportslige fællesskaber for at skabe meningsfuldhed (Sundhedsstyrelsen 2019; Brewer, 1999). I dette perspektiv pointeres det i litteraturen, at idrætsskader har en stor indflydelse på udviklingen af den identitetsmæssige sociale konstruktion af det mentale sundhedsbegreb hos eliteatleter, hvilket kan skabe vanskelige psykologiske problemstillinger i rehabiliteringsforløb (Brewer 2010). Flere studier, heraf Lafferty (2008) og Arvinen-Barrow (2014), fremhæver her, at fysioterapeuter indtager en central rolle, da de er en af de primære behandlingskontakter under et skadesforløb (Lafferty, 2008; Arvinen-Barrow et al. 2014). Hamson-Utley (2008) fremhæver i forlængelse af dette vigtigheden af, at fysioterapeuter besidder psykologiske færdigheder vedrørende mental sparring af eliteatleterne, hvilket fordrer en positiv holdning til effektiviteten af disse værktøjer (Hamson-Utley et al. 2008). Dette teoretiske synspunkt omkring psykologisk sparring kom ligeledes til udtryk hos flere af fysioterapeuterne i den tematiske analyse, eksemplificeret ved følgende citat:

“Når man er terapeut, så er meget af det også det psykologiske, så at bruge ens formidling på den rigtige måde, det er i hvert fald også en vigtig ting”. - Bo

Den ovenstående udtalelse illustrerer, hvorledes psykisk sparring lader til at have en vigtig funktion i fysioterapeutens forståelse af eliteatleternes sociale trivsel, dvs. de psykologiske principper, der danner grundlaget for en indsigt i de forskellige reaktioner, atleterne kan have i løbet af et skadesforløb (Arvinen-Barrow et al. 2014). Dette indikerer, at de har en tilsyneladende bevidst klarhed om baggrunden for en mulig anvendelse af disse psykosociale principper ift. betydningen af eliteatletens mentale sundhed i skadesforløbet på baggrund af deres behandlingsmæssige position i den sportslige stab. Crossman argumenterer ligeledes for at være opmærksom på, hvorledes eliteatletens mentale udvikling i det fysioterapeutiske behandlingsforløb kan ændres i en negativ retning i form af udøverens selvopfattelse på baggrund af tab af status på holdet og deres sociale netværk (Crossman, 1997). Dette kan relateres til Honneths teori om, at individets relation til fællesskabet er baseret på anerkendelse fra de sociale omgivelser på baggrund af den enkelte eliteatlets unikke bidrag til holdet i form af sine sportslige præstationer, hvor skadesforløbet kan mindske eliteatletens selvforhold i form af selvværd i den solidariske sfære vha. samværet med andre til træning og kampe (Honneth, 2003). I relation til dette er vigtigheden af et inkluderende miljø for eliteatleterne i et rehabiliteringsforløb således relativt højt prioriteret hos fysioterapeuterne. En eventuel anbefaling på baggrund af Axel Honneth kunne her være, at man prioriterer at få sikret at få de skadede eliteatleter inddraget i den daglige holdtræning, så vidt det er muligt, således de stadigvæk føler sig som en del af fællesskabet, da deres sociale relationer bibeholdes ved ikke at være i periferien af de andres fællesskab. Dermed understøttes deres atletiske identitet via et stabilt niveau af selvværd. Dette kunne konkretiseres via en anbefaling om en målsætning om i rehabiliteringsforløbet fra fysioterapeutens side at prioritere, at en skadet spillers skemamæssige dagligdag så vidt muligt tilrettelægges ens ift. de ikke-skadede spillers træning. Således at de samme rutiner og sociale relationer så vidt muligt er opretholdt uanset, om en eliteatlet indgår i et aktuelt skadesforløb. En given opmærksomhed på at have fokus på vigtigheden af at føle sig anerkendt som værende en del af det sportslige fællesskab, er noget som majoriteten af de interviewede fysioterapeuter har haft fokus på, hvilket ligeledes illustreres i det følgende citat:

“Jeg synes, det er vigtigt, at man føler, man stadig er en del af holdet, selvom man er skadet og ikke bare er en eller anden perifer person, men det her med, når de er her hver dag, så spørger folk ind til dem, og på en måde når de skal tilbage igen, så er det også nemmere at komme ind på holdet igen, så du har de sociale relationer i orden, så er det dermed nemmere at træde ind i træningen igen”. -

Bo

Citatet understreger, hvordan fysioterapeuten aktivt tager del i den enkelte eliteatlets mulighed for at bevare identiteten ved at prøve at bevare spillerens sociale tilhørsforhold til holdet, hvilket er et synspunkt, som i litteraturen deles af Anderson et al. (2005) mht., at udviklingen af en spillers tilhørsforhold er gensidigt afhængigt af sociale relationer (Anderson et al. 2005). På denne måde er fysioterapeutens prioritering af eliteatletens sociale netværk til holdet med til at bevare hans atletiske identitet, hvis eksistens næres kontinuerligt via eliteatletens følelsesmæssige relationer, samt feedback fra holdmiljøet og trænerstaben (Edison et al. 2021; Brewer, 1999). Dette indikeres ligeledes i flere udsagn i den tematiske analyse, hvor flere fysioterapeuter giver udtryk for en høj prioritering af en sikring af eliteatletens sociale tilhørsforhold til holdet, hvilket desuden kan relateres til litteraturen på baggrund af Axel Honneths pointering af, at en manglende social opmærksomhed fra omgivelserne kan have en mulig identitetsmæssig konsekvens i form af et individs sociale kamp for anerkendelse (Honneth, 2003). I relation til en sportslig problemstilling omkring eliteatleter omhandler dette deres psykiske udfordringer ved at kunne håndtere et længerevarende fravær fra deres aktuelle sociale miljø i deres holdsport (Honneth, 2003; Andersen, 2015). Derved minimeres deres mulighed for at påvirke deres forhåbninger om at opretholde en atletisk identitet skabt via deres unikke fysiske præstationer, som har tilrettelagt en specifik social rolle på deres hold (Brewer et al. 1993). Dette synspunkt i anerkendelsesteorien deles af udsagnene i den tematiske analyse, hvor fysioterapeuterne ligeledes beretter om deres erfaringer med at håndtere eliteatleternes mentale op- og nedture, som kan knyttes til den identitetsmæssige sociale kamp for at bevare holdkontekstens værdsættelse af eliteatleterne på trods af deres aktuelle marginaliserede position som værende en skadet spiller uden mulighed for at bidrage til klubben på samme facon som førhen. Denne analytiske fortolkning i den tematiske analyse ligger i tråd med Andersens (2015) teoretiske synspunkt mht. sport's potentiale for identitetsdannelse via anerkendelse, hvor den enkeltes præstationer og evner i en sportsgren kan påvirke udviklingen af en atlets identitet via bl.a. en opadgående selvværdsudvikling på baggrund af en gradvis social inklusion af individet i fællesskabet via accept af de unikke præstationsmæssige bidrag (Leary et al. 1995; Andersen, 2015). Ifølge Honneths anerkendelsesteori kan solidaritet som begreb karakteriseres som værende en form for anerkendelsesmodpol til marginalisering i en holdkontekst, hvilket eliteatleter kan opleve som en form for fælles værdihorisont af delte ansvarlige værdier og byrder (Honneth 2003).

Eliteatleter oplever således, at denne fælles værdihorisont delt af dem bidrager til et positivt selvforhold hos den enkelte atlet, da forskelligartede egenskaber på et hold i form af et individuelt unikt bidrag via en præstation kan bidrage til en fælles forståelse af et værdisæt omkring holdet. Jo

mere diversificeret de forskellige bidrag er, desto mere vil de forskellige fysiske præstationer have mulighed for at blive anerkendt, hvilket giver eliteatleten et større råderum for selvrealisering i form af en sund atletisk identitet (Honneth 2003; Andersen, 2015). På denne måde får eliteatleten mulighed for via sit unikke bidrag at tillægge sin atletiske identitet en vis form for social værdi i form af et højere potentiale for anerkendelse via en stigende solidaritet udtrykt på baggrund af en værdsættelse af eliteatletens evner fra sin holdkontekst. Andersen betoner her, at de mangeartede fysiske præstationer, som danner grundlag for holdets værdihorisont, er med til at skabe en stærkere form for anerkendelse end hvad samfundskonteksten kan give. Dermed kan en evt. marginalisering på holdet via et rehabiliteringsforløb medvirke til en højere grad af psykiske konsekvenser for eliteatleten (Honneth, 2003; Andersen, 2015). Manglende anerkendelse i form af marginalisering i en holdkontekst kan således lede til et selvværd som kan karakteriseres som en form for identitetskrise (Honneth, 2003). Denne psykologiske konsekvens er illustreret via følgende citat af Niklas:

“Men de negative tanker og alt det, vender bare tilbage og føler, at de er lidt nede i et sort hul på nogle punkter, fordi, nu skal man bare igennem det én gang til, så ja, det kan sagtens lade sig gøre, at man udvikler noget der ligner depressioner og de her ting. - Niklas

Det ovenstående citat, mht. en mulig negativ konsekvens af mindre anerkendelse i form af marginalisering fra eliteatletens miljø, er sammenfaldende i både litteraturen og den tematiske analyse (Honneth, 2006; Andersen, 2015). Det kunne dermed tyde på en mulig forbindelse mellem eliteatleters fysiske præstation og udviklingen af deres idrætslige identitet. Det kan derfor anses, at det er særligt vigtigt, hvorledes fysioterapeuten fra sit perspektiv er opmærksom på, hvordan eliteatletens atletiske identitet er gensidigt afhængig af den sociale værdsættelse fra sin holdkontekst på baggrund af atletens unikke fysiske præstation. En skade kan således lede til en negativ mental spiral ift. en stabil udvikling af eliteatletens atletiske identitet via en utilsigtet ændret selvforståelse af deres atletiske identitetsudvikling, hvilket bl.a. er manglende mulighed for at give et signifikant fysisk præstationsmæssigt bidrag til holdets succes, hvilket følgende citat fremhæver:

“When athletes encounter loss in the form of chronic competitive failure, deselection, injury, or sport career termination, those most strongly identified with the athlete role tend to experience greater adjustment difficulties than those less strongly identified with the athlete role” (Brewer, 1999, s.150)

Det ovenstående citat betoner her, at den atletiske identitet har en vis skyggeside, da en stærk selvidentificering med denne identitet kan agere som en form for mental akilleshæl, da eliteatleten skal kunne håndtere et figurativt fald fra det ekstraordinære fysiologiske høje niveau i deres

sportsgren til en hverdagsagtig verden præget af almindelighed i et langsomt rehabiliteringsforløb, hvilket kræver en stor grad af sportslig refleksivitet og gradvis tilvænnning til en ny marginaliseret position på holdet for eliteatleten (Sparkes, 1998).

Denne foreslåede association i litteraturen mellem den ændrede atletiske identitet og de efterfølgende tilpasningsvanskeligheder til en ny skadespræget livsstil med mulige psykologiske konsekvenser, gjorde Niklas i citatet ligeledes opmærksom på.

Dette teoretiske synspunkt sås, udover Niklas' udsagn, ligeledes i empirien, da Lars i det næste citat gjorde det klart, at under et skadesforløb kan en eliteatlet opleve, at der forekommer et anerkendelsesskift af eliteatleten fra cheftrænerens perspektiv til at komme primært fra fysioterapeutens side udtrykt ved følgende citat:

“Jeg tror mere, det er således, altså som du siger der, ift. at de føler sig ikke..., hvor man kan sige, at holdet det kan jo blive anerkendt, hvis de vinder eller nogen laver en fin optræden eller et eller andet, hvor den skadede spiller ser ikke så meget til træneren som sådan, udover selvfølgelig når man spiser frokost eller et eller andet. Hvor man kan sige, at så er det egentlig os, der kører det primært”. - Lars

Som citatet antyder, kan et muligt udgående anerkendelsesskift fra cheftræner til fysioterapeutens side ift. eliteatleten skabe grobund for en mulig identitetskrise i form af en mulig ændret selvforståelse af den atletiske identitet, hvilket kan have forskelligartede psykiske konsekvenser i form af bl.a. depression, angst og stress (Knuth et al. 2018; Ardern, 2012) udtrykt ved dette citat:

“Indeed, athletes report experiencing a rollercoaster of emotions during this time, with the most prevalent being shock, anger, depression, helplessness, and frustration” (Wadey et al. 2011, s.111)

Dette synspunkt via ovenstående citat omkring atlethers følelsesmæssige rutsjeture i rehabiliteringsforløb blev pointeret i den tematiske analyse, da flere fysioterapeuter betonedede en bevidst behandlingsmæssig tilgang, hvor tildelingen af en kontinuerlig anerkendelse af den skadede eliteatlet var konkretiseret ved, at eliteatleten kunne registrere en følelse af at blive set, hvilket kom til udtryk således:

“Vi har tidligere været lidt for lidt bemandet, hvor spillerne har fået nogle programmer selv, hvor der ikke har været en fysisk træner eller en fysioterapeut tæt på dem. Så mangler de sådan lidt den der anerkendelse af vigtigheden i deres skade”. - Mikkel

Citatet indikerer her, at fysioterapeuten aktivt tager del i den skadede eliteatlets mulighed for at bevare sin identitet i det sociale fællesskab på holdet, hvilket kan blive forringet via en mindre grad af anerkendelse i form af social værdsættelse fra holdet. Denne manglende mulighed for at bidrage til holdets sportslige målsætninger har relation til Honneths retslige sfære, da det kan påvirke eliteatletens gruppetilhørsforhold ift. ligeledes at gøre sin indflydelse som fuldgældigt holdmedlem gældende på møder vedrørende eksempelvis ytringer om taktiske dispositioner, hvor fysioterapeuterne udtrykte delte erfaringer mht. skadede eliteatleters deltagelse på diverse møder, udtrykt ved dette citat:

“Helt konkret kan man have et taktikmøde før kampen, hvor at hele holdet sidder inden træning og træneren viser videoer, og de snakker omkring, hvordan de skal gå til den kamp nu her. Der kan du godt se nogle gange, at de skadede spillere, de kommer til at være lidt i periferien af det her, de sidder ikke sammen med de andre”. - Kasper

Fysioterapeuten indikerer i det ovenstående citat, at nogle af problemerne ved at blive skadet på et hold kan resultere i, at den enkelte eliteatlet via sit fravær pga. et skadesforløb gradvist befinder sig i periferien af holdets møder mht. til bl.a. bidrag til taktiske dispositioner på baggrund af deres minimerede sportslige deltagelse. Fysioterapeuten pointerer dog i forlængelse af dette sin bevidsthed omkring eliteatletens deltagelse i diverse møder ved et andet citat:

“Der sørger vi faktisk for, der hvor jeg er, at de egentligt har noget at bidrage med, det har de alle sammen. Så selv om de er skadede, så har de måske også nogle erfaringer imod tidligere modstandere, eller hvad det nu måtte være, de kan bidrage med”. - Kasper

Det efterfølgende citat viser, at fysioterapeuten tager en bevidst stillingtagen til, hvorledes en skadet spiller skal indgå med de samme forudsætninger for at bidrage til holdet både på et taktisk og spillemæssigt plan ved holdmøder. Denne bevidsthed om vigtigheden af at gøre den skadede eliteatlet til en del af holdet, kom dog ikke til udtryk i de andre interview. Kaspers synspunkt kan relateres til den retslige sfære, hvor eliteatletens rettigheder på holdet som resultat af en skade kan medføre, at spillere i periferien af holdet ikke giver sig selv hen til holdet i både et fysisk, taktisk og socialt henseende på baggrund af sin reducerede fysiologiske kapacitet, hvilket pointeres her:

“Rights” within the sphere of sports can be seen as being contingent to physical capacity. In sport, what we want to measure is first and foremost athletic abilities” (Andersen, 2015, s.30)

I citatet fremhæver Andersen (2015) i sin fortolkning af Honneths anerkendelsesteori ift. en sportslig kontekst, at for ethvert medlem af et sportshold er nødvendigheden af at besidde en bestemt sportsrelateret fysisk egenskab og viljen til at udvikle denne afgørende for, at eliteatleten har ret til at blive hørt til holdmøder omkring bl.a. taktiske dispositioner og social trivsel for spillerne osv. ved at bidrage med sin personlige viden og erfaringer (Andersen, 2015; Honneth, 2003). En mulig anbefaling på baggrund af Honneths teori omkring den retslige sfære og sikring af den enkeltes selvrespekt er herved, at en skadet eliteatlet skal have mulighed for at indgå på samme vilkår som de andre spillere på baggrund af fysioterapeutens og trænerstabens faglige beslutninger ift. at få lov til at bidrage med sin spillemæssige erfaring både ift. praktisk træning, men også mht. konkrete taktiske dispositioner, som er relevante for netop den skadede eliteatlets spilleposition i kampe, hvilket eksempelvis kan foregå ved en form for makkerbaseret vidensdeling, hvor den skadede eliteatlet agerer som taktisk samarbejdspartner for sin substitut på en bestemt spilleposition via sin spillererfaring. Ovenstående tematiske diskussion indikerer en opmærksomhed på det mentale aspekt af behandling fra fysioterapeuternes side. Spørgsmålet er derfor, hvordan de i praksis arbejder med dette, som vil blive diskuteret i nærværende afsnit.

5.2 Psykologiske værktøjer

Dette afsnit har fokus på de psykologiske værktøjer, der kan bruges i den psykologiske sparring med eliteatleten under et rehabiliteringsforløb og herunder fysioterapeuternes kendskab til disse værktøjer, og hvilke fysioterapeuten gør brug af i sin praksis. Som det er diskuteret i foregående afsnit, kan der findes en sammenhæng mellem skaden og den mentale sundhed hos den enkelte eliteatlet i form af forskellige psykologiske belastningsreaktioner som resultat af den mentale omstillingsproces af eliteatletens selvopfattelse af sin atletiske identitet i rehabiliteringsforløbet (Lichtenstein 2017), hvilket indikeres i følgende citat:

“Athletic injuries can have severe consequences, affecting the physical, psychological and emotional wellbeing of athletes” (Annear, 2019, s.96)

Citatet betoner her, hvorledes en idrætsskade på en varieret facon påvirker eliteatleten ikke kun ift. selve skaden, men ligeledes på det følelsesmæssige plan. Fysioterapeuter kan her betragtes som værende i en behandlingsmæssig position, som for mange eliteatleter er det første møde med en sundhedsprofessionel, som de møder i deres rehabiliteringsforløb:

“Physical therapists are considered to be in an optimal position to treat the psychosocial and physical factors accompanying the rehabilitation process” (Knuth et al. 2018, s.001)

Som det ovenstående citat pointerer, har fysioterapeuter således en fremtrædende rolle i rehabiliteringsforløbet. Det er derfor relevant at kigge på, hvordan fysioterapeuterne arbejder med den mentale sundhed for at kunne finde områder, der kan optimeres i den kliniske praksis. I de sidste årtier er flere teoretiske modeller blevet udviklet, som indtager et holistisk perspektiv ved at lægge fokus på helheden i stedet for de individuelle dele, således at krop og sind indtager en ligeværdig position i skadesforløbet (Santi et al. 2013). Disse modeller belyser overordnet set de mangeartede psykologiske variablers rolle i eliteatleters psykologiske respons til en idrætsskade i rehabiliteringsforløb. Fokus er således på at adressere skadede eliteatleter ud fra følelses-, adfærdsmæssige- og personlige analytiske indgangsvinkler. Flere modeller indtager en sådan holistisk tilgang såsom the integrative model of response to sport injury (Wiese-Bjornstal et al.1998), den bio-psyko-sociale model (BPS) (Engell, 1977) og the biopsychosocial model of sport injury rehabilitation (Santi et al. 2013). Modellerne kan således anvendes som analytiske værktøjer til at give et overblik over den komplekse situation, som eliteatleterne befinder sig i under rehabiliteringsforløbet, hvilket er indikeret ved dette citat:

“It is during this period that the majority of injured athletes will face the greatest number of challenges as they try to expedite their recovery and successful return to competitive sport” (Wadey et al. 2011, s.114)

Citatet betoner de mangeartede problemstillinger for eliteatleten, som fysioterapeuten skal tage stilling til. I resultatafsnittet af den indkomne empiri gav flere fysioterapeuter ligeledes udtryk for, at en evidensbaseret behandlingsstrategi primært baseret på en objektiv naturvidenskabelig forståelse ikke var holdbar, da sammenhængen mellem krop og sind via en inddragelse af psykologisk sparring på baggrund af en holistisk tilgang var vigtig at prioritere:

“Ja, 100%, det er jo ikke kun fysisk. fordi som du selv siger, det er også den mentale del, for hvis ikke du har det mentale med, så bliver det også sværere at finde motivationen til at lave tingene og sådan noget. Så går det jo også udover rehabiliteringen. Så jo, det glider fint ind i hinanden, både det mentale og det fysiske til genoptræningen”. - Niklas

Citatet understreger dermed en lighed mellem de empiriske resultater og litteraturen ift. en høj prioritering af et holistisk ræsonneringsmønster i løbet af et rehabiliteringsforløb (Driver et al.2017;

Santi, 2013). Et systematisk review af Annear et al. (2019), der inkluderede 11 studier og 1440 fysioterapeuter nåede ligeledes frem til et lignende resultat:

“Sports physiotherapists aspired to treat athletes holistically and expressed treating the psychological aspect is crucial to recovery. Most of the sports physiotherapists aspired to improve their knowledge of psychological strategies, and how to successfully implement them” (Annear et al. 2019, s.101)

I lighed med ovenstående citat pointerede fysioterapeuterne en villighed til at lære mere om psykologisk sparring, hvilket kan relateres til deres attitude. Her pointerede fysioterapeuterne samstemmende vigtigheden af at have en positiv attitude ift. at implementere aspekter af psykologisk sparring for bl.a. at sikre en stabil motivation hos eliteatleten i skadesforløbet, hvilket er i overensstemmelse med Hamson-Utley et al.'s (2008) og Driver et al.'s (2017) resultater ift. effektiviteten af psykologiske færdigheder hos fysioterapeuter i rehabiliteringsforløb (Hamson-Utley, 2008; Driver et al. 2017). Majoriteten af fysioterapeuterne argumenterede dog, at personlig intuition på baggrund af tidligere arbejdsmæssige erfaringer udgjorde det primære fundament for deres inddragelse af psykologisk sparring, hvilket ligeledes er synliggjort i litteraturen via bl.a. følgende citat:

“When deciding on the psychological treatment of the athlete, the use of gut-feeling (i.e., intuition or decisions on a subconscious level) was clearly demonstrated by the physiotherapists” (ArvinenBarrow, 2010, s.62)

En sådan terapeutisk erfaringsbaseret praksis tilgang som indikeret i ovenstående citat med en positiv attitude baseret på intuition uden et decideret teoretisk udgangspunkt fremhævede fysioterapeuterne som værende et udtryk for en tilsyneladende bevidst afklarethed om deres begrænsede faglige viden ift. inddragelse af psykologiske færdigheder i behandlingsmulighederne for en eliteatlet i den fysioterapeutiske praksis, hvilket ligeledes korresponderer med litteraturen via dette citat:

“Evidence suggests sports physiotherapists show desire to incorporate psychological strategies during athletes' rehabilitation, but consider themselves ineffective at their implementation” (Annear et al. 2019, s.96)

Citatet indikerer tegn på, at fysioterapeuter har brug for mere faglig indsigt i, hvorledes psykologisk sparring skal konkretiseres mht. anvendelse af psykologiske værktøjer (Arvinen-Barrow, 2010). Dette gjorde sig ligeledes gældende i den empiriske dataanalyse, hvor alle seks fysioterapeuter til dels

ubevidst indikerede et manglende kendskab til psykologiske værktøjer. Flere betonedes i stedet vigtigheden af en kombination af arbejds- og livserfaring, som en form for intuitivt nyttigt redskab til at forstå karaktertræk ved personlighedstyper og dermed til dels deres mulige progressive sociale adfærd i rehabiliteringsforløbet hos de skadede eliteatleter, hvilket følgende citat betoner:

“Nu er jeg lidt sent uddannet og havde et par børn og et mere voksent liv, så jeg synes, at jeg havde dog lidt med, så jeg ville nødig have stået som 23-24-årig overfor en person, hvis hele liv også var en del af den samlede behandling, altså, så der kan være nogle udfordringer for nogle, der kommer ud i praksis ret hurtigt”. - Mikkel

Citatet fremhæver dermed, at fysioterapeuterne til dels har en oplevelsesbaseret praksis forankret tilgang via egne erfaringer fra sportsgrenen og fysioterapi i stedet for et mere objektivi perspektiv funderet på deres uddannelsesmæssige baggrund. Alder havde således en ambivalent betydning for flere af fysioterapeuterne på basis af de empiriske resultater i denne henseende, da nyuddannede via denne forståelsesmæssige tilgang af psykologisk sparring ikke ville kunne tilgå det mentale aspekt i et rehabiliteringsforløb på samme måde qua deres manglende erfaring som begrundelse for at være i besiddelse af evnen til at kunne inddrage og udføre psykologisk sparring. Til trods for anvendelsen af en positiv attitude omkring en holistisk behandlingstilgang tegnede der sig et billede blandt fysioterapeuterne af en relativ mangelfuld indsigt mht. håndtering af psykologisk sparring via konkrete mentale værktøjer via følgende citat:

“Psykologiske redskaber....det har jeg faktisk ikke tænkt, øh.. det har jeg faktisk ikke, men det er heller ikke fordi, at jeg sådan sidder dagligt og tænker.. øh.. jeg vil sige, at det yderst sjældent, hvis jeg overhovedet har sådan siddet og tænkt eller, har haft behandling med en atlet, hvor jeg sådan har tænkt, åh, nu skal jeg lige gribe ned, hvad har jeg af psykologiske redskaber?”. - Lars

Det ovenstående citat pointerer, at fysioterapeuten havde vanskeligt ved at sætte hans behandling i relief til et teoretisk referencepunkt mht. bestemte typer af psykologiske værktøjer. Interviewene antydede dog ligeledes, at der i fysioterapeuternes kommunikative adfærd indgik en klar stillingtagen til grundige overvejelser om, hvorledes de skulle agere strategisk ift. deres situationsfornemmelse i vanskelige kommunikative situationer med demotiverede eliteatleter i et skadesforløb, som Niklas gav udsagn om:

“Men jeg er stadigvæk opmærksom på mit ordvalg ift. at ikke at give dem for meget håb ift. et eller andet, at man ligesom siger, nå, men der tror jeg, at du kan være klar til at spille igen, fordi det kan

bide en i røven, hvis det er, at man så får lovet dem noget, som man ikke kunne holde alligevel”.

Niklas

På baggrund af citatet kan en sådan kommunikativ adfærd for fysioterapeuterne på denne måde betegnes som en form for ubevidst anvendelse fra fysioterapeuternes side af nogle af de mest anvendte psykologiske værktøjer i et rehabiliteringsforløb såsom målsætning, opmuntre atleter til at anvende positive tanker (peptalk), effektiv kommunikationsstil, forbedre atleternes selvtillid, forbedre social support og opnå forståelse for den enkelte atlet via en holistisk tilgang. Flere studier påpeger således, at disse værktøjer anvendes hyppigt som led i den psykologiske sparring i fysioterapeutisk praksis (Lafferty et al. 2008; Knuth et al. 2018; Wadey et al. 2011). Derudover indikerer litteraturen ligeledes denne problemstilling omkring en ubevidst brug af mentale værktøjer på baggrund af en manglende faglig indsigt i psykologisk sparring, hvilket følgende citat pointerer:

“It was apparent that many physiotherapists described techniques they employed in practice, but did not formally label these techniques as psychological interventions suggesting there is still much confusion about what physiotherapists believe to be actual psychological interventions” (Driver et al. 2017, s.2244)

Citatet betoner, at fysioterapeuterne således gør ubevidst brug af velfunderede teoretiske værktøjer via deres oplevede erfaringer og intuition, hvilket til en vis grad sikrer en kompetencemæssig adfærd i inddragelsen af den psykologiske sparring. Det afspejler dog et mindre prioriteret teoretisk fundament ift. psykologi på baggrund af deres respektive uddannelser. Lafferty argumenterer dog i relation til dette, at fysioterapeutisk praksis med eliteidræt, som konsekvens af presset fra trænerstaben mht. at få en skadet atlet klar igen, muligvis ikke prioriterer psykosociale problemer omkring skadens progression så højt, da fokus er på at opnå et vist funktionelt fitness niveau. Derved er der mindre tid for fysioterapeuterne ift. inddragelse af psykologisk sparring på eliteniveau (Lafferty, 2008). På trods af denne uklarhed omkring fysioterapeuternes teoretiske grundlag, pointerer majoriteten af fysioterapeuterne, at forbedring af den sociale support til en skadet eliteatlet var i fokus udtrykt ved følgende citat:

“Så har jeg også taget fat i nogen af dem, som har meget erfaring af spillerne og sige, at I skal sku lige tage forbi ham her i dag og give ham et klap på skulderen, det har han behov for, og det gør de gerne”. - Kasper

Citatet er således repræsentativt for den generelle holdning blandt fysioterapeuterne ift. social support, hvor de spiller en vigtig rolle ift. at tilskynde social støtte til skadede eliteatleter ved at inddrage dem i holdkonteksten (Driver et al.2017). Dette er i overensstemmelse med Podlog et al. (2014) som ligeledes fremhæver i det følgende citat, at social support har en betydningsfuld relevans for eliteatletens motivation i et rehabiliteringsforløb:

“Social support from coaches, family members, and medical practitioners may be essential in assisting athletes in dealing with the demands of injury recovery and complying with the rigors of their rehabilitation regimens” (Podlog et al. 2014, s.918)

Citatet understreger således i lighed med Kaspers udsagn, at social support er en medvirkende mental støtte for eliteatleten. Social support kan herved være med til at bevare eliteatletens atletiske identitet i form af den nødvendige anerkendelse af hans ændrede position på holdet for at sikre et godt selvforhold via en sund identitet baseret på Honneths tanker om det enkelte individs stabile selvudvikling ift. en kontinuerlig skabelse af de tre anerkendelsesformer for eliteatletens forhold til sig selv, hvilket er selvtillid, selvværd og selvrespekt mht. anerkendelse af hans unikke fysiske præstationer på holdet i en given sportslig kontekst (Laumann Jørgensen, 2018). Disse selvforhold, som er essentielle for en realiserbar sund atletisk identitet, kan sikres via de positive anerkendelsesforventninger fra holdkonteksten, som den sociale support kan understøtte vha. fysioterapeutens indflydelse ift. at sikre opretholdelse af eliteatletens sociale relationer til holdfællesskabet ved, at den enkelte eliteatlet får opmærksomhed og moralsk støtte i hans vanskelige situation med en potentiel identitetskrise i form af fremmedgørelse fra holdet som identitetsmæssig konsekvens af et skadesforløb (Honneth, 2003). Eliteatletens intentionelle selvrealisering af sin atletiske identitet baseret på selvtillid, selvværd og selvrespekt i denne sportslige kontekst er dermed realistisk via fysioterapeutens forsøg på at bevare det sociale tilhørsforhold til holdet som sikrer, at eliteatleten stadig kan genkende sig selv i dette forenede fællesskab vha. en solidarisk værdsættelse af eliteatletens evner og tidligere kvaliteter, som sikrer en vis form for positivt selvværd hos eliteatleten, hvorved han på sigt i rehabiliteringsforløbet ligeledes kan værdsætte sig selv som et gyldigt og vedvarende medlem af holdet med de samme normer og værdier som de resterende spillere på holdet (Honneth, 2003; Andersen 2015).

Dette danner et grundlag for det sociale udviklingsbehov hos en eliteatlet i en given sportslig kontekst, som skal være opfyldt for, at denne kan gennemføre sin mulige intentionelle selvrealisering om en sund atletisk identitet (Honneth, 2003; Laumann Jørgensen, 2018). I forlængelse af dette

argumenterer Heaney et al. for, at der hersker en vis form for stigmatiserende skam blandt eliteatleter ift. at kontakte fysioterapeuter angående assistance omkring psykologisk sparring (Heaney et al. 2006). Social support kan være behjælpelig i denne problemstilling og herved anses som et psykologisk værktøj for fysioterapeuten. En anbefaling fra denne undersøgelse kunne heraf være, at fysioterapeuten gør brug af medspillere fra holdkonteksten som et psykologisk værktøj til at sikre social support, eksempelvis ved at bede medspillere om at opsøge de skadede spillere og prøve på at socialisere sig med dem både i klubben og udenfor klubben. Ved brugen af social support bidrager fysioterapeuterne således som før nævnt til at bevare eliteatletens sociale relationer med sine holdkammerater, hvilket kan relateres til den solidariske sfære, hvor eliteatletens sociale relationer har en vigtig rolle ift. hans identitetsdannelse omkring udfoldelse af sin sport, udtrykt således:

“Athletes may suffer isolation and a loss of identity when injured, as their identity is often aligned with their chosen sport. Keeping an athlete connected with their team may help reduce these feelings of isolation and facilitate athletes' return-to-play rehabilitation” (Annear, 2019, s.102)

Citatet påpeger her, at eliteatleter kan risikere at skade deres atletiske identitetsdannelse ved en mindre opmærksomhed fra bl.a. trænerstaben og deres holdkammerater. Fysioterapeuten indtager således en understøttende funktion ift. eliteatletens unikke rolle på holdet til trods for den marginaliserede effekt af et langvarigt rehabiliteringsforløb, der kan resultere i en mulig negativ konsekvens i form af en ulige social identitetskamp for eliteatleten mht. at bevare en høj værdifuldhed, hvilket kan blive afspejlet via den sociale værdsættelse udtrykt via anerkendelse fra omgivelserne (Honneth, 2006; Andersen, 2015).

Der tegner sig således et billede i dette case studie af, at fysioterapeuterne anerkender vigtigheden af det mentale aspekt i deres behandlingspraksis, men at de tilsyneladende mangler faglig indsigt i at kunne anvende psykologiske værktøjer på et strategisk teoretisk grundlag, hvilket de via interviewene insinuerer en bevidst afklarethed omkring angående deres begrænsede viden ift. inddragelse af psykologiske færdigheder. Dette er ligeledes i tråd med litteraturen, hvilket fremhæves af Annear et al. (2019):

“Sports physiotherapists were also aware of their professional boundaries and many felt psychology falls outside of their scope” (Annear, 2019, s.101)

Som citatet betoner, så kan denne bevidste afklarethed omkring mindre faglig viden ift. mentale behandlingsmæssige færdigheder blandt fysioterapeuterne skyldes, at en række af fysioterapeuternes

klubber gør brug af ekstern hjælp via bl.a. mentaltrænere ift. den psykologiske sparring af eliteatleterne. Fysioterapeuterne for henholdsvis Vejle Boldklub, Randers FC og SIF pointerede her, at de ikke havde tilknyttet mentaltrænere på fast basis i kontrast til de andre klubber med et større sundhedsprofessionelt team, hvilket resulterede i reducerede muligheder for faglig sparring mht. understøttelse af disse fysioterapeuter i deres evt. implementering af psykologiske værktøjer i rehabiliteringsforløb af eliteatleter. Et større fokus på læring om psykologiske problemstillinger i skadesforløb på grunduddannelsen til fysioterapeut er derfor centralt for at sikre relevante faglige kompetencer hos fysioterapeuter, som ikke har mulighed for at kunne rådføre sig med andre sundhedsprofessionelle i deres respektive klubber. Fordelen ved muligheden for faglig sparring kom til udtryk via et udsagn fra Jesper:

“Den psykologiske del er noget, vi meget kort er blevet introduceret for på studiet, men det er ikke noget, jeg har gjort brug af i praksis. så der bruger jeg meget vores sportspsykolog i stedet for”. - Jesper

Det ovenstående citat giver dermed en indikation på, at inddragelse af psykologiske fag i form af emnet sundhedspsykologi ikke er højt prioriteret på fysioterapeuternes uddannelse. Knuth et al. (2018) fremhæver bl.a., at fysioterapeuter føler behov for yderligere træning for bedre at forstå og inddrage psykologisk sparring i betragtning af, at deres uddannelse sjældent dækker disse faktorer. Denne betragtning deles ligeledes af fysioterapeuten Kasper, der giver sin mening til kende ift. manglende faglige kompetencer vedrørende psykologiske værktøjer under fysioterapeutuddannelsen:

“Den monofaglige del, der tror jeg uddannelsen kunne lige give den et ”notch” i den rigtige retning, hvis man blev bedre til den svære samtale, den motiverende samtale, det synes jeg lidt, den mangler. Uden at vi bliver mini-psykologer”. - Kasper

Som citatet illustrerer, så er uddannelsen tilsyneladende ikke dækkende nok ift. faglige egenskaber indenfor den psykologiske del af den fysioterapeutiske praksis. I studiet af Hamson-Utley (2008) beskrives den amerikanske fysioterapeutuddannelse, hvor der ligeledes gøres opmærksom på, at der er mangler at finde på det psykologiske område under uddannelsen. Dog er det ikke alle fysioterapeuter, der deler Kaspers synspunkt omkring ændringen af uddannelsen. Bo giver i sit interview udtryk for, at han har følt sig klædt godt på via sin uddannelse ift. det psykologiske:

“Ja, der var en del. Vi havde også et fag, der hed psykologi. Det tror jeg er en meget central del af at være fysioterapeut, at man har forståelse og empati for ens patienter og, ja, også forstår hele den psykologiske og mentale del. Så det synes jeg faktisk egentlig ikke, der manglede der”. - Bo

På baggrund af citatet er der tilsyneladende forskellige oplevelser af, hvorledes uddannelsen er dækkende ift. fysioterapeutens mulighed for at inddrage psykologisk sparring via en fyldestgørende faglig kompetence. Litteraturen pointerer dog, at uddannelsen til fysioterapeut ift. anvendelse af psykologisk sparring er mangelfuld, hvilket kommer til udtryk således:

“Limited knowledge and training regarding the use of psychological strategies in rehabilitation during undergraduate training was reasoned as a common challenge by sports physiotherapists” (Annear, 2019, s.102)

Citatet bekræfter, ligesom Kasper pointerer, at der muligvis er et begrænset læringsmæssigt udbytte af sundhedspsykologiske fag på fysioterapeutuddannelsen. På denne baggrund kan det dermed anses som en fælles udfordring for fysioterapeuterne at kunne imødekomme den komplicerede psykologiske respons fra de skadede eliteatleter, specielt ift. at være i stand til at identificere de psykologiske behov, som gør sig gældende i løbet af de forskellige faser i den fysiske progression i genoptræningen. Her kan det være særligt mentalt vanskeligt som atlet at bearbejde frustrationer og uvished i disse faser, hvilket faglig viden blandt fysioterapeuterne om inddragelse af konkrete mentale værktøjer kan hjælpe med.

Denne tematiske diskussion har givet et indblik i nogle af de psykologiske værktøjer, som fysioterapeuterne gør brug af, og det kan derfor anses som særligt interessant at undersøge hvorledes fysioterapeutens rolle giver mulighed for udformningen af den psykologiske sparring i løbet af de skadede eliteatleters rehabiliteringsforløb. Dette vil blive uddybet i det følgende afsnit.

5.3 Fysioterapeutens rolle i en elitekontekst

Det tredje tematiske afsnit har til formål at belyse fysioterapeuternes arbejdsmæssige rollefordeling ift. indvirkningen af denne fordeling på mulighederne for psykologisk sparring og dennes påvirkning af atleterne i den fysioterapeutiske praksis. På baggrund af resultaterne fra den empiriske dataanalyse fremhævede størstedelen af fysioterapeuterne, at de havde en central social funktion på holdet som værende tovholdere via følgende citat:

“Så det mentale fylder meget, langt det meste kan vi heldigvis tage her i huset ved et nærhedsforhold, og jeg kan godt, hvis der er noget, og jeg har fået lov af spilleren, så kan jeg godt tage en snak med

træneren, om spilleren har behov for noget i en kortere periode, så tager vi det på den måde". - Mikkell

Det ovenstående citat indikerer, at fysioterapeuterne derved kan karakteriseres som en form for socialt bindeled mellem spillere og trænerstaben, hvorved de erhverver sig en dyb indsigt i status på holdodynamikken via deres daglige gang i fysioterapeutrummet og til dels deres tavshedspligt. På denne måde indtager fysioterapeuterne således en lidt anderledes terapeutisk rolle ift. inddragelse af psykologisk sparring ved at have et tæt nærhedsforhold til mange af spillerne via et fundament af tillid på baggrund af lytning, følelsesmæssig støtte og tilskyndelse til håb for skadens progression hos de skadede eliteatleter. På baggrund af Honneths anerkendelsesteori har fysioterapeutens rolle som et socialt bindeled relation til den solidariske sfære, hvor eliteatleten via sine unikke bidrag vha. hans sportslige egenskaber er værdsat af holdet. Derved skabes et fundament for et stabilt selvforhold hos eliteatleten i sin identitetsskabelse på længere sigt, hvor eliteatleten som forudsætning for et gensidigt afhængighedsforhold skabt via social anerkendelse fra sine holdkammerater har brug for omgivelsernes anerkendelse af sine fysiske kompetencer, hvilket kan være en mangel i et skadesforløb. Fysioterapeuten har her en vigtig terapeutisk rolle på baggrund af hans funktion som socialt bindeled mellem spillere og trænerstaben via deres dybe indsigt i status på holdodynamikken, hvor han medvirker til en opretholdelse af eliteatletens atletiske identitet på trods af de psykiske konsekvenser af skaden. Under skadesforløbet gennemgår eliteatleten en social kamp for at bevare sin atletiske identitet på baggrund af fraværet fra sin spilleposition, da han ikke opnår samme grad af anerkendelse fra trænerstaben og holdkammeraterne. Fysioterapeutens tætte nærhedsforhold til den skadede eliteatlet medvirker således som en speciel form for integrationsmekanisme, der sikrer eliteatleten en vis social relation til holdkonteksten under skadesforløbet vha. det tætte nærhedsforhold mellem dem. Dermed kan effekten af den ufuldstændige anerkendelse af eliteatleten fra holdkonteksten i form af en mulig identitetskrise blive minimeret, da fysioterapeuten indtager en social værdsættende funktion, som hjælper eliteatleten i sin daglige identitetsmæssige sociale kamp for at opnå den samme anerkendelse som førhen fra sine omgivelser, hvilket det teoretiske afsnit (2.3) mht. anerkendelsesteori ligeledes pointerer. Et studie af Driver et al., med fokus på bl.a. fysioterapeuters adfærd og attitude til psykologisk sparring, beskriver derudover disse emotionelle variabler i sådan et nærhedsforhold mellem patienten og den praktiserende fysioterapeut som værende en essentiel del af rehabilitering:

"The patient-practitioner relationship has been implicated as a key determinant of adherence to rehabilitation and researchers advocate that listening, supporting emotional responses, and

encouraging hope are essential components to facilitate effective patient-centered practice” (Driver et al. 2017, s.2245)

Citatet lægger således vægt på, at empatiske egenskaber derfor er vigtige via en terapeutisk rolle som led i behandlingen af den skadede eliteatlet, hvor han kan betro sig til fysioterapeuterne om sine udfordringer med bl.a. motivationen til genoptræning. Denne fortrolighed med fysioterapeuten om eliteatletens forskellige problemer indebærer også udfordringer mht. eliteatletens rettigheder på holdet.

Dermed kan Honneths retslige sfære ligeledes komme i spil angående eliteatletens rettigheder vedrørende en manglende anerkendelse på baggrund af, at eliteatletens skade kan påvirke hans gruppetilhørsforhold, da eliteatletens mulighed for at gøre sin personlige holdning gældende mht. eksempelvis sociale emner og taktikmøder kan blive begrænset. Dette scenarie kan opstå, hvis eliteatleten af flere fra holdkonteksten såsom trænerstab og holdkammerater muligvis ikke anskues som værende et fuldgældigt og moralsk tilregneligt medlem af holdet mere (Honneth, 2003).

En mulig anbefaling, på baggrund af den ovenstående beskrivelse af den retslige sfære mht. den skadede eliteatlets situation i en holdkontekst, er her, at den retslige sfære som analytisk værktøj kan komme i spil ved, at fysioterapeuten, samt trænerstaben, har en vigtig rolle ift. konkret at sikre, at eliteatleten oplever at blive hørt og får mulighed for at sætte sit personlige præg på de forskellige holdmøder på trods af hans position som skadet spiller. Dvs. at fysioterapeuten aktivt skal sørge for, at eliteatleten deltager til holdmøderne og får mulighed for at give udtryk for sine taktiske og sociale input til det sportslige fællesskab. Konsekvensen af en minimering af eliteatletens rettigheder på holdet kan påvirke eliteatletens selvforhold i form af selvrespekt, da eliteatletens følelse af at være moralsk kompetent kan blive reduceret og medvirke yderligere til en mulig form for identitetskrise, hvor eliteatleten i forvejen føler sig socialt fremmedgjort i den solidariske sfære, men ligeledes ikke har mulighed for at gøre sine rettigheder gældende på holdet via den retslige sfære.

De to sfærer kan hermed siges at være med til at forme eliteatletens selvforståelse af sin egen atletiske identitet. Dette muliggør, at eliteatleten kan realisere sig selv via anerkendelse som et middel til bekræftelse af sine sportslige kompetencer, hvilket kan opretholde den atletiske identitets kognitive struktur som værende en social rolle skabt vha. følelsesmæssige sociale relationer i form af et kontinuerligt gensidigt feedback fra eliteatletens omgivelser. Måden at håndtere disse anerkendelsesformer kan muligvis foregå ved, at fysioterapeuten i sin terapeutiske rolle indtager en

strategisk tilgang til anvendelse af psykisk sparring via mentale værktøjer som led i eliteatletens mentale sundhed i løbet af rehabiliteringsforløbet.

I det foregående afsnit mht. inddragelse af psykologisk sparring stod det dog klart, at fysioterapeuterne i overensstemmelse med den teoretiske litteratur følte, at de manglede mere faglig viden på feltet. I relation til dette pointerede Kasper et muligt fagligt dilemma ift. om fysioterapeuter kan rumme flere forskellige roller i varetagelsen af behandlingen af de skadede eliteatleter vedrørende inddragelse af psykologisk sparring. Et fokus på kernekompetencen og være i stand til at kende sine faglige begrænsninger som fysioterapeut er således en problemstilling, som Bo ligeledes kunne genkende:

“Vi har haft nogle mental coaches inde og holde foredrag og bedt dem også individuelt have en mental træner, så de ligesom har nogen til at gå med den del. Fordi der er det ikke altid, man som ansat i staben helt kan varetage den rolle. Selvfølgelig prøver vi at hjælpe dem så meget som muligt, men nogle gange er det jo godt lige at snakke med nogle andre også omkring de der ting”. - Bo

Citatet pointerer dermed, at der er forskellige meninger ift. anvendelsen af den holistiske tilgang, som på sigt kan indebære, at fysioterapeuterne skal varetage flere forskellige faglige funktioner, såsom psykologisk sparring, udover den fysiologiske kompetence af skadens progression, hvorved de muligvis indtager en anden terapeutisk rolle, der kan medføre en faglig rollemæssig uklarhed ift. deres kollegaer, heriblandt mentaltrænere, omkring anvendelse af psykologisk sparring. Der kan således opstå tvivl mht. afgrænsning af fysioterapeuternes specifikke fagområde ift. andet sundhedspersonale, som netop har en bestemt uddannelsesmæssig baggrund ift. at anvende mentale værktøjer mht. fysioterapeuter. Denne problemstilling omkring rolleklarhed er ligeledes illustreret i litteraturen:

“In essence, physiotherapists’ role in psychological treatment was seen as two-fold: 1. To be aware of their own personal competencies and professional boundaries, and 2. To be able to refer an athlete on to a sport/clinical psychologist when necessary” (Arvinen-Barrow, 2010, s.63)

Det ovenstående citat betoner dermed ligeledes Bo og Kasper’s tvivl om deres arbejdsmæssige rollefordeling ift. hvordan fysioterapeuter egentlig skal inkorporere psykologisk sparring i deres behandling som led i en holistisk tilgang. Dette faglige dilemma mht. rolle uklarhed kan muligvis relateres til deres manglende teoretiske baggrund, som er belyst i ovenstående tematiske sektion 4.3. På denne baggrund er interaktionen mellem fysioterapeuten og den skadede eliteatlet stadig relativ uafklaret angående en forventningsafstemning ift. fysioterapeutens rolle i rehabiliteringsforløbet, da

majoriteten af dem pointerede en arbejdsmæssig funktion som tovholder mellem spillerne og trænerstaben, hvilket rækker udover deres normale funktion som fysioterapeut via en social indflydelse, der kan karakteriseres som en ubevidst anvendelse af psykologisk sparring vedrørende de mentale værktøjer peptalk, kommunikation, social support og målsætning. Funktionen for fysioterapeuten som tovholder og dermed et socialt omdrejningspunkt på holdet kan anskues via Honneths solidariske sfære som analytisk ramme, da det er en mulighed for den skadede eliteatlet til at bibeholde sin atletiske identitet på baggrund af fysioterapeutens stabile anerkendelse af hans bidrag til holdet, hvilket ikke kun er baseret på hans unikke bidrag via de fysiske præstationer. Eliteatletens selvforhold i form af hans selvværd kan dermed være på et stabilt følelsesmæssigt niveau under skadesforløbet, hvilket kan medvirke til, at angst, depression og stress ikke får overtaget under et langvarigt rehabiliteringsforløb væk fra holdkonteksten. Fysioterapeuten har dermed en rolle, der kan understøtte eliteatletens selvforståelse af sin atletiske identitet som stadigvæk værende en bidragsyder til holdets værdier og målsætninger på trods af de svære forudsætninger under skaden. Fysioterapeuten har dermed en betydningsfuld social funktion ift. at hjælpe atleten med at blive anerkendt ift. sin nye position på holdet på baggrund af sit skadesforløb. Dette indebærer, at fysioterapeuten er bevidst omkring de vanskeligheder, som eliteatleten møder i sin holdkontekst i løbet af rehabiliteringsforløbet og tilrettelægger nogle konkrete rammer for eliteatleten, så han har de optimale betingelser for at bevare sin unikke rolle. Denne socialt bredtfavnende rolle kan dog ligeledes føre til et fagligt rollemæssigt dilemma, som Kasper giver udtryk for i det følgende citat:

“Hvis jeg skal rumme at være mentaltræner og også være fysioterapeut, så tror jeg også nogle gange de, spillerne, ville sidde og tænke ”hmm... hvad er du egentligt i det her? Hvad er det egentligt, du skal med mig?”. Der tror jeg egentligt, man når længere ved at deles om det, så man bliver lidt tværfaglig”. - Kasper

Citatet fremhæver her fysioterapeutens bekymring for de mange faglige områder, der hører til den moderne fysioterapeut, som indbefatter at kunne håndtere både den naturvidenskabelig del og den psykologiske del i ens behandlingspraksis (Wadey et al. 2011; Arvinen-Barrow et al. 2014). Således indtager fysioterapeuterne en bredt funderet, men relativ udefinerbar rolle i den fysioterapeutiske praksis for spillerne, ift. hvorledes de kan hjælpe eliteatleten på forskellige fagområder. Det kan derfor være vigtigt for fysioterapeuten at udtrykke sin rolle overfor spilleren, således at der ikke kan forekomme tvivl. Fysioterapeutens rolle i forhold til den psykologiske del indebærer bl.a. en vis forståelse for eliteatletens psykologiske respons og ikke mindst en villighed og interesse i at have et positivt mindset som behandler under skadesforløbet. Fysioterapeuten kan således forsøge at gøre

brug af en vedvarende opmærksomhed i form af anerkendelse under skadesforløbet rettet imod eliteatletens selvforståelse af sine kompetencer på baggrund af hans tidligere præstationer og deraf unikke bidrag til holdet, hvilket kan relateres til Axel Honneths anerkendelsesteori. Derved kan fysioterapeuten udover den naturvidenskabelige tilgang ligeledes have som prioritering at sikre eliteatletens mentale sundhed via en kontinuerlig grad af villighed til at anerkende eliteatleten i hans aktuelle skadessituation, hvorved eliteatletens atletiske identitet har mulighed for følelsesmæssig stabilitet under rehabiliteringsforløbet, hvilket kommer til udtryk her:

“The majority of sports physiotherapists understand that athletes are likely to have psychologically responses to an injury and appeared to show willingness and interest to address those responses during rehabilitation” (Annear et al. 2019, s. 102)

Citatet giver et indtryk af, at fysioterapeuten har en klar forståelse for vigtigheden af psykologisk sparring via et positivt mindset. Heraf kan der argumenteres for, at hvis fysioterapeuten skal hjælpe med det psykologiske respons på en skade, er det herved vigtigt, at han indtager forskellige roller, som f.eks. den hvor spilleren kan snakke ud omkring eventuelle frustrationer over en skade. Denne rolle giver fysioterapeuten en unik social indsigt i spillernes trivsel og heraf også holddynamikken. Psykologisk sparring kan forekomme kompleks og herved være svær at tilgå for fysioterapeuten. Derfor sås det også, at fysioterapeuterne udtrykte en bekymring ved deres skiftende rolle som terapeuter for både det mentale og det fysiologiske aspekt. Derudover sås der en tvetydig stillingtagen blandt fysioterapeuterne ift. at kende deres faglige begrænsninger ift. det mentale aspekt. Det må derfor stå klart, at visse områder i den psykologiske praksis er for fagligt komplekse ift. fysioterapeutens teoretiske baggrund og erfaringer (Annear et al. 2019; Driver et al. 2017). Det er heraf nævneværdigt, at alle fysioterapeuterne gav udtryk for en forståelse for deres faglige begrænsninger på det mentale aspekt, hvilket litteraturen ligeledes bekræfter:

“In particular physiotherapists felt that recognizing the importance of psychological rehabilitation was important, and that role clarity in relation to knowing one's own competencies and being able to refer on were reported as essential qualities for physiotherapists” (Arvinen-Barrow. 2010, s.63)

Citatet er således i overensstemmelse med fysioterapeuternes forståelse for vigtigheden af inddragelsen af psykologisk sparring, og hvorledes de kan genkende deres fagfelts begrænsninger. Derudover gjorde Kasper det klart at via hans rolle som fysioterapeut, indtog han en speciel position via den fysiske kontakt mellem ham og eliteatleterne, som den eksterne hjælp i form af mentaltrænerne ikke på samme måde kan bringe i spil. Den fysiske berøring, som er en stor del af

fysioterapeutens værktøj, har således ikke kun en fysiologisk effekt, men også en mental effekt i form af, at berøringer kan være med til at åbne op for en eventuel samtale for skadede eliteatleter, der ikke på samme måde ville åbne sig op i en samtale ansigt til ansigt hos en mentaltræner.

Dette tema har dermed haft en understøttende funktion ift. at klarlægge konteksten omkring fysioterapeutens roller ift. vigtigheden af en forståelse for kompleksiteten af varetagelsen af de mange roller, der ligger i den arbejdsmæssige funktion som værende fysioterapeut på eliteniveau. Dette indebærer bl.a. Axel Honneths anerkendelsesteori, hvor anerkendelse af den skadede eliteatlets nuværende situation er centralt for fysioterapeutens sociale relation med denne. Dermed kan eliteatleten bibeholde sin mentale motivation via et godt selvforhold til sin identitetsmæssige udvikling af sin atletiske identitet via selvværd og selvrespekt på baggrund af den solidariske og retslige sfære.

Denne faglige indsigt er essentiel ift. optimeringen af den kliniske praksis, da interviewene gav et indblik i fysioterapeuternes roller som værende relativt bredt funderet med en vis tvetydighed omkring deres rolle ift. den psykologisk sparring med skadede eliteatleter, hvilket kan skabe tvivl omkring en faglig rollemæssig klarhed.

6 Konklusion

Dette casestudie har haft fokus på, hvorvidt psykologiske problemstillinger vedrørende mental sundhed ved eliteatleternes genoptræning er en væsentlig del af rehabiliteringsprocessen for en eliteatlets tilbagevenden til sin sportsgren. I denne henseende kan idrætsskader have en stor indflydelse på den mentale sundhed hos særligt eliteatleten i form af psykiske vanskeligheder i et behandlingsforløb, hvor den atletiske identitet, på baggrund af det gensidige afhængighedsforhold til de fysiske præstationer og videreudviklingen af denne identitet, således er sårbar under skadesforløbet, da eliteatleten ikke har mulighed for at præstere. Af denne årsag er det vigtigt, at den enkelte fysioterapeut besidder faglige egenskaber ift. psykologisk sparring, der kan være med til at indgå i den psykologiske del af klinisk praksis. Heraf har dette projekt udformet følgende problemformulering:

“Hvordan arbejder fysioterapeuter med psykologisk sparring i forhold til skadede eliteatleter og hvorledes kan det optimeres i den kliniske praksis?”

Ift. en besvarelse af problemformuleringen havde det første tematiske diskussionsafsnit fokus på fysioterapeutens opmærksomhed på skadens indvirkning på eliteatletens mentale sundhed. Axel Honneths anerkendelsesteori blev brugt som analytisk værktøj ved at undersøge, hvordan fysioterapeutens anvendelse af den solidariske og retslige sfære kom i spil med arbejdet med eliteatleterne. I forhold til en bevarelse af eliteatletens sportslige identitetsdannelse sås det i den indhentede empiriske data, at majoriteten af fysioterapeuterne ubevidst handlede i overensstemmelse med Honneths forståelse af både den solidariske og retslige sfære for på denne måde at sikre en stabil identitetsmæssig udvikling i eliteatletens rehabiliteringsforløb. Flere af fysioterapeuterne gav udtryk for, at de ift. den solidariske sfære aktivt forsøgte at undgå marginalisering af den skadede eliteatlet i deres respektive holdkontekst. Denne adfærd sås derudover ligeledes ift. den retslige sfære, hvor flere fysioterapeuter pointerede, at en aktiv handlen blev iværksat for at sikre, at de skadede eliteatleter blev hørt ift. deres erfaringer og meninger om bl.a. råd om taktiske dispositioner og social dynamik på holdet. På denne måde var risikoen for en identitetskrise som resultat af manglende inklusion og mulighed for at give sin mening til kende på holdet aktivt, men ubevidst, minimeret af størstedelen af fysioterapeuternes behandlingspraksis.

Det andet tematiske diskussionsafsnit diskuterede fysioterapeuternes brug af psykologiske værktøjer under et rehabiliteringsforløb. Størstedelen af fysioterapeuterne tilkendegav et manglende kendskab til psykologiske værktøjer og begrundede heraf, at deres psykologiske behandling primært blev lavet

på baggrund af personlig intuition og erfaringer i stedet for en målbevidst strategisk anvendelse af mentale værktøjer på baggrund af deres uddannelse.

Heraf blev det tilkendegivet, at der er brug for optimering i den kliniske praksis ift. psykologiske værktøjer. Fysioterapeuternes begrænsede kendskab til psykologiske værktøjer kunne indikere eventuelle mangler ved fysioterapeutuddannelsen ift. at forstå og inddrage psykologisk sparring. I empirien fandt dette casestudie brugen af social support fra fysioterapeuternes side som værende et vigtigt psykologisk værktøj ift. at bevare den skadede eliteatlets atletiske identitet på baggrund af Honneths anerkendelsesteori omkring det enkelte individs stabile selvudvikling via fysioterapeutens positive anerkendelsesforventninger i form af social support. Derved kan eliteatletens sociale relationer til holdfællesskabet opretholdes og en mulig identitetskrise kan undgås.

Det tredje tematiske diskussionsafsnit omhandlede, hvorledes fysioterapeutens rolle giver mulighed for udformningen af den psykologiske sparring i løbet af de skadede eliteatleters rehabiliteringsforløb. Majoriteten af fysioterapeuterne fremhævede her, at de havde en rollemæssig funktion som socialt bindeled mellem spillere og trænerstaben. Dette har relation til Honneths anerkendelsesteori ift. den solidariske sfære, hvor fysioterapeuten indtager en vigtig terapeutisk stillingtagen på baggrund af sin rolle som socialt bindeled via hans dybe indsigt i holddynamikken, hvor han medvirker til en opretholdelse af eliteatletens atletiske identitet via støtte til eliteatletens tilhørsforhold til holdkonteksten på trods af de psykiske konsekvenser af skaden. Dette nærhedsforhold til eliteatleten blev ligeledes fundet at have relation til den retslige sfære, da fysioterapeuten som led i sit nærhedsforhold til eliteatleten har mulighed for en fortrolig indsigt i eliteatletens oplevelse af bl.a. sine rettigheder ift. at ytre sig på holdmøder. Fysioterapeutens opmærksomhed på hans rolle ift. vedvarende at kunne sikre en integration af den enkelte skadede spiller på holdet via bl.a. et tæt nærhedsforhold på baggrund af en social værdsættende rolle under skadesforløbet er heraf vigtigt, at fysioterapeuten er bevidst om. På denne måde kan fysioterapeuter arbejde med skadede eliteatleter ved at etablere sig som social tovholder mellem de skadede eliteatleter og trænerstaben og via et terapeutisk nærhedsforhold i form af forskellige faglige roller såsom fysisk behandler, mental coach og socialt bindeled.

Via de tre tematiske diskussionsafsnit, har dette casestudie haft en intention om at besvare problemformuleringen på fyldestgørende vis via en teoretisk og empirisk indsigt i fysioterapeuternes forståelse for de gældende mentale værktøjers rolle i den psykologiske sparring med skadede eliteatleter ift. implementering og optimering af den kliniske praksis. På baggrund af diskussionen af

den tematiske analyse har casestudiet forsøgt at udarbejde nogle mulige anbefalinger, der tager højde for eliteatleters mentale tilstand mht. optimering af den kliniske praksis for eliteatleter via primært den retslige og den solidariske sfære i Axel Honneths anerkendelsesteori:

1. Aktiv sikring af eliteatletens deltagelse ved holdmøder.
2. Makkerbaseret vidensdeling blandt de skadede og ikke-skadede spillere på holdet.
3. Genoptræning vha. interpersonelle interaktioner med holdet.
4. Social support til skadede eliteatleter via inddragelse af ikke-skadede spillere.

Disse ovenstående anbefalinger, som uddybes i afsnit 7, baseret på den empiriske dataanalyse i kombination med udvalgte sfærer fra Honneths anerkendelsesteori som analytisk ramme, kan således anvendes til at videregive kendskab til mulige problemstillinger omkring anerkendelsens betydning for eliteatletens mentale sundhed i form af en minimering af en mulig identitetskrise for eliteatletens atletiske identitet i et rehabiliteringsforløb. Her kan fysioterapeuten indtage en aktiv behandlingsmæssig rolle via inddragelse af disse konkrete anbefalinger og dermed sandsynliggøre en opretholdelse af de to selvforhold, selvrespekt og selvværd. Disse kan være med til at sikre den skadede eliteatlets atletiske identitet i form af den nødvendige anerkendelse af hans ændrede position på holdet for at sikre et godt forhold til sig selv via en sund atletisk identitet baseret på Honneths tanker om det enkelte individs stabile selvudvikling.

7 anbefalinger

På baggrund af de tre foregående tematiske diskussionsafsnit stod det klart, at fysioterapeuterne er opmærksomme på kompleksiteten af deres arbejdsmæssige rollefordeling, samt anerkender vigtigheden af den mentale sundhed for eliteatletens progression i et rehabiliteringsforløb i form af en tilsyneladende ubevidst anvendelse af mentale værktøjer, såsom peptalk, kommunikationsstil, målsætning og social support, men mangler mere fagligt kendskab til den teoretiske litteratur ift. at bruge disse på et mere overordnet strategisk plan.

Denne undersøgelse indikerede desuden, at Axel Honneth's anerkendelsesteori som analytisk værktøj kan anvendes til at optimere den kliniske praksis ift. at sikre implementering af psykologisk sparring på baggrund af fire anbefalinger. Disse er blevet udformet til at sikre, at den enkelte skadede eliteatlet opretholder sin individuelle selvrespekt og selvværd via den solidariske og den retslige sfære. Anbefalingerne kan på denne måde sikre et fundament for, at eliteatleten kan bevare sin atletiske identitet via en anerkendelse af sin nye position fra holdkammeraterne og trænerstaben, så atleten kan have en kontinuerlig skabelse af de to former for selvforhold, hvilket er selvværd og selvrespekt mht. anerkendelse af hans unikke fysiske præstationer på holdet i en given sportslig kontekst. Dette kan lede til en stabil identitetsmæssig udvikling på baggrund af Honneths anerkendelsesteori (Laumann Jørgensen, 2018). De følgende anbefalinger vil på denne baggrund argumentere for, hvorledes den retslige og den solidariske sfære kan bibeholde selvrespekt og selvværd hos den skadede eliteatlet.

7.1 Den retslige sfære som psykologisk værktøj:

Fysioterapeutens rolle under et rehabiliteringsforløb er herved at forsøge at hjælpe en eliteatlet til at bevare en funktionsdygtig rolle, som kan sikre eliteatletens værdi for holdet og således bevare sin sociale status i form af gensidig social anerkendelse fra sine medspillere på trods af den aktuelle situation med en skade. I rehabiliteringsforløbet skal der være fokus på, at en skadet spiller skal indgå med de samme forudsætninger som ikke skadede spillere for at bidrage til holdet både på et taktisk, spillemæssigt og socialt plan ved holdmøder ved at bidrage med sin personlige viden og erfaringer og herved sikre, at den enkelte eliteatlet føler sig moralsk kompetent ift. at have stemmeret på holdet. Dette kan konkret foregå via den første anbefaling, *aktiv sikring af eliteatletens deltagelse ved holdmøder*, hvor fysioterapeuten, samt trænerstaben skal opnå enighed mht. at sikre eliteatleten en mulighed for at tilkendegive sin mening vedrørende både taktiske og sociale emner in plenum på holdet til trods for hans skadessituation. Fysioterapeuten skal således aktivt tage del i, at eliteatleten

er til stede ved holdmøderne via bl.a. nogle klare råd omkring nytteværdien for eliteatleten i at være repræsentativ til events af både taktisk og social karakter for at sikre sin tilknytning til fællesskabet. På denne måde er eliteatletens selvrespekt bibeholdt, da en mindre betydningsfuld social funktion angående samarbejdsrelationer til bl.a. træning kan resultere i en mindre grad af selvrespekt for eliteatleten via en manglende følelse af moralsk kompetence, mht. at eliteatleten skal være i stand til at kunne indgå på lige fod med sine medspillere ift. deltagelse i et taktisk og fysisk perspektiv. Dermed bidrager eliteatleten ift. den retslige sfære med et anderledes unikt bidrag end den fysiske præstation på baggrund af både sine spillemæssige erfaringer og sin taktiske forståelse, hvilket stadig kan komme holdet til gode på holdmøderne på trods af eliteatletens skadesperiode.

Den næste anbefaling, *makkerbaseret vidensdeling blandt de skadede og ikke-skadede spillere på holdet*, omhandler en form for makkerbaseret vidensdeling på baggrund af fysioterapeutens og trænerstabens faglige beslutninger. Dvs. at fysioterapeuten konkret skal hjælpe med at inkorporere en form for makkerbaseret samarbejde mellem den skadede eliteatlet og hans substitut, hvorved de har mulighed for at dele spillemæssig og taktisk erfaring på denne position på holdet. Derved bibeholdes eliteatletens tilknytning til holdet som et fuldgældigt medlem af holdet via værdifuld vidensdeling af spillemæssig karakter. Således kan eliteatletens selvrespekt opretholdes via denne atypiske samarbejdsrelation på baggrund af makkerskab blandt spillerne i både i et taktisk og fysisk perspektiv.

7.2 Den solidariske sfære som psykologisk værktøj:

Den solidariske sfære omhandler, som tidligere nævnt, at den marginaliserede position via mindre anerkendelse på holdet kan påvirke eliteatletens psykiske udvikling i løbet af skadesforløbet, hvilket derved er noget fysioterapeuten skal tage stilling til for at sikre en stabil tilknytning af eliteatleten til fællesskabet på holdet (Honneth, 2003; Andersen, 2015; Crossman, 1997).

Den tredje anbefaling drejer sig om, at i rehabiliteringsforløbet skal der være fokus på genoptræning vha. interpersonelle interaktioner med holdkammeraterne, der gør eliteatleten til en del af holdet via fysioterapeutens støtte med input, der bidrager til samarbejdsrelationerne. Konkretiseret omhandler dette en målsætning fra fysioterapeutens side om at kunne prioritere den skadede eliteatlets skemamæssige dagligdag ift. de ikke-skadede spilleres træningsskema. Dvs. at de samme holdmæssige rutiner er opretholdt for eliteatleten uanset hans aktuelle skade, hvorved han kan indgå på fast daglig basis i hans holdkammeraters hverdag med træning. Derved kan eliteatleten få en vigtig oplevelse af at få sine sociale relationer med holdet opretholdt, hvorved eliteatletens selvværd kan bevares. Den fjerde anbefaling, *social support til skadede eliteatleter via inddragelse af ikke-skadede*

spillere, er centreret omkring social support, hvor fysioterapeuten anvender medspillere fra holdkonteksten som et psykologisk værktøj, hvorved en vis social support til eliteatleten er i spil. Konkretiseret finder dette sted ved, at fysioterapeuten beder ikke-skadede medspillere om at kontakte deres skadede holdkammerater for at sikre et vist niveau af holdmæssig socialisering i forskellige sammenhænge både på klubbasis og privat. Således kan eliteatleten få mulighed for at bevare sine sociale relationer med sine holdkammerater og bibeholde sit selvværd og undgå en gradvis marginalisering af eliteatleten, da hans skadesforløb kan medføre en fremmedgørelse på holdet via en mindre integration, da eliteatleten ikke kan give et unikt bidrag i form af en fysisk præstation til holdet mere. Her er det til gengæld vigtigt, at fysioterapeuten er bevidst om, at den skadede eliteatlets tilstedeværelse ligeledes har en indflydelse på de aktuelle strukturelle koblinger i form af de sociale relationer mellem eliteatleten og de andre spillere, hvilket lægger fundamentet for teamstrukturen (Bertelsen et al. 2005). Eliteatletens manglende tilstedeværelse pga. en skade kan således ændre på holddynamikken via de fælles gældende indbyrdes forståelser blandt spillerne, da den skadede eliteatlet udover sin unikke fysiske præstation ligeledes bidrager med en unik social indflydelse via en gensidig påvirkning af de andre spillere, hvorved der skabes en speciel form for samhandling blandt spillerne på holdet via en social formning af hinanden. Dette omhandler bl.a. enighed angående hvilke målrettede handlinger holdet skal stræbe om i fællesskab. Den skadede eliteatlet har på denne baggrund stadigvæk mulighed for at påvirke relationerne i det samlede team positivt via sin tilstedeværelse tilrettelagt via social support af fysioterapeuten, som kan bidrage med en positiv social strukturel kobling. Et muligt fravær kan påvirke hold dynamikken på en negativ facon, da der skal etableres en genforhandling af de strukturelle koblinger, hvorved holdets sociale struktur ikke besidder et nær så effektivt samspil blandt spillerne (Bertelsen et. 2005).

8 Perspektivering

En videreudvikling af dette casestudie kunne være at udforme et spørgeskema til eliteatleter konstrueret på baggrund af forskellige citater fra de interviewede fysioterapeuter. Spørgeskemaet kunne eksempelvis bruges til at undersøge, hvorledes eliteatleterne oplever fysioterapeutens brug af mentale værktøjer mht. psykologisk sparring i deres kliniske praksis. Dette ville muligvis kunne medvirke til at validere dette projekt i en højere grad på baggrund af et dybere indblik i fysioterapeuternes brug af psykologisk sparring og heraf hvordan denne sparring opleves af deres behandlingsmodpol, eliteatleterne. Derudover ville spørgeskemaet ligeledes kunne bruges til at give et perspektiv på spillernes syn på casestudiets anbefalinger, bl.a. om spillerne finder anbefalingerne relevante, samt undersøge hvilke andre mulige anbefalinger spillerne selv mener, kunne være brugbare for en fysioterapeut i deres terapeutiske tilgang til psykologisk sparring med elitespillere.

Herudover ville det være interessant at give dette studies anbefalinger videre til en række fysioterapeuter med behandlingserfaring med eliteatleter, der således efter klinisk brug af dette casestudies anbefalinger i 6 måneder vha. interview skulle respondere på deres oplevelse af disse anbefalinger ift. eliteatleternes mentale sundhed vedrørende bl.a. betydningen af selvrespekt og selvværd i relation til eliteatletens identitetsmæssige udvikling angående sin atletiske identitet i rehabiliteringsforløb.

Endvidere var der overordnet en overensstemmende sammenhæng mellem dette casestudies analytiske fund og den anvendte teoretiske litteraturs beskrivelser af en til dels mangelfuld prioritering af faglige kompetencer på grunduddannelsen til fysioterapeut ift. læring om psykologiske problemstillinger, såsom anvendeligheden af mentale værktøjer og de psykologiske konsekvenser af en skade for en eliteatlet. Dette casestudie kan således sættes i perspektiv til fysioterapeuternes uddannelsesmæssige baggrund via de samstemmende indikationer med litteraturen omkring relevansen af mentale værktøjer og anerkendelsesteori til at give indsigt i at analysere og identificere på basis af de givne sfærens selvforhold, selvrespekt og selvværd, hvorledes der muligvis er en identitetsmæssig konsekvens for en atletisk identitet af at blive marginaliseret i en holdkontekst eller oplevelsen af at få sin tilkendegivne mening ignoreret af medspillere og trænerstab ift. eksempelvis taktiske dispositioner på holdmøder. En tilegnelse af mere faglig viden om disse emner som supplement til undervisningen på grunduddannelsen til fysioterapeut kan forebygge og stimulere eliteatleters motivation til at gennemføre et rehabiliteringsforløb. De forskellige anbefalinger fra casestudiet er desuden med til at give nogle konkrete og praksisbaserede forslag i den daglige træning

mht., hvordan fysioterapeuten via en kontinuerlig anerkendende behandlingsmæssig adfærd kan medvirke til at sikre en opretholdelse af eliteatletens egen opfattelse af sin identitetsmæssige position på holdet via inddragelse af den retslige og solidariske sfære, selvom en spiller bliver skadet.

Yderligere må dette casestudie anses som værende specielt relevant for studerende med ambitioner om fysioterapeutisk behandlingspraksis med et fokus på rehabiliteringsforløb for skadede eliteatleter, så de kan opnå en bedre forståelse for den psykologiske praksis i en holistisk tilgang i skadesforløbet. Den empiriske dataanalyse kan således være til gavn i denne henseende ift. at belyse betydningen af mental sundhed under et skadesforløb som værende eliteatletens tilstand af meningsfyldt social trivsel via sine tilgængelige psykologiske ressourcer anvendt i et sportsligt fællesskab. En indsigt i integrering af psykologisk sparring i deres praksis kan således bidrage til, at fysioterapeuter på et strategisk behandlingsplan i samarbejde med andre fagpersoner (mentaltrænere, psykologer, trænerstab) kan minimere sandsynligheden for en mulig identitetskrise i den skadede eliteatlets atletiske identitet.

9 Litteraturliste

- AAEN, S., 2006. *Trivsel, sundhed og sundhedsvaner blandt 16-20-årige i Danmark*. Sundhedsstyrelsen.
- ANDERSEN, S.A., 2007. *Kritisk realisme som perspektiv i socialt arbejde*. Den sociale højskole i Århus.
- ANDERSEN, W., 2015. Love, Rights, and Solidarity: Sports' Potential for Recognition. *Physical culture and sport studies and research*, 68(1), pp. 23-33.
- ANDERSON, J.H. and HONNETH, A., 2005. Autonomy, vulnerability, recognition, and justice.
- ANNEAR, A., SOLE, G. and DEVAN, H., 2019. What are the current practices of sports physiotherapists in integrating psychological strategies during athletes' return-to-play rehabilitation? Mixed methods systematic review. *Physical therapy in sport*, 38, pp. 96-105.
- ARVINEN-BARROW, M., MASSEY, W.V. and HEMMING, B., 2014. Role of sport medicine professionals in addressing psychosocial aspects of sport-injury rehabilitation: professional athletes' views. *Journal of athletic training; J Athl Train*, 49(6), pp. 764-772.
- ARVINEN-BARROW, M., PENNY, G., HEMMING, B. and CORR, S., 2010. UK chartered physiotherapists' personal experiences in using psychological interventions with injured athletes: An interpretative phenomenological analysis. *Psychology of Sport and Exercise*, 11(1), pp. 58-66.
- HONNETH, A., 2003. *Behov for anerkendelse*. Hans Reitzels Forlag.
- BERTELSEN, M. and EJLERSEN, S., 2005. Teamudvikling i relationen. *Team-Udvikling og Læring*. Virum: Dansk Psykologisk Forlag, .
- BOOLSEN, M.W., 2017. *Kvalitative analyser: At finde årsager og sammenhænge*. Hans Reitzels Forlag.
- BRAUN, V. and CLARKE, V., 2006. Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology*, 3(2), pp. 77-101.
- BREWER, B.W., 2010. The role of psychological factors in sport injury rehabilitation outcomes. *International review of sport and exercise psychology*, 3(1), pp. 40-61.
- BREWER, B.W., 1993. Self-Identity and Specific Vulnerability to Depressed Mood. *Journal of personality; J Pers*, 61(3), pp. 343-364.
- BREWER, B.W., SELBY, C.L., UNDER, D.E. and PETTTPAS, A.J., 1999. Distancing oneself from a poor season: Divestment of athletic identity. *Journal of personal and interpersonal loss*, 4(2), pp. 149-162.
- BRINKMANN, S. and TANGGAARD, L., 2010. *Kvalitative metoder: en grundbog*. Hans Reitzels Forlag.
- BRYMAN, A., 2008. *Social research methods*. Oxford university press.
- BUCH-HANSEN, H. and NIELSEN, P., 2005. *Kritisk realisme*. Roskilde Universitetsforlag.
- COVASSIN, T., BEIDLER, E., OSTROWSKI, J. and WALLACE, J., 2015. Psychosocial aspects of rehabilitation in sports. *Clinics in sports medicine*, 34(2), pp. 199-212.

CROSSMAN, J., 1997. Psychological rehabilitation from sports injuries. *Sports medicine*, 23(5), pp. 333-339.

DAMSGAARD, J.B., NORLYK, A., JØRGENSEN, L.B. and BIRKELUND, R., 2016. Back pain—a feeling of being mistrusted and lack of recognition: a qualitative study. *International Journal of Orthopaedic and Trauma Nursing*, 21, pp. 11-20.

DRIVER, C., KEAN, B., OPRESCU, F. and LOVELL, G.P., 2017. Knowledge, behaviors, attitudes and beliefs of physiotherapists towards the use of psychological interventions in physiotherapy practice: a systematic review. *Disability and rehabilitation*, 39(22), pp. 2237-2249.

EDISON, B.R., CHRISTINO, M.A. and RIZZONE, K.H., 2021. Athletic Identity in Youth Athletes: A Systematic Review of the Literature. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(14), pp. 7331.

ENGEL, G.L., 1977. The need for a new medical model: a challenge for biomedicine. *Science*, 196(4286), pp. 129-136.

FRASER, L., FOGARTY, G. and ALBION, M., 2008. Is there a basis for the notion of athletic identity? 2008, *Australian Psychological Society Ltd*.

FUGLSANG, L., OLSEN, P.B. and RASBORG, K., 2004. Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne. *På tværs af fagkulturer og paradigmer*, 2.

GERRING, J., 2004. What is a case study and what is it good for? *American political science review*, 98(2), pp. 341-354.

GUSTAFSSON, J., 2017. Single case studies vs. multiple case studies: A comparative study.

HAMSON-UTLEY, J., MARTIN, S. and WALTERS, J., 2008. Athletic trainers' and physical therapists' perceptions of the effectiveness of psychological skills within sport injury rehabilitation programs. *Journal of athletic training; J Athl Train*, 43(3), pp. 258-264.

HARBOE, T., 2006. *Indføring i samfundsvidenskabelig metode*. 4 edn. Frederiksberg: Samfundslitteratur.

HARDING, V. and WILLIAMS, A.C., 1995a. Applying psychology to enhance physiotherapy outcome. *Physiotherapy Theory and Practice*, 11(3), pp. 129-132.

HARDING, V. and WILLIAMS, A.C., 1995b. Applying Psychology to Enhance Physiotherapy Outcome. *Physiotherapy theory and practice*, 11(3), pp. 129-132.

HASSMÉN, N., PLATE, J. and HASSMÉN, P., 2003. *Idrottspsykologi*. København: Frydenlund.

HEANEY, C., 2006. Physiotherapists' perceptions of sport psychology intervention in professional soccer. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 4(1), pp. 73-86.

HEANEY, C.A., WALKER, N.C., GREEN, A.J.K. and ROSTRON, C.L., 2014. Sport psychology education for sport injury rehabilitation professionals: A systematic review. *Physical therapy in sport*, 16(1), pp. 72-79.

HEANEY, C.A., WALKER, N.C., GREEN, A.J. and ROSTRON, C.L., 2015. Sport psychology education for sport injury rehabilitation professionals: a systematic review. *Physical therapy in sport*, 16(1), pp. 72-79.

HEMMINGS, B. and POVEY, L., 2002. Views of chartered physiotherapists on the psychological content of their practice: a preliminary study in the United Kingdom. *British journal of sports medicine*, 36(1), pp. 61-64.

HONNETH, A., 2006. *Kamp om anerkendelse* (1. udgave). København: Hans Reitzels forlag, .

HSU, C., MEIERBACHTOL, A., GEORGE, S.Z. and CHMIELEWSKI, T.L., 2017. Fear of Reinjury in Athletes. *Sports health*, 9(2), pp. 162-167.

Højberg, H. (2018). Hermeneutik i: FUGLSANG, L., BITSCH, P., RASBORG, K., (Red) (2018). *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne, på tværs af fagkulturer og paradigmer*. Eds. 3.udg. Samfundslitteratur.

INGEMANN, J.H., 2017. *Videnskabsteori: for økonomi, politik og forvaltning*. Samfundslitteratur.

JANGHORBAN, R., ROUDSARI, R.L. and TAGHIPOUR, A., 2014. Skype interviewing: The new generation of online synchronous interview in qualitative research. *International journal of qualitative studies on health and well-being*, 9(1), pp. 241-252.

JESPERSEN, J. (2018). Kritisk Realisme - Teori og Praksis i: FUGLSANG, L., BITSCH, P., RASBORG, K., (Red) (2018). *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne, på tværs af fagkulturer og paradigmer*. Eds. 3.udg. Samfundslitteratur.

JØRGENSEN, S.L., 2018. *Axel Honneth*. Djøf.

JUUL, S. and PEDERSEN, K.B., 2012. *Samfundsvidenskabernes videnskabsteori: En indføring*. Hans Reitzels Forlag.

JUSTESEN, L., & Mik-Meyer, N. (2010). *Kvalitative metoder: i organisations- og ledelsesstudier* (1 udgave 1). Hans Reitzels Forlag.

KNUTH, A., STEWART, L.R., BRENT, C. and SALERNO, R., 2018. Psychological aspects of rehabilitation as perceived by physical therapists. *J.Phys.Fitness Med.Treat.Sports*, 2(1), pp. 1-8.

KOESLING, D. and BOZZARO, C., 2021. Chronic pain patients' need for recognition and their current struggle. *Medicine, Health Care and Philosophy*, , pp. 1-10.

KVALE, S. and BRINKMANN, S., 2009. *Interview: introduktion til et håndværk*. Hans Reitzels Forlag.

LAFFERTY, M.E., KENYON, R. and WRIGHT, C.J., 2008a. Club-based and non-club-based physiotherapists' views on the psychological content of their practice when treating sports injuries. *Research in Sports Medicine*, 16(4), pp. 295-306.

LAFFERTY, M.E., KENYON, R. and WRIGHT, C.J., 2008b. Club-based and non-club-based physiotherapists' views on the psychological content of their practice when treating sports injuries. *Research in Sports Medicine*, 16(4), pp. 295-306.

LARSEN, K.K., 2018. *Den Anerkendende Idrætsforening*. Det sundhedsvidenskabelige fakultet Institut for Medicin og Sundhedsteknologi, Center for Sansemotorisk interaktion.

- LEARY, M.R., TAMBOR, E.S., TERDAL, S.K. and DOWNS, D.L., 1995. Self-esteem as an interpersonal monitor: The sociometer hypothesis. *Journal of personality and social psychology*, 68(3), pp. 518.
- LICHTENSTEIN, M.B., 2017. Idrætsskader og psykiske problemer. *Best Practice-Psykiatri, Neurologi & Multipel sklerose*, 12, , pp. 16-17.
- LOGAN, M., Watts, M., Owen, J., & Myers, P. (2009). Meniscal repair in the elite athlete: results of 45 repairs with a minimum 5-year follow-up. *The American journal of sports medicine*, 37(6), 1131-1134.
- LYSTBAEK TANG, C., 2011. Trivsel på arbejdspladsen: En begrebslig og etisk afklaring. , pp. 18.
- LYUBOMIRSKY, S., TKACH, C. and DIMATTEO, M.R., 2005. What are the differences between happiness and self-esteem. *Social Indicators Research*, 78(3), pp. 363-404.
- MASLOW, A.H., 1981. *Motivation and personality*. Prabhat Prakashan.
- NEWTON, J., GILL, D. and REIFSTECK, E., 2020. Athletic Identity: Complexity of the “Iceberg”. *Journal of Athlete Development and Experience*, 2(2),.
- NYGAARD, C., 2005. *Samfundsvidenskabelige analysemetoder*. Samfundslitteratur.
- OPSTRUP JENSEN, H., 2019-last update, Fysioterapi til patienter indlagt til rehabilitering på M3, Hobro Sygehus. Available: <https://pri.m.dk/Sider/29762.aspx> [13/09/21, .
- OLSEN, H. (2002). Kvalitative analysestrategier og kvalitetssikring: Tværgående tendenser i engelsksproget og skandinavisk kvalitativ metodelitteratur sammenholdt med Steinar Kvaales InterView. *Socialforskningsinstituttet*, 26(16-18).
- OLSEN, H. (2003). Kvalitative analyser og kvalitetssikring: Tendenser i engelsksproget og skandinavisk metodelitteratur. *Swedish Sociological Association*, 40(1), 68–103.
- PODLOG, L., PhD, HEIL, J., DA and SCHULTE, S., PhD, 2014. Psychosocial Factors in Sports Injury Rehabilitation and Return to Play. *Physical medicine and rehabilitation clinics of North America*, 25(4), pp. 915-930.
- RAMIAN, K., 2012. *Casestudiet i praksis*. Gyldendal.
- RETSINFORMATION, 2016. *Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i fysioterapi*.
- SALMONS, J., 2014. *Qualitative online interviews: Strategies, design, and skills*. Sage Publications.
- SANTI, G. and PIETRANTONI, L., 2013. Psychology of sport injury rehabilitation: a review of models and interventions. *Journal of Human Sport and Exercise*, 8(4), pp. 1029-1044.
- SMITH, A.M., 1996. Psychological impact of injuries in athletes. *Sports medicine (Auckland)*, 22(6), pp. 391-405.

- SMITH, J.A., 2007. Hermeneutics, human sciences and health: Linking theory and practice. *International Journal of Qualitative Studies on health and Well-being*, 2(1), pp. 3-11.
- SONNE-RAGANS, V., 2019. *Anvendt videnskabsteori*. Samfundslitteratur.
- SPARKES, A.C., 1998. Athletic Identity: An Achilles' Heel to the Survival of Self. *Qualitative health research*, 8(5), pp. 644-664.
- SUNDHEDSSTYRELSEN, 2012. *Forebyggelsespakke - Mental sundhed*.
- SUNDHEDSSTYRELSEN, 2019 - last update, Mental sundhed. Available: <https://www.sst.dk/da/Viden/Mental-sundhed> [15/09/21, .
- THISTED, J., 2018. *Forskningsmetode i praksis: Projektorienteret videnskabsteori og forskningsmetodik*. 2 edn. Kbh: Munksgaard.
- UDDANNELSES- OG FORSKNINGSMINISTERIET, 2016-last update, Bekendtgørelse om fysioterapeutuddannelsen. Available: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2016/503> [7/12/21, .
- WADEY, R. and EVANS, L., 2011. *Working with injured athletes Research and practice*.
- WATT BOOLSEN, M., 2017. *Kvalitative analyser: At finde årsager og sammenhænge*. 2 edn. Kbh: Hans Reitzel.
- WIESE-BJORNSTAL, D.M., SMITH, A.M., SHAFFER, S.M. and MORREY, M.A., 1998. An integrated model of response to sport injury: Psychological and sociological dynamics. *Journal of applied sport psychology*, 10(1), pp. 46-69.
- ØSTERGAARD, C., 2015. *Hermeneutisk fortolkning*. Metoder i idræts- og fysioterapiforskning. Munksgaard, pp. 308-323.